

अर्थशास्त्र मूलभूत शब्दावली

(अंग्रेजी-हिंदी-पंजाबी)

Fundamental Glossary of Economics (English-Hindi-Punjabi)

ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

(ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ)

भारत सरकार
वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
ਮानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग)

GOVERNMENT OF INDIA

Commission for Scientific and Technical Terminology
Ministry of Human Resource Development
(Department of Higher Education)

ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਮੂਲਮੂਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

(ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ-ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ)

Fundamental Glossary of Economics

(English-Hindi-Punjabi)

ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

(ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ)

ਵੈਜਾਨਿਕ ਤਥਾ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਆਯੋਗ

ਮਾਨਵ ਸੱਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾਯ

(ਉਚਚਤਰ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ)

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

Commission for Scientific and Technical Terminology

Ministry of Human Resource Development

(Department of Higher Education)

Government of India

© ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

© Government of India

ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਸਕਰਣ, 2019

ਨਿ:ਖੁਲਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ

ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸਥਲ :

1. ਬਿਕ੍ਰੀ ਏਕਕ, ਵੈਜਾਨਿਕ ਤਥਾ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਆਯੋਗ
ਪਾਂਡਿਆ ਖੰਡ-7, ਰਾਮਕ੃਷ਣਪੁਰਮ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - 110066
ਫੋਨ ਨੰ - 011-26105211
 2. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਿਯੰਤਰਕ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ
ਸਿਵਿਲ ਲਾਇਨਸ, ਦਿੱਲੀ - 110054
ਫੋਨ ਨੰ. - 011-23817823, 23819689
- ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :
- ਵੈਜਾਨਿਕ ਤਥਾ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਆਯੋਗ
ਮਾਨਵ ਸੱਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾਯ
(ਉਚਚਤਰ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ)
ਪਾਂਡਿਆ ਖੰਡ-7, ਰਾਮਕ੃਷ਣਪੁਰਮ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110066
ਵੇਬਸਾਈਟ - www.cstt.mhrd.gov.in
www.csttpublication.mhrd.gov.in

विषय सूची

प्रस्तावना	v
Introduction	vii
पृमुखावली	ix
संपादकीय	xi
वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग द्वारा स्वीकृत शब्दावली निर्माण के सिद्धांत	xiv
Principles for Evolution of Technical Terminology Approved by the Commission for Scientific and Technical Terminology	xvii
शब्दावली निर्माण से संबंधित विशेषज्ञ	xx
संपादन एवं समन्वय	xxi

शब्दावली 1-169

प्रस्तावना

भारत बहुभाषी देश है। देश के विभिन्न भागों में अनेक भिन्न-भिन्न भाषाएँ बोली जाती हैं। अतः देश की शिक्षा व्यवस्था की यह अनिवार्यता है कि विभिन्न भारतीय भाषाओं के माध्यम से अध्यापन, शिक्षण तथा अनुसंधान किए जाएं। इसके लिए भारतीय भाषाओं का बहुपक्षीय विकास आवश्यक है ताकि उनके माध्यम से मानविकी, विज्ञान, आयुर्विज्ञान तथा प्रौद्योगिकी की संकल्पनाओं की सार्थक अभिव्यक्ति हो सके। इस उद्देश्य की पूर्ति के लिए भारत सरकार के वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग ने विभिन्न विषयों के लगभग आठ लाख तकनीकी शब्दों के हिंदी पर्यायों का संग्रह प्रकाशित किया ताकि वैज्ञानिक विषयों का हिंदी में लेखन कार्य करने वाले विद्वानों को विभिन्न विषयों में हिंदी की पाठ्यपुस्तकों के लेखन में सहायता मिले। इस तरह आयोग ने अब लगभग सभी विषयों की अंग्रेजी-हिंदी शब्दावलियाँ प्रकाशित कर ती हैं।

आयोग देश की विभिन्न क्षेत्रीय भाषाओं में तकनीकी शब्दावलियों के निर्माण-प्रकाशन की ओर अग्रसर है। इस परियोजना के अधीन क्षेत्रीय भाषाओं के माध्यम से अध्यापन करने वाले विषय-विशेषज्ञों को इस विषय-विशेष की तकनीकी शब्दावली का निर्माण करनें के लिए आमंत्रित किया जाता है। विशेषज्ञों द्वारा इन पर्यायों को अंतिम रूप देने के लिए विशेषज्ञ समितियों की बैठकें आयोजित की जाती हैं जिनमें व्यापक विचार-विमर्श के बाद उन्हें विषयवार शब्द संग्रहों के रूप के प्रकाशित किया जाता है।

प्रस्तुत अर्थशास्त्र की पंजाबी भाषा मूलभूत शब्दावली का निर्माण कार्य पंजाबी भाषा के सुविज अर्थशास्त्रविदों की सहायता से सन् 2013 में आरंभ किया गया था। इस पर विचार-विमर्श के लिए आठ बैठकें आयोजित की गईं जिनमें 3050 शब्दों के पंजाबी पर्यायों को अंतिम रूप दिया गया।

प्रस्तुत शब्दावली के निर्माण का श्रेय आयोग के सहायक वैज्ञानिक अधिकारी श्री प्रदीप कुमार को है जिन्होंने इस कार्य में पूर्ण निष्ठा एवं

v

अर्थशास्त्र मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी-पंजाबी)

समर्पण की भावना से कार्य किया। इस योजना को अपनी अनेक दायित्वों व व्यस्तता के बावजूद सफलतापूर्वक संपन्न कराने व प्रभावी समन्वयन के लिए मैं संपादक डॉ. अशोक एन. सेलवटकर को धन्यवाद देता हूँ।

मझे विश्वास है कि यह अंग्रेजी-हिंदी-पंजाबी अर्थशास्त्र मूलभूत शब्दावली छात्रों, अध्यापकों, लेखकों एवं अनुसंधान कर्ताओं के लिए उपयोगी सिद्ध होगी। इस शब्दावली में सुधार के लिए प्राप्त सुझावों के लिए हम आभारी होंगे।

(प्रोफेसर अवनीश कुमार)
अध्यक्ष

नई दिल्ली
2019

Introduction

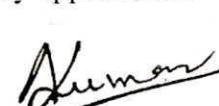
India is a multilingual country. A number of different languages are spoken in different parts of the country. Thus, any system of education in the country involves teaching, education and research through a number of Indian languages. This calls for development of Indian languages in all aspects to enable them to express the concepts of humanities, sciences, medicine and technology in the most expressive manner. The Government of India, through the Commission for Scientific and Technical Terminology has prepared a corpus of about 8 lakh technical terms in Hindi to enable scientific authors to prepare textbooks in Hindi in different subjects. The Commission has accordingly published English-Hindi glossaries in almost all areas of knowledge.

vii

अर्थशास्त्र मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिन्दी-पंजाबी)

Dr. Ashok N. Selvatkar, Assistant Director, for coordinating the work of glossary of economics in Punjabi despite carrying many responsibilities of the Commission.

I am sure that this Fundamental Glossary of Economics in English-Hindi-Punjabi language will be useful to the students, teachers, authors and researchers. Suggestions received for improvement in this glossary will be highly appreciated.

(Professor Avanish Kumar)
Chairman

ਪੁਸਤਾਵਨਾ

ਭਾਰਤ ਬਹੁਭਾਸੀ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਇਹ ਮੁੱਢਲੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ, ਅਧਿਆਪਨ ਤੇ ਖੇਜ ਕਾਰਜ ਇਹਨਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਮਾਨੌਵਿਕੀ, ਵਿਗਿਆਨ, ਆਯੁਰ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਆਯੋਗ ਨੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਲੱਗਭਗ ਅੱਠ ਲੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਹਿੰਦੀ ਸਮਾਨ-ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਦੀਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਗ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਹਿੰਦੀ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ।

ਆਯੋਗ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (ਮਾਂ ਬੋਲੀਆਂ) ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ/ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਆਪਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇਲਾਕੇ ਖੇਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ-ਮਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਬੁਨਿਆਦੀ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ) ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਤ ਪ੍ਰਮਿੱਧ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਸ਼ਾ-ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸੰਨ 2013 ਵਿੱਚ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ix

ਅਰੰਧਸ਼ਾਸਤਰ ਮੂਲਮੂਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਅੰਗੇਜ਼ੀ-ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ)

ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਮਰਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਆਯੋਗ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਬੈਠਕਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ-ਅਰਥੀ 3050 ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਆਯੋਗ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।

ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀਆਂ ਲਈ ਲਾਹੌਰੰਦ/ਉਪਯੋਗੀ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਸੀਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਅਭਾਰੀ ਹੋਵਾਂਗੇ।

੩੦੫੩

ਨਿਊ ਦਿੱਲੀ

2019

(ਪ੍ਰੋ. ਅਵਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ)

ਚੇਅਰਮੈਨ

संपादकीय

पंजाबी भारतीय आर्य कुल की भाषा है। इसका इतिहास काफी पुराना हैं भारतीय आर्य भाषा परिवार के अंतर्गत यह अपभ्रंश के रूप में विकसित हुई थी। इस संतभाषा का रूप, मुल्तानी भाषा का रूप और लोकगीतों का रूप शनैः-शनैः गुरु नानक काल तक पहुँचा था जिसे पंजाबी भाषा का स्वर्ण काल कहा जाता है। आदि ग्रंथ में इसके विकसित रूप का सौष्ठव देखा जा सकता है। हिंदी की ही तरह आधुनिक काल में पंजाबी भाषा का भी हर क्षेत्र में विकास हुआ और यह साहित्य के सभी क्षेत्रों में समृद्ध होती चली गई। इसकी अलग लिपि का विकास ब्राह्मी लिपि के अंतर्गत शारदा लिपि से हुआ। कुछ विद्वानों के अनुसार बोलचाल की पंजाबी का उपयोग सिखों के प्रथम गुरु गुरुनानक के जन्म से पहले भी प्रचलित था। गुरु अंगददेव ने इसे संशोधित कर गुरुमुखी लिपि का विकास किया। गुरुजी द्वारा विकसित होने के कारण इसे गुरुमुखी कहा गया।

स्वतंत्रता के उपरांत देश में सभी राज्यों की भाषाओं के सर्वांगीण विकास का काम शुरू किया गया ताकि ये सभी भाषाएं विज्ञान, मानविकी, प्रौद्योगिकी, आयुर्विज्ञान आदि सभी विषयों की अभिव्यक्ति का सशक्त मार्गमन बन सके। प्रसन्नता का विषय है कि केंद्र तथा राज्यों के समेकित प्रयास के परिणाम-स्वरूप आज सभी भारतीय भाषाएँ ज्ञान-विज्ञान की सभी विधाओं की अभिव्यक्ति का सशक्त मार्गमन बन चुकी है और इन सभी के अध्ययन-अध्यापन-लेखन का कार्य गहन, सक्षम और विकसित स्तर तक पहुँच गया है। सभी राज्यों में स्थापित राज्य भाषा संस्थाओं/अकादमियों/विभागों की तरह पंजाब में भी पंजाबी भाषा विभाग पटियाला भी इस दिशा की ओर अग्रसर है।

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग ने हिंदी के साथ ही अन्य राज्यों के भाषाओं में भी शब्दावली निर्माण के क्षेत्र में योगदान किया है। ऐसी एक योजना के अंतर्गत विभिन्न विषयों की मूलभूत शब्दावली का प्रणयन-प्रकाशन पहले हिंदी में और बाद में अन्य भाषाओं में करने की योजना है। इसी योजना के अंतर्गत अर्थशास्त्र की मूलभूत शब्दावली का अंग्रेजी-पंजाबी संस्करण पाठकों के समक्ष प्रस्तुत है। इस शब्दावली के निर्माण में पंजाबी भाषा के विद्वान अर्थशास्त्र विशेषज्ञों से सहयोग लिया गया है।

अंग्रेजी-पंजाबी निर्माण में जो भाषिक प्रवृत्तियां दृष्टिगत हुई हैं उनका संक्षिप्त विवरण नीचे दिया जा रहा है।

xi

अर्थशास्त्र मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी-पंजाबी)

उर्दू शब्दों का स्वीकरण

ऐतिहासिक तथा राजनैतिक कारणों से पंजाबी में उर्दू का स्वाभाविक समावेश है पंजाबी शब्दावली में उर्दू के शामिल किए गए कुछ शब्द नीचे दिए जा रहे हैं। तुलनात्मक दृष्टि से इन शब्दों के स्वीकृत हिंदी पर्याय भी दूसरे स्तंभ में दे दिए गए हैं।

अंग्रेजी	हिंदी पर्याय	पंजाबी में स्वीकृत उर्दू पर्याय
ownership	स्वामित्व	मालिक्यत
gain	अभिलाभ	मुनाफा
collateral	संपादित्वक	अमानती, अमानत

विभिन्न संस्कृत-मूलक शब्दों का प्रयोग

विभिन्न क्षेत्रों में भाषायी प्रयोग-द्वयवहार के कारण संस्कृत शब्द भी भिन्नार्थी हो गए हैं। अर्थात् एक ही संकल्पना के लिए भिन्न-भिन्न संस्कृतमूलक शब्दों का प्रयोग दृष्टिगत होता है। पंजाबी में स्वीकृत ऐसे कुछ शब्द इस प्रकार हैं :

अंग्रेजी	हिंदी पर्याय	पंजाबी में स्वीकृत
deflation	विस्कीति	अवस्कीति
autonomous	स्वायत्त	स्वतंत्र
deferred	आस्थिगित	स्थिगित

पंजाबी शब्दों का प्रयोग - पंजाबी अब एक विकसित भाषा है जिसमें अनेक विषयों में लेखन-प्रकाशन प्रगति पर हैं। तदनुसार अर्थशास्त्र शब्दावली के पंजाबी के भी अनेक शब्द शामिल किए गए हैं

अंग्रेजी	हिंदी पर्याय	पंजाबी में स्वीकृत
barter	वस्तु विनिमय	बटान्ना
depreciation	मूल्य हास, अवहास	मुल घाटा
reserve	आरक्षित निधि, आरक्षिति	बैंक राखां

अंग्रेजी शब्दों का स्वीकरण : पंजाबी शब्दावली में अनेक संस्कृत शब्दों को भी

स्वीकार कर लिया गया है। जैसे एजेंट, टैरिफ, प्रोग्राम। हिंदी में इनके लिए क्रमशः अभिकर्ता, प्रश्लक एवं कार्यक्रम शब्दों का प्रयोग किया जाता है।

यह मेरे लिए गौरव, हर्ष और संतोष का विषय है कि प्रस्तुत शब्दावली के निर्माण में सभी विशेषज्ञों ने भरपूर सहयोग दिया है। विशेषतः डॉ-कमलजीत सिंह, श्री बी-के-शर्मा, डॉ. सतविंदर कौर, डॉ. गुरुशरण सिंह, डॉ. बेअंत कौर, डॉ. परगन सिंह, श्रीमती कमलजीत कौर और डॉ. हरबंस सिंह इस शब्दावली के निर्माण में प्रशंसा के पात्र हैं। आयोग के पैर्व सचिव श्री देवेंद्र दत्त नौटियाल के योगदान के लिए भी मैं आभारी हूँ। आशा है यह शब्दावली सभी पाठकों, लेखकों एवं अध्ययनकर्ताओं के लिए सहायक सिद्ध होगी।

प्रदीप कुमार
सहायक वैज्ञानिक अधिकारी

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग द्वारा स्वीकृत शब्दावली निर्माण के सिद्धांत

1. अंतरराष्ट्रीय शब्दों को यथासंभव उनके प्रचलित अंग्रेजी रूपों में ही अपनाना चाहिए और हिंदी व अन्य भारतीय भाषाओं की प्रकृति के अनुसार ही उनका लिप्यंतरण करना चाहिए। अंतरराष्ट्रीय शब्दावली के अंतर्गत निम्नलिखित उदाहरण दिए जा सकते हैं:
 - (क) तत्वों और यौगिकों के नाम, जैसे - हाइड्रोजन, कार्बनडाइआक्साइड, आदि।
 - (ख) तौल और माप की इकाइयाँ और भौतिक परिमाण की इकाइयाँ, जैसे - डाइन, कैलॉरी, ऐम्पियर, आदि।
 - (ग) ऐसे शब्द जो व्यक्तियों के नाम पर बनाए गए हैं, जैसे - मार्क्सवाद (कार्ल मार्क्स), ब्रेल (ब्रेल), बायॅकाट (कैप्टेन बॉयकाट), गिलोटिन (डॉ. गिलोटिन) गेरीमैंडर (मि. गेरी) ऐम्पियर (मि. ऐम्पियर फारेनहाइट तापक्रम (मि. फारेनहाइट आदि)।
 - (घ) वनस्पति विज्ञान, प्राणिविज्ञान, भूविज्ञान आदि की द्विपदी नामावली।
 - (इ.) स्थिरांक, जैसे - π , g आदि
 - (च) ऐसे अन्य शब्द जिनका आमतौर पर सारे संसार में व्यवहार हो रहा है, जैसे - रेडियो, पेट्रोल, रेडार, इलेक्ट्रोन, प्रोटॉन, न्यूट्रोन, आदि।
 - (छ) गणित और विज्ञान की अन्य शाखाओं के संख्यांक, प्रतीक, चिह्न और सूत्र, जैसे - साइन, कोसाइन, टैनजेन्ट, लॉग, आदि (गणितीय संक्रियाओं में प्रयुक्त अक्षर रोमन या ग्रीक वर्णमाला के होने चाहिए)
2. प्रतीक, रोमन लिपि में अंतरराष्ट्रीय रूप में ही रखे जाएँगे परंतु संक्षिप्त रूप नागरी और मानक रूपों में भी, विशेषतः साधारण तौल और माप में लिखे जा सकते हैं, जैसे - सेंटीमीटर का प्रतीक cm हिंदी में भी ऐसे ही प्रयुक्त होगा परंतु नागरी संक्षिप्त रूप से.मी. भी हो सकता है। यह

सिद्धांत बाल-साहित्य और लोकप्रिय पुस्तकों में अपनाया जाएगा, परंतु विज्ञान और प्रौद्योगिकी की मानक पुस्तकों में केवल अंतरराष्ट्रीय प्रतीक, जैसे - cm ही प्रयुक्त करना चाहिए।

3. ज्यामितीय आकृतियों में भारतीय लिपियों के अक्षर प्रयुक्त किए जा सकते हैं, जैसे - क, ख, ग या अ, ब, स परंतु त्रिकोणमितीय संबंधों में कवेल रोमन अथवा ग्रीक अक्षर ही प्रयुक्त करने चाहिए, जैसे- साइन A, कॉस B, आदि।
4. संकल्पनाओं को व्यक्त करने वाले शब्दों का सामान्यतः अनुवाद किया जाना चाहिए।
5. हिंदी पर्यायों का चुनाव करते समय सरलता, अर्थ की परिशुद्धता, और सुबोधता का विशेष ध्यान रखना चाहिए। सुधार-विरोधी प्रवृत्तियों से बचना चाहिए।
6. सभी भारतीय भाषाओं के शब्दों में यथासंभव अधिकाधिक एकरूपता लाना ही इसका उद्देश्य होना चाहिए और इसके लिए ऐसे शब्द अपनाने चाहिए जो-
 - (क) अधिक से अधिक प्रादेशिक भाषाओं में प्रयुक्त होते हैं, और
 - (ख) संस्कृत धातुओं पर आधारित हैं।
7. ऐसे देशी शब्द जो सामान्य प्रयोग के पारिभाषिक शब्दों के स्थान पर हमारी भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे - telegraph/telegram के लिए तार, continent के लिए महाद्वीप, post के लिए डाक, आदि इसी रूप में व्यवहार में लाए जाने चाहिए।
8. अंग्रेजी, पुर्तगाली, फ्रांसीसी, आदि भाषाओं के ऐसे विदेशी शब्द जो भारतीय भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे - टिकट, सिगनल, पेन्शन, पुलिस ब्यूरो, रेस्टरां, डीलक्स, आदि इसी रूप में अपनाए जाने चाहिए।
9. अंतरराष्ट्रीय शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण- अंग्रेजी शब्दों का लिप्यंतरण इतना जटिल नहीं होना चाहिए कि उसके कारण वर्तमान देवनागरी वर्णों में नए चिह्न व प्रतीक शामिल करने की आवश्यकता पड़े। शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण अंग्रेजी उच्चारण के अधिकाधिक अनुरूप होना चाहिए और उनमें ऐसे परिवर्तन किए जाएं जो भारत के शिक्षित वर्ग में प्रचलित हों।

अर्थशास्त्र मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी-पंजाबी)

10. लिंग - हिंदी में अपनाए गए अंतरराष्ट्रीय शब्दों को, अन्यथा कारण न होने पर, पुलिंग रूप में ही प्रयुक्त करना चाहिए।
11. संकर शब्द - पारिभाषिक शब्दावली में संकर शब्द, जैसे guaranteed के लिए गारंटी, classical के लिए 'क्लासिकी', codifier के लिए 'कोडकार' आदि के रूप सामान्य और प्राकृतिक भाषाशास्त्रीय प्रक्रिया के अनुसार बनाए गए हैं और ऐसे शब्द रूपों को पारिभाषिक शब्दावली की आवश्यकताओं तथा सुबोधता, उपयोगिता, और संक्षिप्तता का ध्यान रखते हुए व्यवहार में लाना चाहिए।
12. पारिभाषिक शब्दों में संधि और समास - कठिन संधियों का यथासंभव कम से कम प्रयोग करना चाहिए और संयुक्त शब्दों के दो शब्दों के बीच हाइफन लगा देना चाहिए। इससे नई शब्द-रचनाओं को सरलता और शीघ्रता से समझने में सहायता मिलेगी। जहाँ तक संस्कृत पर आधारित 'आदिवृद्धि' का संबंध है, 'व्यावहारिक', 'लाक्षणिक', आदि प्रचलित संस्कृत तत्सम शब्दों में आदिवृद्धि का प्रयोग ही अपेक्षित है परंतु नवनिर्मित शब्दों में इससे बचा जा सकता है।
13. हलंत - नए अपनाए हुए शब्दों में आवश्यकतानुसार हलंत का प्रयोग करके उन्हें सही रूप में लिखना चाहिए।
14. पंचम वर्ण का प्रयोग - पंचम वर्ण के स्थान पर अनुस्वार का प्रयोग करना चाहिए। परंतु lens, patent, आदि शब्दों का लिप्यंतरण लैंस, पेटेंट न करके, लेन्स, पेटेन्ट या पेटेण्ट ही करना चाहिए।

**Principles for Evolution of Terminology
Approved by the Commission For Scientific and
Technical Terminology**

1. 'International terms' should be adopted in their current English forms, as far as possible and transliterated in Hindi and other Indian languages according to their genius. The following should be taken as example of international terms.
 - (a) Names of elements and compounds, e.g. Hydrogen, Carbon dioxide, etc.;
 - (b) Units of weights, measures and physical quantities, e.g. dyne, calorie, ampere, etc.
 - (c) Terms based on proper names e.g., Marxism (Karl Marx), Braille (Braille), Boycott (Capt. Boycott), Guillotine (Dr. Guillotin), Gerrymander (Mr. Gerry), Ampere (Mr. Ampere), Fahrenheit scale (Mr. Fahrenheit), etc.
 - (d) Binomial nomenclature in such sciences as Botany, Zoology, Geology etc.;
 - (e) Constants, e.g., π , g, etc.;
 - (f) Words like radio, radar, electron, proton, neutron, etc., which have gained practically world-wide usage.
 - (g) Numerals, symbols, signs and formulae used in mathematics and other sciences e.g., sin, cos, tan, log etc. (Letters used in mathematical operation should be in Roman or Greek alphabets).
2. The symbols will remain in international form written in Roman script, but abbreviations may be written in Nagari and standardised form, specially for common weights and measures, e.g., the symbol 'cm' for centimeter will be used as such in Hindi, but the abbreviation in Nagari may be सें.मी. This will apply to books for children and other popular works only, but in standard works of science and technology, the international symbols only like cm., should be used.

xvii

अर्थशास्त्र मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिन्दी-पंजाबी)

3. Letters of Indian scripts may be used in geometrical figures e.g., क, ख, ग or अ, ब, स but only letters of Roman and Greek alphabets should be used in trigonometrical relations e.g., sin A, cos B etc.
4. Conceptual terms should generally be translated.
5. In the selection of Hindi equivalents simplicity, precision of meaning and easy intelligibility should be borne in mind. Obscuratism and purism may be avoided.
6. The aim should be to achieve maximum possible identity in all India languages by selecting terms.
 - (a) common to as many of the regional languages as possible, and
 - (b) based on Sanskrit roots.
7. Indigenous terms, which have come into vogue in our languages for certain technical words of common use, as तार for telegraph/telegram, महाद्वीप for continent, डाक for post etc. should be retained.
8. Such loan words from English, Portuguese, French, etc., as have gained wide currency in Indian languages should be retained e.g., ticket, signal, pension, police, bureau, restaurant, deluxe etc.
9. **Transliteration of International terms into Devanagari Script**
The transliteration of English terms should not be made so complex as to necessitate the introduction of new signs and symbols in the present Devanagari characters. The Devanagari rendering of English terms should aim at maximum approximation to the standard English pronunciation with such modifications as prevalent amongst the educated circle in India.
10. **Gender**—The International terms adopted in Hindi should be used in the masculine gender, unless there are compelling reasons to the contrary.
11. **Hybrid formation**—Hybrid forms in technical terminologies e.g.,

गारंटिट for 'guaranteed', क्लासिकी for 'classical', कोडकार for 'codifier' etc., are normal and natural linguistic phenomena and such forms may be adopted in practice keeping in view the requirements for technical terminology, viz., simplicity, utility and precision.

12. **Sandhi and Samasa in technical terms**—Complex forms of Sandhi may be avoided and in cases of compound words, hyphen may be placed in between the two terms, because this would enable the users to have an easier and quicker grasp of the word structure of the new terms. As regards आदिवृद्धि in Sanskrit-based words, it would be desirable to use आदिवृद्धि in prevalent sanskrit tatsama words e.g., व्यावहारिक, लाक्षणिक etc. but may be avoided in newly coined words.

13. **Halant**—Newly adopted terms should be correctly rendered with the use the 'hal' wherever necessary.

14. **Use of Pancham Varna**—The use of अनुस्वार may be preferred in place of पंचम वर्ण but in words like 'lens', 'patent', etc., the transliteration should be लेन्स, पेटेन्ट and not लेंस, पेटेंट or पेटेण्ट.

शब्दावली निर्माण से संबंधित विशेषज्ञ

1. डॉ. गुरुचरण सिंह, सेवानिवृत्त सहायक प्रोफेसर, दिल्ली विश्वविद्यालय, दिल्ली
2. डॉ. कमलजीत सिंह, सह-प्रोफेसर, के.आर.एम.डी.ए.वी. कॉलेज, नकोदर, जलंधर
3. श्री बी.के. शर्मा, सेवानिवृत्त प्रधानाचार्य, डी.ए.वी. कॉलेज, दस्हा, होशियारपुर
4. श्री. देवेंद्रदत्त नौटियाल, पूर्व सचिव, वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग, नई दिल्ली
5. डॉ. बेअंत कौर, सह-प्रोफेसर, श्री गुरुनानक देव खालसा कॉलेज, दिल्ली
6. डॉ. परगन सिंह, सह प्रोफेसर एवं अध्यक्ष, पंजाबी विभाग, के.आर.एम.डी.ए.वी. कॉलेज, नकोदर, जलंधर
7. श्रीमती कमलप्रीत कौर, प्राध्यापिका, अकाल अकादमी, धनाल कलां, जलंधर
8. डॉ. सतविंदर कौर, सह प्रोफेसर, एन.जे.एस.आ. राजकीय कॉलेज, कपूरथला
9. डॉ. हरवंस सिंह, सह-प्रोफेसर, श्री गुरु तेग बहादुर खालसा कॉलेज, दिल्ली विश्वविद्यालय, दिल्ली
10. डॉ. शिवानी कोहली, स्कूल ॲफ ट्रांस्लेशन, स्टडीज एंड ट्रेनिंग, नई दिल्ली

संपादन एवं समन्वय

प्रधान संपादक
प्रोफेसर अवनीश कुमार

संपादक एवं समन्वयक
डॉ. अशोक एन. सेलवटकर
सहायक निदेशक

श्री प्रदीप कुमार
सहायक वैज्ञानिक अधिकारी (अर्थशास्त्र)

प्रकाशन
श्री शिव कुमार चौधरी
सहायक निदेशक

A

ability	योग्यता	যেগতা
ability theory of taxation	कराधान योग्यता सिद्धांत	করাপান যোগ্যতা সিদ্ধাংত
above par	अधिमूल्य पर	মুঁল তে উঁচু
absolute advantage	निरपेक्ष सुलाभ	নিরপেখ লাহা
absolute monopoly	पूर्ण एकाधिकार	পূরন একাধিকার (ইজ্জারাদারী)
absolute necessities	अत्यावश्यक वस्तुएँ, अनिवार्य वस्तुएँ	অতিজরুরী বস্তু অনিবার্য বস্তু
absolute owner	पूर्ण स्वामी / मालिक	পূরন মালক
absolute rent	पूर्ण किराया / निरपेक्षलगान / निरपेक्ष किराया / निरपेक्ष अधिशेष	নিরপেখ লগান, নিরপেখ বিরাইভা, নিরপেখ বাছুর
absorbed capital	निविष्ट पूँजी	খপতী পুঁজী
absorbed labour	नियोजित श्रमिक	সমেষ্টি কিরত
absorbed overhead	अवशोषित उपरिव्यय	খপত হেষে উঁপরী খরচে
absorption	अवशोषण	দলীনতা (খপাঈ)
abstinence	परहেজ / उपभोग स्थगन	উপহোগ সঘণন
abstinence theory of interest	ब्याज का उपभोग स्थगন सिद्धांत	বিআজ দা উপভোগ সঘণন সিয়াত
abstract budget	सक्षिप्त बजट	সংক্ষেপ বজট

1

abstract labour

abstract labour	अमूर्त श्रम	অমূরত কিরত
abundance	प्रचुरता	ਬহুতা
acceleration	त्वरण	उবৰণ, গতী-ব্যাপ
accelerator	त্বরক	উবৰক, গতী-ব্যৱক
acceptance of Bill	বিল কী স্বীকৃতি	বিল স্বীকৃতী
accessory	उपसাধন, उपसাধক	উপসাধন (ন), উপসাধক (ক.বি)
accessory product	সহায়ক উত্পাদ	সহাইক উত্পাদ
account	লেখা, হিসাব	লেখা, খাতা, হিসাব
accountability	জবাবদেহী	জবাবদেহী
accounting price	লেখা কীমত	লেখা কীমত
accrued income	প্রোদ্ধৃত আয়	উদ্গামিত আমদন
accrued interest	उपार्जित ब्याज	উদ্গামিত বিআজ
accumulation	संचय / संचযन	সংচয়
acquired advantage	उपार्जित सुलाभ	অরজিত লাহা
acquisition	অর্জন, उपार্জন	অরজিত কৰনা
acquisitive society	अधিগ্রহণশীল / অর্জনশীল সমাজ	অতি-গৃহিণীল সমাজ
‘across the board’ cut	চতুর্দিক কটাঈ	চুতৰদা কটেজি
‘across the board’ increase	চতুর্দিক বৃদ্ধি	চুতৰদা ব্যাপ
active balance	সক্রিয় শেষ	বিভাসীল ব্যাইভা
active population	अর्जक जनसँख्या / সক্রিয় আবাদী	বিভাসীল বসে
active trade balance (= favourable balance of trade)	अनुकूल व्यापार शेष (=अनुकूल व्यापार संतुलन)	অনুকূল ব্যাপার ব্যাইভা (=অনুকূল ব্যাপার সংতুলন)

2

activity chart	कार्य / गतिविधि चार्ट	बारज / गतीविधि चारट
activity ratio	लक्ष्य-पूर्ति / गतिविधि अनुपात	उद्देस पूरती अनुपात
actual hours	वास्तविक घंटे / वास्तविक कार्य समय	असल घंटे / वास्तविक असल बारज समां
actual rate of growth	वास्तविक संवृद्धि दर	असल सरह-दाया दर
actual rent	वास्तविक किराया / वास्तविक लगान	वास्तविक किराइआ / वास्तविक लगान
actual wage (= real wage)	वास्तविक मजदूरी (=वास्तविक मजदूरी)	वास्तविक मजदूरी (=असल मजदूरी)
actuary	बीमांकन	बीमा माहिर
added value	वर्धित मूल्य	व्यापा मूँल
additional tax	अतिरिक्त कर	द्वायु कर
adequate wage	पर्याप्त मजदूरी	काढ़ी मजदूरी
ad hoc benefit	तदर्थ लाभ	उदरब / ऐडहोक हिंड-लाभ
adjudication	न्यायनिर्णयन	निर्धारण
adjustable currency	समायोज्य मुद्रा / समायोज्य करेसी	समायेज़ मुद्रा / समायेज़ करेसी
administered price	निर्देशित कीमत	निरदेश बीमत
administrative cost	प्रशासनिक लागत	प्रशासनिक लागत
adoption process	स्वीकरण प्रक्रिया	गृहिण प्रक्रिया
ad valorem	मूल्यानुसार	मूँल अनुसार
advance	अग्रिम, पेशगी	अगांह, पेशगी
advanced capitalism	उन्नत पूँजीवाद	उन्नत पूँजीवाद
advance on wages	1. मजदूरी पर अग्रिम 2. वेतन पर अग्रिम	1. वेतन उँते पेशगी 2. मजदूरी उँते पेशगी

advance refunding

advance refunding	अग्रिम धनवापसी, पुनर्निर्धीयन	अगांह धनवापसी
advantage	फायदा, सुलाभ, लाभ, भलाई	लाहा
adverse balance of payment	प्रतिकूल भुगतान शेष	प्रतिकूल भुगतान बाबी
affluent society	समृद्ध समाज	यनवान समाज
afforestation	वनरोपण	दृष्ट-रेपृष्ट
age composition	आयु संघटन	उमर संरचना
agency tariff	अभिकरण प्रशुल्क	ऐजेंसी टैरिफ्ड
aggregate	कुल / समस्त / समग्र	समूचा / सम्गर
aggregate demand	समस्त माँग / समग्र माँग / कुल माँग	सम्गर भंगा
aggregate demand function	समग्र माँग फलन	सम्गर भंग फलन
aggregate supply	समग्र पूर्ति	सम्गर पूरती
aggregate supply function	समग्र पूर्ति फलन	सम्गर पूरती फलन
aggregative economics	समुच्चय अर्थशास्त्र	सम्गर अरबसामतर
aggregative index number	समूहित सूचकांक	सम्गर सूचक अंक
agri business	कृषि व्यवसाय	धेती व्याच
agricultural class	खेतिहार वर्ग, कृषक वर्ग	विसान वरग
agricultural bank	कृषि बैंक	धेतीबांडी बैंक
agricultural cooperative credit society	सहकारी कृषि उधार समिति	सहिकारी धेती उपाच सुसाइटी

agricultural revolution (= Green Revolution)	कृषि क्रांति (= हरित क्रांति)	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਾਂਤੀ (= ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ)
agriculture	ਕृষਿ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ	ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ
agro-climatic region	ਕृषਿ-ਜਲਵਾਯੁ ਕ्षੇਤ੍ਰ	ਖੇਤੀ-ਜਲਵਾਯੂ ਖੇਤਰ
agro-implement	ਕृषਿ ਉਪਕਰण	ਖੇਤੀ-ਉਪਕਰਣ
agro-industry	ਕृਧਿ ਆਧਾਰਿਤ ਉਦਯੋਗ	ਖੇਤੀ-ਅਧਾਰਿਤ ਉਦਯੋਗ
aid/cas process	ਸਹਾਯਤਾ ਪ੍ਰਕਿਯਾ	ਏਡੀਕੈਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
alien labour	ਅਨ੍ਯਦੇਸ਼ੀ ਅਮਿਕ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਮ	ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀ ਕਿਰਤੀ
allied product	ਸੱਹਨਦ੍ਰਧ ਉਪਾਦ	ਸੰਬੰਧਤ ਉਤਪਾਦ
allocation	ਨਿਯਤਨ	ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਵੰਡ
allowance	ਮੁਤਤਾ, ਛੂਟ	ਭੱਤਾ
alternative	ਵੈਕਲਪਿਕ	ਵਿਕਲਪਿਕ
alternative cost	ਵੈਕਲਪਿਕ ਲਾਗਤ	ਵਿਕਲਪਿਕ ਲਾਗਤ
alternative demand	ਵੈਕਲਪਿਕ ਮੌਗ	ਵਿਕਲਪਿਕ ਮੰਗ
amends	ਕਸ਼ਤਿਪੂਰਤੀ / ਹਰਜਾਨਾ	ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ
amortization	ਪਰਿਸ਼ੋਧਨ, ਕ੍ਰਣਮੁਕਤ	ਕਰਜ਼ ਚਕੜੀ
amount	1. ਰਕਮ, ਰਾਸ਼ਨ 2. ਮਿਸ਼ਨਧਨ 3. ਪਰਿਮਾਣ, ਸਾਤ੍ਰਾ	1. ਰਕਮ, ਰਾਸ਼ਨ 2. ਮਿਸ਼ਰਤ ਧਨ, ਕੁੱਲ ਧਨ 3. ਪਚਿਮਾਣ, ਮਾਤਰਾ
analysis	ਵਿਸ਼ਲੇ਷ਣ	ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
analysis of variance	ਪ੍ਰਸ਼ਰਣ ਵਿਸ਼ਲੇ਷ਣ	ਵਿਭਿੰਨਤਾ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
analytical estimating	ਵੈਸ਼ਲੇ਷ਿਕ ਆਕਲਨ	ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅੰਕਲਨ
ancillary	ਅਨੁਬੰਧੀ, ਅਧੀਨਸਥ	ਸਹਾਇਕ
annual	ਵਾਰ්਷ਿਕ	ਸਾਲਾਨਾ

annual earnings

annual earnings	1. ਵਾਰ්਷ਿਕ ਆਯ 2. ਵਾਰ්਷ਿਕ ਕਮਾਈ	1. ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 2. ਸਾਲਾਨਾ ਕਮਾਈ
annuity bond	ਵਾਰ්਷ਿਕੀ ਬੰਧਪੱਤਰ, ਵਾਰ්਷ਿਕੀ ਬੱਨਡ	ਸਾਲਾਨਾ ਬੰਦ ਪੱਤਰ, ਸਾਲਾਨਾ ਬੱਧੀ ਬੱਨਡ
anticipated demand	ਪ੍ਰਤਿਆਸ਼ਿਤ ਮੌਗ	ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮੰਗ
anti-cyclical fluctuations	ਪ੍ਰਤਿਚਕੀਯ ਤਤਾਰ ਚਢਾਵ	ਪ੍ਰਤਿ-ਚੱਕਰੀ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ
anti-inflation	ਪ੍ਰਤਿ-ਸਫੀਤਿ, ਪ੍ਰਤਿ-ਮੁਦ੍ਰਾਸਫੀਤਿ	ਪ੍ਰਤਿ-ਸਫੀਤੀ, ਪ੍ਰਤਿ ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ
applied economics	ਅਨੁਪ੍ਰਯੁਕਤ / ਵਾਧਾਰਿਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤ੍ਰ	ਵਿਹਾਰਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
applied statistics	ਅਨੁਪ੍ਰਯੁਕਤ ਸਾਂਖਿਕੀ	ਵਿਹਾਰਕ ਸੰਖਿਅਕੀ
apportionment	ਪ੍ਰਭਾਜਨ, ਵਿਭਾਜਨ	ਪ੍ਰਭਾਜਨ, ਵਿਭਾਜਨ
appraisal	ਮੂਲਨਿਰੂਪਣ	ਮੁੱਲ ਨਿਰੂਪਣ
appraiser	ਮੂਲਨਿਰੂਪਕ	ਮੁੱਲ ਨਿਰੂਪਕ
appreciation	ਵੱਧਿ	ਵਿਧੀ, ਮੁੱਲ ਵਾਧਾ
apprenticeship	ਸ਼ਿਕਿਤਾ, ਸ਼ਿਕਿਤਾ	ਸਹਿਰਦੀ
approved currency	ਅਨੁਮੋਦਿਤ ਮੁਦ੍ਰਾ, ਅਨੁਮੋਦਿਤ ਕੱਰੱਸੀ	ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਰੰਸੀ, ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮੁਦਰਾ
approximation	ਸਨਿਕਟਨ	ਅੰਦਾਜਨ
arbitrary price	ਮਨਮਾਨੀ ਮੂਲ੍ਯ	ਮਨਮਾਨੀ ਕੀਮਤ
arbitration	ਵਿਰੇਚਨ	ਸਾਲਸੀ
arbitrator	ਵਿਵਾਚਕ	ਸਾਲਸ
arc elasticity	ਚਾਪ ਲੋਚ	ਚਾਪ ਲੇਚ
area	1. ਕ੍ਰੇਤ੍ਰ 2. ਕ੍ਰੇਤ੍ਰਫਲ	1. ਖੇਤਰ 2. ਖੇਤਰਫਲ
article	ਲੇਖ, ਵਸਤੂ, ਸਾਮਗੀ, ਮਾਲ	ਵਸਤ, ਸਮੱਗਰੀ, ਮਾਲ, ਲੇਖ

artificial capital	कृत्रिम पूँਜी	ਬਨਾਵਟੀ ਪੂੰਜੀ
artisan	ਸਿਲਪਕਾਰ, ਕਾਰੀਗਰ	ਕਾਰੀਗਰ, ਸਿਲਪਕਾਰ
assembly-line production	ਸਮਾਨੁਕਮ ਉਤਪਾਦਨ	ਸਮਾਨ-ਕਰਮ ਉਤਪਾਦਨ
assented bond	ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਨੁਮਤਿ ਬੰਧਪੱਤਰ	ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਅਨੁਮਤੀ ਬਾਂਡ
assessee	ਨਿਰਧਾਰਤੀ, ਆਕਲਨ	ਨਿਰਧਾਰਤੀ
assessment	ਨਿਰਧਾਰਣ, ਆੱਕਨਾ	ਨਿਰਧਾਰਣ, ਆੱਕਨਾ
asset	ਪਰਿਸਮੱਧਤਾ	ਧਨ-ਯਾਮ
assignment	ਦਤਕਾਰ੍ਯ	ਸੱਪਿਆ ਕੰਮ
associated companies	ਸੰਬੰਧ ਕੰਪਨੀਆਂ	ਸਹਿਯੋਗੀ ਕੰਪਨੀਆਂ
assumed bond (= indorsed bond)	ਸਮਾਸ਼ਵਸਿਤ ਬੰਧਪੱਤਰ (=ਸਮਰਥਨ ਕਿਯਾ ਬੰਧਨ)	ਪੁਖਤਾ ਬੰਧ-ਪੱਤਰ (= ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਬੰਧਨ)
assumption	ਪੂਰਵਧਾਰਣਾ	ਮਨੈਤ, ਪੂਰਵ ਧਾਰਨਾ
astronomical theory of trade cycle	ਵਾਧਾਰ ਚੁਕ ਕੇ ਖਗੋਲੀਅ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਵਪਾਰ ਚੰਕਰ ਦਾ ਖਗੋਲੀ ਸਿਧਾਂਤ
asymmetrical distribution	ਅਸਮਾਨਿਤ ਵਿਤਰਣ	ਅਸਮ-ਵੰਡ
asymmetry	ਅਸਮਾਨਿਤਾ	ਅਸਮ-ਮਾਪ
at a premium	ਪ੍ਰੀਮਿਯਮ ਪਰ, ਅਧਿਮੂਲਾਂ ਪਰ	ਪ੍ਰੀਮਿਆਮ 'ਤੇ
at a discount	ਬਹੁ ਪਰ, ਅਵਮੂਲਾਂ ਪਰ	ਵੱਟੇ 'ਤੇ, ਅਵਮੁੱਲੇ 'ਤੇ
at par	ਸਮਮੂਲਾਂ ਪਰ	ਸਮਾਨ ਮੁੱਲ 'ਤੇ
attendance money	ਉਪਸਥਿਤੀ ਪੈਸੇ	ਹਾਜ਼ਰੀ ਭੱਤਾ, ਹਾਜ਼ਰੀ ਧਨ
attribute	ਗੁਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਲਕਣ	ਗੁਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ
auction sale	ਨੀਲਾਮੀ ਬਿੜੀ	ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ
austerity	ਮਿਤੋਪਭੋਗ, ਤਪਸ਼ਣਾ	ਬੱਚਤਕਾਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗ

autarky

autarky	ਆਗਧਾਰ	ਆਚਾਰਕ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ
authorised capital	ਅਧਿਕृਤ ਪੂਂਜੀ	ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਪੂੰਜੀ
auto-financing	ਸਵਵਿਤੀਧਨ	ਸੈ-ਵਿੱਤੀ
automatic balance	ਸਵਤ: ਸੰਤੁਲਨ	ਸੈ-ਸੰਤੁਲਨ
automatic stabilizer	ਸਵਤ: ਸਿਥਰਕ	ਸੈ-ਸਥਿਰਕ
automation	ਸਵਚਾਲਨ, ਸਵਚਲਨ	ਸੈ-ਚਾਲਨ
autonomous	ਸਵਾਯਤਤ	ਸੁਤੰਤਰ, ਸੈ-ਪ੍ਰੇਰਿਤ
auxiliary	ਸਹਾਯਕ	ਸਹਾਇਕ
auxiliary capital	ਸਹਾਯਕ ਪੂਂਜੀ	ਸਹਾਇਕ ਪੂੰਜੀ
average	ਔਸਤ, ਮਾਧਧ	ਐਸਤ, ਮਧਿਅਕ
average cost	ਔਸਤ ਮੂਲਾਂ	ਐਸਤ ਲਾਗਤ
average propensity	ਔਸਤ ਪ੍ਰਵੱਤਿ	ਐਸਤ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ
average revenue	ਔਸਤ ਆਮਦਨੀ	ਐਸਤ ਆਮਦਨ (ਰਾਜਸਵ)
avocation	ਉਪਵਿਵਸਾਧ	ਉਪਵਿਵਸਾਏ
avoidance of tax	ਕਰ ਪਰਿਹਾਰ	ਕਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ
award	1. ਅਧਿਨਿਰਣਾ 2. ਪੁਰਸ਼ਕਾਰ	1. ਅਧਿਨਿਰਣਾ 2. ਇਨਾਮ

B

back door financing	ਪ੍ਰਚਲਨ ਰਾਜਵਿਤੀਧਨ	ਪਰੋਖ ਰਾਜ ਵਿੱਤ ਵਿਵਸਥਾ
backward linkage	ਪੱਥਰਾਨੁਕੱਢਨ	ਪਿਛਲੱਗ ਕੜੀ
bad money	ਨਿਕੁ਷ਟ ਮੁਦ੍ਰਾ, ਨਿਕੁ਷ਟ ਦਰਵਾ	ਡੇੜੀ ਮੁਦਰਾ, ਨਿਕੰਮੀ ਮੁਦਰਾ
bailment	ਜਮਾਨਤ ਪਰ ਛੋਝਨਾ	ਜਮਾਨਤ
balance	ਸੰਤੁਲਨ, ਸ਼ੇਖ	ਸੰਤੁਲਨ, ਬਾਚੀ, ਬਕਾਇਆ

balanced budget	संतुलित बजट	संतुलित बजट
balanced budget multiplier	संतुलित बजट गुणक	संतुलित बजट गुणक
balance of payment	भुगतान देय	भुगतान बाकी
balance of trade	व्यापार का संतुलन	व्यापार बाकी
ban	प्रतिबंध	प्रतिबंध
bank	बैंक, अधिकोष	बैंक
bank account	बैंक खाता	बैंक खाता
bank credit creation	बैंक साथ निर्माण	बैंक साथ निर्माण
banking	बैंकिंग, अधिकोषण	बैंकिंग
bank draft	बैंक ड्राफ्ट	बैंक ड्राफ्ट
bank money	बैंक ध्रव्य	बैंक मुद्रा
bank rate	बैंक दर	बैंक दर
bank reserve	बैंक आरक्षित निधि, बैंक रिजर्व	बैंक राखवां धन, बैंक रिजर्व
bankruptcy	दिवाला, दिवालियापन	दिवाला, दिवालापन
bare subsistence level	निर्वाहमात्र स्तर	सिरद गुजारा पॅथर, गुजारा मात्र
bargain	सौदा, सौदा करना, मोल तोल	सौदा, सौदा करना
bargaining	सौदाकारी	सौदेभाजी
barren land	बंजर भूमि	बंजर भूमि
barrier	रोक / अवरोध	रोक / अविरोध
barter	वस्तु-विनिमय	वस्तु-विनिमय
barter economy	वस्तु विनिमय अर्थव्यवस्था	वस्तु विनिमय अर्थव्यवस्था
base bullion	हीन धातु	हीन धातु

9

base period

base period	आधार अवधि	अधार अवधि
base price	आधार कीमत	अधार कीमत
base rate	आधार दर, मूल दर	अधार दर, मूल दर
base year	आधार वर्ष	अधार वर्ष
basic	मूल, बुनियादी, आधारिक	मूल, बुनियादी, अधारक
basic cost (= flat cost=prime cost=first cost)	मूल लागत (=एकभाव लागत = प्रधान लागत = पहली लागत)	मूल लागत (=एक भाव लागत = प्रधान लागत = पहली लागत)
basic point rate	आधार बिंदु दर	अधार बिंदु दर
basic production	खेप उत्पादन	खेप उत्पादन
bear	मंडिया	बाज़ार गिराउ
beginning wage	प्रारंभिक मजदूरी, प्रारंभिक वेतन	प्रारंभिक मजदूरी, प्रारंभिक वेतन
behaviour lines	व्यवहार रेखाएँ	व्यवहार रेखाएँ
bell shaped curve	घंटाकार की वक्र	घंटीनुमा वक्र
below par	अवमूल्य पर	अवमूल्य 'ते
benami loan	बेनामी कर्ज	बेनामी करज
bench mark	तल चिन्ह, निर्देश चिन्ह	तल-चिन्ह, निरदेश चिन्ह
beneficiary	हिताधिकारी	लाभ-पात्र
benefit	हित, हितलाभ, सुविधा	हित, हितलाभ, सुविधा
benefit theory of taxation	हितानुसार कराधान सिद्धांत	कराधान दा हित सिधांत
benevolent fund	हितकारी निधि	हितकारी निधि
betting	शर्त, पण, बाजी	सरउ, बाजी
biased error	अभिनत त्रुटि	पॅक्षपाती-तरुंटी

biased sample	अभिनत प्रतिदर्श	ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਿਆਂਦਰਸ਼
bid	ਬੋਲੀ	ਬੋਲੀ
bilateral agreement	ਦ੍ਰਵਿਪਕੀਯ ਸਮਝੌਤਾ, ਦ੍ਰਵਿਪਕੀਯ ਕਰਾਰ	ਦੁਪੱਖੀ ਕਰਾਰ, ਦੁਪੱਖੀ ਸਮਝੌਤਾ
bilateral flow	ਦ੍ਰਵਿਪਕੀਯ ਪ੍ਰਵਾਹ	ਦੁਪੱਖੀ ਪ੍ਰਵਾਹ
bilateral trade	ਦ੍ਰਵਿਪਕੀਯ ਵਾਪਾਰ	ਦੁਪੱਖੀ ਵਾਪਾਰ
bill of costs	ਲਾਗਤ ਬਿਲ	ਲਾਗਤ ਬਿਲ
bill of credit	ਸਾਖਪੜ	ਸਾਖ ਪੱਤਰ
bill of exchange	ਵਿਨਿਸਥ ਪੜ	ਵਟਾਂਦਰਾ ਬਿਲ
bill of indemnity	ਕਤਿਪੂਰਿਤ ਕਾ ਬਿਲ	ਹਰਜਾਨਾ ਬਿਲ
bill of materials	ਸਾਮਗੀ ਸੂਚੀ	ਸਮਾਨ ਦਾ ਬਿਲ
bill of sale	ਬਿਕ੍ਰੀ / ਵਿਕਾਰ ਕਾ ਬਿਲ	ਵਿਕਰੀ-ਬਿਲ
bill rate	ਹੁੰਡੀ ਦਰ, ਬਿਲ ਦਰ	ਹੁੰਡੀ ਦਰ
bimetallic issue	ਦ੍ਰਵਿਧਾਤਿਕ ਨਿਰਗਮ	ਦੁਧਾਤੂ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ
bimetallism	ਦ੍ਰਵਿਧਾਤਮਾਨ	ਦੁਧਾਤੂ-ਮਾਨ
bipartite	ਦ੍ਰਵਿਪਕੀਯ, ਦ੍ਰਵਿਦਲੀਯ	ਦੁਪੱਖੀ
birth rate	ਜਨਮ ਦਰ	ਜਨਮ ਦਰ
black exchange rate	ਚੋਰ-ਬਾਜਾਰ ਵਿਨਿਸਥ ਦਰ	ਚੋਰ ਬਜ਼ਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ
black leg	ਹਡਤਾਲ ਤੌਝਕ, ਹਡਤਾਲ ਮੇਦੀ	ਹੜਤਾਲ ਤੋੜਕ, ਛਲੀਆ, ਹੜਤਾਲ ਭੇਦੀ
black list	ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ (ਵਰ্জਿ ਸੂਚੀ)	ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ
black market	ਕਾਲਾ ਬਾਜਾਰ (ਚੋਰ ਬਾਜਾਰ)	ਕਾਲਾ ਬਜ਼ਾਰ (ਚੋਰ ਬਜ਼ਾਰ)
black money	ਕਾਲਾ ਧਨ	ਕਾਲਾ ਧਨ
blank bill	ਅਨਾਮ ਬਿਲ, ਕੋਰਾ ਬਿਲ	ਕੋਰਾ ਬਿਲ
blank cheque	ਕੋਰਾ ਚੈਕ	ਕੋਰਾ ਚੈਕ

blanket mortgage

blanket mortgage	ਵਾਧਕ ਬੰਧਕ	ਵਿਆਪਕ ਬੰਧਕ
blanket price	ਇਕਮੁਖ ਕੀ ਕੀਮਤ	ਇਕਮੁਸਤ ਕੀਮਤ
blanket rate	ਬਹੁਵਾਹੀ ਦਰ	ਬਹੁਵਿਆਪੀ ਦਰ
blanket tax	ਸਾਮੂਹਿਕ ਕਰ	ਸਮੂਹਕ ਕਰ
blocked capital	ਨਿਰੁਦਧ ਪੈੱਸੀ	ਤੁਰਕੀ ਪੂੰਜੀ / ਫਸੀ ਪੂੰਜੀ
blocked currency	ਨਿਰੁਦਧ ਕਰੰਸੀ	ਤੁਰਕੀ ਕਰੰਸੀ / ਫਸੀ ਕਰੰਸੀ
block grant	ਨਿਰਿੱ਷ਟ ਅਨੁਦਾਨ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਨੁਦਾਨ
bond	ਬੰਧਨ, ਕ੍ਰਣ-ਪੜ, ਬੰਧਪੜ	ਬੰਡ, ਰਿਣ ਪੱਤਰ, ਬੰਧ-ਪੱਤਰ
bonded labour	ਬੰਧੂਆ ਮਜਦੂਰ	ਬੰਧੂਆ ਮਜਦੂਰ
bonus	ਬੋਨਸ	ਬੋਨਸ
boom	ਤਥਾਲ, ਤੇਜੀ, ਵਾਪਾਰ ਤੁਕ੍ਰਾ	ਉਛਾਲ, ਤੇਜੀ, ਵਪਾਰਕ ਚੜ੍ਹਾਅ
borrowing	ਤਥਾਰ ਲੇਨਾ, ਕ੍ਰਣਦਾਨ, ਤਥਾਰ ਰਾਸ਼ੀ	ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ, ਉਧਾਰ ਰਾਸੀ
borrowing cycle	ਤਥਾਰ ਚੱਕਰ	ਉਧਾਰ ਚੱਕਰ
borrowing rates	ਤਥਾਰ ਦਰੋ	ਉਧਾਰ ਦਰਾਂ
bounty	ਅਧਿਦਾਨ	ਹੋਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਧਨ
branch banking	ਸਾਖਾ ਬੈਂਕਿੰਗ	ਸ਼ਾਖਾ ਬੈਂਕਿੰਗ
branch points	ਸਾਖਾ ਅੰਕ, ਵਿਆਜਨ ਬਿੰਦੂ	ਵਿਆਜਨ ਬਿੰਦੂ
brand development index	ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ	ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
brazen law of wages	ਨਿਰਵਾਹ-ਮਜਦੂਰੀ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮਜਦੂਰੀ ਸਿਧਾਂਤ
break-even point	ਲਾਭ - ਅਲਾਭ ਬਿੰਦੂ	ਨਾ ਲਾਭ-ਨਾ ਹਾਨੀ ਬਿੰਦੂ
breaking point rate	ਵਿਯੁਕਿਤ ਬਿੰਦੂ ਦਰ	ਅਲਗਾਵ ਬਿੰਦੂ ਦਰ
break in prices	ਕੀਮਤਾਂ ਕਾ ਟੂਟਨਾ	ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਟੂਟਣਾ

breakthrough	दरार, प्रਸ्फोट	ਪੁਲਾੰਘ, ਦਰਾੜ
bridge rate	ਸੇਤੂ ਦਰ	ਸੇਤੂ ਦਰ / ਪੁਲ-ਦਰ
broken time	ਖੱਡਿਤ ਸਮਾਂ	ਖੱਡਿਤ ਸਮਾਂ
broker	ਦਲਾਲ	ਦਲਾਲ
brokage	ਦਲਾਲੀ	ਦਲਾਲੀ
budget	ਆਯਵਾਧਪਟ, ਬਜਟ	ਬਜਟ
budget allocation	ਬਜਟ ਨਿਯਤਨ	ਬਜਟ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨਾ
budgetary allotment	ਬਜਟੀਯ ਆਵਾਂਨ	ਬਜਟੀ ਵੰਡ
budgetary balance	ਬਜਟੀਯ ਸੰਤੁਲਨ	ਬਜਟੀ ਸੰਤੁਲਨ
budgetary control	ਬਜਟ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ	ਬਜਟੀ ਨਿਯੰਤਰਣ
budgetary deficit	ਬਜਟੀਯ ਘਾਟਾ	ਬਜਟੀ ਘਾਟਾ
budgetary surplus	ਬਜਟੀਯ ਅਧਿਸ਼ੇ਷	ਬਜਟੀ ਵਾਫਰ
budgeting	ਬਜਟ ਬਨਾਨਾ	ਬਜਟ ਬਣਾਉਣਾ
budget reform	ਬਜਟ ਸੁਧਾਰ	ਬਜਟ ਸੁਧਾਰ
buffer stock	ਸੁਰਕਿਤ ਮੰਡਾਰਣ	ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭੰਡਾਰ
built-in stabilizer	ਆਵਾਂਨਾਵਾਂਕਿਤ ਸਿਥਰਕ	ਸੈ-ਨਿਰਮਤ ਸਥਿਰਕ
bulk	ਥੋਕ, ਪ੍ਰਾੜ, ਬਹੁਮਾਤਾ	ਬੋਕ, ਬਹੁ-ਮਾਤਰਾ
bulk transaction	ਥੋਕ ਲੇਨਦੇਨ	ਬੋਕ ਲੈਣ ਦੇਣ
bull	ਤੇਜ਼ਿਆ / ਸਾਂਡ	ਤੇਜ਼ਿਆ / ਭਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਊ
bullionism	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਧਾਰਾਵਾਦ	ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਧਾਰਾਵਾਦ
bumper crop	ਜੋਰਦਾਰ ਫਸਲ	ਭਰਵੀ ਫਸਲ
buoyant economy	ਤਤਫੁਲਲ ਅਰਥਵਾਕਸਥਾ	ਉਛਾਲੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
burden of taxation	ਕਰ-ਮਾਰ	ਕਰ-ਮਾਰ
business cycle	ਵਾਰਸਾਧ ਚੁਕੜ	ਵਪਾਰ ਚੱਕਰ

business equipment

business equipment	ਵਾਰਸਾਧ ਤਪਕਰਣ	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ (ਸਮਾਨ)
business finance	ਵਾਰਸਾਧ ਵਿਤਤ	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਤ
business forecasting	ਵਾਰਸਾਧ ਪ੍ਰੋਵਾਨੁਮਾਨ	ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨ
businessman	ਵਾਰਸਾਧੀ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ	ਕਾਰੋਬਾਰੀ, ਵਪਾਰੀ
buyer	ਕ੍ਰੇਤਾ, ਖਰੀਦਾਰੀ	ਖਰੀਦਦਾਰ
buyer's market	ਕ੍ਰੇਤਾ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ
buyer's surplus	ਕ੍ਰੇਤਾ ਕੇ ਅਧਿਸ਼ੇ਷	ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਵਾਫਰ
buying agent	ਕ੍ਰਾਂਤ ਅਭਿਕਾਰੀ	ਖਰੀਦ ਏਜੰਟ
by-product	ਤਪੋਤਪਾਦ, ਤਪ-ਤਪਾਦ	ਉਪ-ਉਤਪਾਦ

C

callable bond (= redeemable bond)	ਮਾਂਗਦੇਵ ਬੰਧਪਤਰ (=ਪ੍ਰਤਿਦੇਵ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਂਡ ਬੱਨਡ)	ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਂਡ
call back pay	ਵਿਸ਼ੇ਷ ਕਾਰ੍ਯ ਵੇਤਨ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਵੇਤਨ
called up capital	ਮਾੱਗੀ ਪੌੜੀ	ਮੰਗੀ ਪੂੜੀ
callings tax	ਵਾਰਸਾਧ ਕਰ	ਵਿਵਸਾਏ ਕਰ, ਕਿੱਤਾ-ਕਰ
call in pay	ਤਪਸਥਿਤੀ ਵੇਤਨ, ਹਾਜਿਰੀ ਵੇਤਨ	ਹਾਜ਼ਰੀ ਵੇਤਨ
call loan	ਮਾੱਗ ਋ਣ, ਵਾਰਸਾਧ ਋ਣ	ਮੰਗ ਕਰਜ
call money	ਮਾੱਗ ਦ੍ਰਵਾਵ / ਸ਼ੀਘਰਵਿਧੀ ਦ੍ਰਵਾਵ	ਮੰਗ ਦ੍ਰਵ / ਵਕਤੀ ਦ੍ਰਵ
call price (= redemption price)	ਪ੍ਰਤਿਦਾਨ ਕੀਮਤ	ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਮਤ
call rate	ਸੀਘਰਵਿਧੀ ਵਾਜ ਦਰ	ਵਕਤੀ ਵਿਆਜ ਦਰ

Cambridge equation	कैਮ्बਰਿਜ ਸਮੀਕਰਣ	ਕੈਬਰਿਜ ਸਮੀਕਰਣ
canon of ability	ਯੋਗਯਤਾ ਕਾ ਅਮ੍ਰਿਨਿਯਮ	ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ
canon of certainty	ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਕਾ ਅਮ੍ਰਿਨਿਯਮ	ਯੋਗਯਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ
canon of convenience	ਸੁਵਿਧਾ ਕਾ ਅਮ੍ਰਿਨਿਯਮ	ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਨਿਯਮ
canon of economy	ਅਰਥਵਾਕਾਂ ਕਾ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਕਵਾਇਤ ਦਾ ਨਿਯਮ
canons of taxation	ਕਰਾਧਾਨ ਕੇ ਅਮ੍ਰਿਨਿਯਮ	ਕਰਾਧਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮ
capacity	ਕ਷ਮਤਾ	ਸਮਰੱਥਾ
capacity factor	ਕ਷ਮਤਾ ਅਨੁਪਾਤ	ਸਮਰੱਥਾ ਕਾਰਕ
capacity utilization rate	ਕ਷ਮਤਾ ਉਪਯੋਗ ਦਰ	ਸਮਰੱਥਾ ਉਪਯੋਗ ਦਰ
capital	ਪ੍ਰੰਜੀ	ਪੂੰਜੀ
capital account	ਪ੍ਰੰਜੀ ਲੇਖਾ	ਪੂੰਜੀ ਲੇਖਾ
capital accumulation	ਪ੍ਰੰਜੀ ਸੰਚਾਰ	ਪੂੰਜੀ ਇਕਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ
capital appropriation	ਪ੍ਰੰਜੀ ਵਿਨਿਯੋਗ	ਪੂੰਜੀ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਵਰਤੋਂ
capital budget	ਪ੍ਰੰਜੀ ਬਜਟ	ਪੂੰਜੀ ਬਜਟ
capital coefficient	ਪ੍ਰੰਜੀ ਗੁਣਾਂਕ	ਪੂੰਜੀ ਗੁਣਾਂਕ
capital consumption allowance	ਪ੍ਰੰਜੀ ਉਪਯੋਗ ਛੂਟ	ਪੂੰਜੀ ਉਪਯੋਗ ਛੋਟ
capital development	ਪ੍ਰੰਜੀ ਅਮ੍ਰਿਵਰਧਨ	ਪੂੰਜੀ ਵਾਧਾ
capital employed	ਪ੍ਰਯੁਕਤ ਪ੍ਰੰਜੀ	ਪਰਯੁਕਤ ਪੂੰਜੀ
capital equipment	ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਉਪਸ਼ਕਰ	ਪੂੰਜੀ ਸਾਜੇ ਸਮਾਨ
capital expenditure	ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਵਿਦੇਸ਼	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ
capital flight	ਪ੍ਰੰਜੀ ਕਾ ਪਲਾਯਨ	ਪੂੰਜੀ ਪਲਾਇਨ
capital formation	ਪ੍ਰੰਜੀ ਨਿਰਮਾਣ	ਪੂੰਜੀ ਨਿਰਮਾਣ
capital gains	ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਅਮ੍ਰਿਲਾਭ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਮੁਨਾਫਾ

capital gains tax

capital gains tax	ਪ੍ਰੰਜੀ ਅਮ੍ਰਿਲਾਭ ਕਰ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਮੁਨਾਫਾ ਕਰ
capital goods	ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਪਦਾਰਥ, ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਮਾਲ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਵਸਤਾਂ, ਪੂੰਜੀਗਤ ਮਾਲ
capital inflow	ਪ੍ਰੰਜੀ ਕਾ ਅਨਤਰੀਹ	ਪੂੰਜੀ ਅੰਤਰ ਪਰਵਾਹ
capital-input ratio	ਪ੍ਰੰਜੀ-ਆਗਤ ਅਨੁਪਾਤ	ਪੂੰਜੀ-ਅਦਾਨ ਅਨੁਪਾਤ
capital inputs	ਪ੍ਰੰਜੀ ਆਗਤ	ਪੂੰਜੀ ਅਦਾਨ
capital intensive	ਪ੍ਰੰਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ	ਪੂੰਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ (ਗਹਿਨ)
capital investment	ਪ੍ਰੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼	ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼
capitalism	ਪ੍ਰੰਜੀਵਾਦ	ਪੂੰਜੀਵਾਦ
capitalist	ਪ੍ਰੰਜੀਪਤਿ	ਪੂੰਜੀਪਤਿ
capitalistic economy	ਪ੍ਰੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਾਕਾਂ	ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
capitalistic production	ਪ੍ਰੰਜੀਮੂਲਕ ਉਤਪਾਦਨ	ਪੂੰਜੀਮੂਲਕ ਉਤਪਾਦਨ
capitalistic system	ਪ੍ਰੰਜੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ	ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
capitalization	ਪ੍ਰੰਜੀਕਰਣ	ਪੂੰਜੀਕਰਣ
capital-labour rates	ਪ੍ਰੰਜੀ ਅਸ ਦਰੋ	ਪੂੰਜੀ ਕਿਰਤ ਦਰਾਂ
capital-labour ratio	ਪ੍ਰੰਜੀ-ਅਸ ਅਨੁਪਾਤ	ਪੂੰਜੀ ਕਿਰਤ ਅਨੁਪਾਤ
capital levy	ਪ੍ਰੰਜੀਕਰ, ਪ੍ਰੰਜੀ ਲੇਵਿ	ਪੂੰਜੀ ਕਰ, ਪੂੰਜੀ ਲੇਵੀ
capital liability	ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਦੇਣਤਾ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਦੇਣਦਾਰੀ
capital loss	ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਹਾਨੀ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਹਾਨੀ
capital market	ਪ੍ਰੰਜੀਗਤ ਬਾਜਾਰ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਬਜਾਰ
capital net worth	ਨਿਵਲ ਸੰਪਤਿ, ਨਿਵਲ ਮਾਲਿਧਤ	ਸੁੱਧ ਸੰਪਤੀ, ਸੁੱਧ ਮਾਲੀਅਤ
capital outflow	ਪ੍ਰੰਜੀ ਬਹਿਰਗਮਨ	ਪੂੰਜੀ ਬਾਹਰੀ ਪਰਵਾਹ
capital outlay	ਪ੍ਰੰਜੀ ਪਰਿਵਾਰ	ਪੂੰਜੀ ਖਰਚ

capital output ratio	ਪ੍ਰੋਜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਅਨੁਪਾਤ	ਪੂੰਜੀ ਉਤਪਾਦ ਅਨੁਪਾਤ
capital payment	ਪ੍ਰੋਜੀਗਤ ਅਦਾਯਗੀ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਅਦਾਇਗੀ
capital-poor economy	ਪ੍ਰੋਜੀ - ਨਿਊਨ ਅਰਥਵਿਕਾਸਥਾ	ਘੱਟ- ਪੂੰਜੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
capital reserve fund	ਪ੍ਰੋਜੀ ਆਰਕਿਤ ਨਿਧੀ / ਕੋ਷	ਪੂੰਜੀ ਰਾਖਵਾਂ ਫੰਡ
capital resources	ਪ੍ਰੋਜੀ ਸੰਸਾਧਨ	ਪੂੰਜੀ ਸੰਸਾਧਨ
capital-rich economy	ਪ੍ਰੋਜੀ-ਬਹੁਲ ਅਰਥਵਿਕਾਸਥਾ	ਪੂੰਜੀ-ਬਹੁਲ (ਸੰਪਲ) ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
capital saving devices	ਪ੍ਰੋਜੀ ਬਚਤ ਤਪਾਯ	ਪੂੰਜੀ ਬਚਤ ਜੁਗਤਾਂ
capital saving innovations	ਪ੍ਰੋਜੀ ਬਚਤ ਨਵਪ੍ਰਰਵਤੀ	ਪੂੰਜੀ ਬਚਤ ਘਾੜਤਾਂ
capital stock	ਪ੍ਰੋਜੀ ਸਟੋਕ	ਪੂੰਜੀ ਭੰਡਾਰ
capital stores	ਪ੍ਰੋਜੀਗਤ ਸਮਾਨ / ਸਟੋਰਸ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਸਮਾਨ / ਸਟੋਰ
capital structure	ਪ੍ਰੋਜੀ ਸੰਰਚਨਾ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਸੰਰਚਨਾ / ਢਾਂਚਾ
capital sum	ਪ੍ਰੋਜੀਗਤ ਰਾਸ਼ਿ	ਪੂੰਜੀਗਤ ਰਾਸ਼ਿ
capital surplus	ਪ੍ਰੋਜੀਗਤ ਅਧਿਸ਼ੇ਷	ਪੂੰਜੀ ਵਾਫਰ
capital transfers	ਪ੍ਰੋਜੀਗਤ ਅਨੱਤਰਣ	ਪੂੰਜੀ ਹਸਤਾਂਤਰਣ
capital turnover	ਪ੍ਰੋਜੀ ਆਵਰਟ	ਪੂੰਜੀ ਵੱਟਤ
capital turnover ratio	ਪ੍ਰੋਜੀ ਆਵਰਟ ਅਨੁਪਾਤ	ਪੂੰਜੀ ਵੱਟਤ ਅਨੁਪਾਤ
capitation fee	ਪ੍ਰਤਿਵਿਕਿਤ ਸ਼ੁਲਕ	ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਫੀਸ
capitation tax	ਪ੍ਰਤਿਵਿਕਿਤ ਕਰ	ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰ
carrying cost	ਰਖਾਵ ਲਾਗਤ	ਰਖਾਵ ਲਾਗਤ
carrying trade	ਟੁਲਾਈ ਵਾਪਾਰ	ਢੁਆਈ ਵਪਾਰ
cartel	ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਘ	ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਘ
cash	ਨਕਦ, ਰੋਕਡ, ਨਗਦ, ਨਕਦੀ ਨਕਦ, ਰੋਕੜ, ਨਕਦੀ ਮੁਨਾਨਾ	ਨਕਦ, ਰੋਕਡ, ਨਗਦ, ਨਕਦੀ ਨਕਦ, ਰੋਕੜ, ਨਕਦੀ ਮੁਨਾਨਾ

cash-balance equation

cash-balance equation	ਨਕਦੀ-ਸੋ਷ ਸਮੀਕਰਣ	ਬਕਾਇਆ ਨਕਦੀ ਸਮੀਕਰਣ
cash bonus	ਨਕਦ ਬੋਨਸ	ਨਕਦ ਬੋਨਸ
cash break-even point	ਨਕਦ ਲਾਭ - ਅਲਾਭ ਬਿੰਦੂ	ਨਕਦ ਨਾ ਲਾਭ-ਨਾ ਹਾਨੀ ਬਿੰਦੂ
cash budget	ਨਕਦੀ ਬਜਟ	ਨਕਦੀ ਬਜਟ
cash crop	ਨਕਦੀ ਫਸਲ	ਨਕਦੀ ਫਸਲ
cash flow	ਨਕਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ	ਨਕਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ
cash forecast	ਨਕਦ ਪ੍ਰਵਾਹਨੁਮਾਨ	ਨਕਦ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਨੁਮਾਨ
cash income	ਨਕਦ ਆਧ	ਨਕਦ ਆਮਦਨੀ
cash nexus	ਨਕਦ ਅਭਿਵਨਦ	ਨਕਦੀ ਬੰਧਨ
cash position ratio	ਨਕਦ ਸਥਤਿ ਅਨੁਪਾਤ	ਨਕਦ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਪਾਤ
cash price	ਨਕਦ ਕੀਮਤ	ਨਕਦ ਕੀਮਤ
cash ratio	ਨਕਦੀ ਅਨੁਪਾਤ	ਨਕਦ ਅਨੁਪਾਤ
cash rent	ਨਕਦ ਲਗਾਨ / ਕਿਰਾਯਾ	ਨਕਦ ਲਗਾਨ / ਕਿਰਾਇਆ
cash reserve	ਆਰਕਿਤ ਨਕਦੀ, ਨਕਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵ	ਰਾਖਵੀਂ ਨਕਦੀ
cash value	ਨਕਦ ਮੂਲਾਂ	ਨਕਦ ਮੁੱਲ
cash wage	ਨਕਦ ਮਜਦੂਰੀ	ਨਕਦ ਮਜਦੂਰੀ
casual income	ਅਨਿਯਤ / ਆਕਸਿਸ਼ਨ ਆਧ ਅਨਿਯਮਿਤ ਆਮਦਨ	ਅਨਿਯਤ / ਆਕਸਿਸ਼ਨ ਆਧ ਅਨਿਯਮਿਤ ਆਮਦਨ
casual labour	ਅਨਿਯਤ ਅਸਾਂਕਾ	ਅਨਿਯਮਿਤ ਕਿਰਤ
casual worker	ਅਨਿਯਤ ਕਾਮਗਾਰ / ਆਮ ਮਜਦੂਰ	ਅਨਿਯਮਿਤ ਕਾਮਾ ਮਜਦੂਰ
caution money	ਅਵਧਾਨ ਰਾਸਿ / ਅਵਧਾਨ ਦ੍ਰਵਧ	ਸਤਰਕ ਮੁਦਰਾ
ceiling	ਉਚਚਤਮ / ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ	ਉਚਚਤਮ ਸੀਮਾ

ceiling price	उच्चतम कीमत / अंतिम दाम	उच्चतम कीमत
census of population	जनगणना	जनगणना
central bank	केंद्रीय बैंक	केंद्रीय बैंक
central banking	केंद्रीय बैंकिंग	केंद्रीय बैंकिंग
centralised planning	केंद्रीकृत आयोजना	केंद्रीकृत योजनाधार्मिक
centralisation	केंद्रीकरण	केंद्रीकरण
central planning	केंद्रीय आयोजना	केंद्रीय योजनाधार्मिक
cess	उपकर	उप-कर
ceteris paribus	यदि अन्य बाते पूर्ववत रहे	येर गॉलं समान रहिण 'ते
chain banking	श्रृंखला बैंकिंग	बड़ी-बैंकिंग
chain reaction	श्रृंखला प्रतिक्रिया	बड़ी-पृतिक्रिया
cheap money	सस्ती मुद्रा, सुलभ मुद्रा	सस्ती मुद्रा / सुवृल्ली मुद्रा
cheap money policy	सुलभ मुद्रा नीति	सुवृल्ली मुद्रा नीती / सस्ती मुद्रा नीती
cheque currency	चेक मुद्रा, चेक करन्सी	चैंक बरंसी, चैंक मुद्रा
chest money	तिजोरी रोकड़	तिजोरी रोकड़
child labour	बाल श्रम, बाल श्रमिक, बाल मजदूर	बाल किरत, बाल किरती, बाल मजदूर
child mortality	बाल मृत्यु संख्या	बाल मौत संखिया
child mortality rate	बाल मृत्यु दर	बाल मौत दर
children's allowance	संतान भत्ता	संतान-डॉता
choice theory	वरण सिद्धांत	चेष्ट मियांउ
chronic unemployment	दीर्घकालिक बेरोजगारी	चिरबाली बेरुजगारी
circular flow	वर्तुल प्रवाह	चैंकरी प्रवाह

circular integration

circular integration	वर्तुल एकीकरण	चैंकरी एकीकरण
circular letter of credit	परिपत्र / गश्ती साख-पत्र	गस्ती साख पॅटर
circulating assets	प्रचल परिसंपत्ति	चल यन-याम / परिसंपत्ती
circulating capital	प्रचल पूँजी	चल पूँजी
circulating medium	संचलनशील माध्यम	संचालनशील माध्यम
circulation of currency	मुद्रा संचलन	मुद्रा संचालन
claim	दावा, दावा करना	दाभवा, दाभवा करना
class antagonism	वर्ग विरोध	वरग विरोध
class consciousness	वर्ग चेतना	वरग चेतना
classical economics	क्लासिकी अर्थशास्त्र	क्लास्की अरबस्त्रास्त्र
classical economists	क्लासिकी अर्थशास्त्री	क्लास्की अरबस्त्रास्त्री
classical liberalism	क्लासिकी उदारवाद	क्लास्की उदारतावाद
classical school	क्लासिकी संप्रदाय	क्लास्की सबूल
classified tax	वर्गीकृत कर	वरगीकृत कर
class price	वर्ग कीमत	वरग कीमत
class rate	वर्ग दर	वरग दर
class struggle	वर्ग-संघर्ष	वरग संघरस
class war	वर्ग युद्ध	वरग युद्ध
clearing house	समाशोधन गृह	निपटारा घर
closed economy	बंद अर्थव्यवस्था	बंद अरबव्यवस्था
closed shop	संघ-पाबंध प्रतिष्ठान	पूनीअन-पाबंद संस्था
closed trade	संपूरित कारोबार	बंद कारोबार
closing price	बंध भाव	बंद भाव

Cobb-Douglas production function	कोब-डगलस उत्पादन फलन	काब-डगलस उत्पादन दलन
cobweb chart	मकड़जाल आरेख	मकड़जाल चारट
cobweb theorem	मकड़जाल प्रमेय	मकड़जाल पूर्णमात्रा
co-efficient	गुणांक	गुणांक
co-efficient of acceleration	त्वरण गुणांक	उत्तरण गुणांक, गतीवाया गुणांक
co-efficient of cross elasticity	प्रतिलोच गुणांक	काटदां लेच गुणांक
co-efficient of determination	निर्धारण गुणांक	निरपारण गुणांक
co-efficient of elasticity	लोच गुणांक	लेच गुणांक
cog hog cycle	कॉग हॉग (व्यापार) चक्र	बारा हारा (व्यापार) चक्र
coin	सिक्का	सिंका
coinage	टंकण	सिंका दलाई
coincident indicator	संपाती सूचक	संपाती मूल्य
coin of the realm	राष्ट्रीय मुद्रा, राष्ट्रीय द्रव्य	रास्टरी मुद्रा, रास्टरी द्रव्य
collaboration	सहयोग	सहियोग
collaborator	सहयोगी	सहियोगी
collateral	संपादिक	अमानती
collateral loan	संपादिक कर्ज	अमानती करज
collateral security	संपादिक प्रतिभूति	अमानती पूर्तिभूती
collective economy	संग्राहकारी अर्थव्यवस्था	समूहिक अरब्धविवरण
collective bargaining	सामूहिक सौदाकारी	समूहिक सैदेशाजी

collective farm

collective farm	सामूहिक फार्म	समूहिक ढारम
collective farming	सामूहिक कोष	समूहिक खेती
collective goods	सामूहिक वस्तुएँ	समूहिक वस्तु
collective investment	सामूहिक निवेश	समूहिक निवेश
collective ownership	सामूहिक स्वामित्व	समूहिक मलबीभूत
collective property	सामूहिक संपत्ति	समूहिक संपत्ती
collective savings	सामूहिक बचत	समूहिक बचत
collective wealth	सामूहिक धन	समूहिक यन
collectivist economy	सामूहिक अर्थव्यवस्था	समूहवादी अरब्धविवरण
colonial bond	उपनिवेशीय बंधपत्र	उपनिवेशी बंधपत्र
colonialism	उपनिवेशवाद	उपनिवेशवाद, बसतीवाद
colonization	उपनिवेशीकरण	उपनिवेशीकरण, बसतीवादीकरण
colony	उपनिवेश	बसती, उपनिवेश खेतर
combination	संयोग, संयोजन	संयोग
combination rates	सामूहिक दरें	संयोग दर
combine	गुट	गुट
comfort	सुख	अराम, सुख
command directed economy (= command economy)	राज्य निर्देशित अर्थव्यवस्था (=निर्देशित अर्थव्यवस्था)	राज-निरदेशित अरब्धविवरण (= निरदेशित अरब्धविवरण)
commerce	वाणिज्य	व्यापार
commercial blockade	वाणिज्यिक नाकाबंदी	व्यापारी नाकाबंदी
commercial crisis	वाणिज्यिक संकट	व्यापार संकट
commercialization	व्यावसायीकरण	व्यापारीकरण

commercial labour	वाणिज्यिक श्रम	ਵਣਜੀ ਕਿਰਤ
commercial revenue	वाणिज्यिक आय, वाणिज्यिक संਪ्राप्ति	ਵਣਜੀ ਮਾਲੀਆ, ਵਣਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
commercial revolution	वाणिज्यिक ਕ੍ਰਾਂਤਿ	ਵਣਜੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ
commodity	जिस, वस्तु	ਜਿਨਸ, ਵਸਤ
commodity agreement	वस्तु कਰार, जिस करार	ਵਸਤ ਕਰਾਰ, ਜਿਨਸ ਕਰਾਰ
commodity exchange	मंडी, ਬਾਜ਼ਾਰ, ਪਣਧ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਮੰਡੀ, ਬਜ਼ਾਰ, ਵਸਤ-ਵਟਾਂਦਰਾ
commodity flow	जिस ਪ੍ਰਵਾਹ, ਪਣਧ ਪ੍ਰਵਾਹ	ਜਿਨਸ ਪ੍ਰਵਾਹ, ਵਸਤ-ਪ੍ਰਵਾਹ
commodity market	वਸ्तु ਬਾਜ਼ਾਰ, ਮੰਡੀ	ਵਸਤ ਬਜ਼ਾਰ, ਮੰਡੀ
commodity price	ਪਣਧ ਕੀਮਤ, ਜਿਸ ਕੀਮਤ	ਵਸਤ ਕੀਮਤ, ਜਿਨਸ ਕੀਮਤ
commodity price index	ਪਣਧ / ਜਿਸ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕਾਂਕ	ਵਸਤ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ-ਅੰਕ
commodity stabilization agreement	जिस ਭਾਵ ਸਿਥੀਕਰण ਕਰਾਰ, ਜਿਸ ਭਾਵ ਸਿਥੀਕਰਣ ਸਮझੌਤਾ	ਵਸਤ ਭਾਅ ਸਥਿਰੀਕਰਣ ਕਰਾਰ, ਵਸਤ ਭਾਅ ਸਥਿਰੀਕਰਣ ਸਮਝੌਤਾ
commodity tariff	ਵਸਤੁ ਪ੍ਰਸ਼ੁਲਕ	ਵਸਤ ਟੈਰਿਫ਼
commodity tax	ਜਿਸ ਕਰ, ਵਸਤੁ ਕਰ	ਜਿਨਸ ਕਰ, ਵਸਤ ਕਰ
commodity theory of money	ਮੁਦ੍ਰਾ ਕਾ ਪਣਧ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਵਸਤ-ਸਿਧਾਂਤ
common cost	ਸਾਮਾਨਧ ਲਾਗਤ	ਸਾਧਾਰਣ ਲਾਗਤ
common labour	ਸਾਮਾਨਧ ਸ਼ਰਮਿਕ, ਸਾਮਾਨਧ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਸਾਮਾਨਧ ਸ਼ਰਮ	ਸਾਧਾਰਣ ਕਿਰਤੀ, ਸਾਧਾਰਣ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਸਾਧਾਰਣ ਕਿਰਤ
common market	ਸਾਝਾ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਸਾਝਾ ਬਜ਼ਾਰ
common stock	ਸਾਮਾਨਧ ਸਟੋਕ	ਸਾਧਾਰਣ ਸਟਾਕ
communism	ਸਾਮਨਵਾਦ	ਸਾਮਵਾਦ

community development project

community development project	ਸਾਮੁਦਾਇਕ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਯੋਜਨਾ	ਸੁਮਦਾਇ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਯੋਜਨਾ
community indifference curve	ਸਮੁਦਾਯ ਅਨਧਿਮਾਨ ਵਕ੍ਰ	ਸੁਮਦਾਇ ਉਦਾਸੀਨ ਵਕਰ
community savings	ਸਾਮੁਦਾਇਕ ਬਚਤ	ਸੁਮਦਾਇ ਬਚਤ
commuted value	ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ ਮੂਲ੍ਯ	ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਮੁੱਲ
company law	ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ	ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ
comparative advantage	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸੁਲਾਭ	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲਾਗਤ
comparative cost	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲਾਗਤ	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲਾਗਤ
comparative dynamics	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਗਤਿਕੀ	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਗਤੀਸੀਲਤਾ
comparative statics	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਥੈਤਿਕੀ	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਥੈਤਿਕੀ
compensating balance	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਸਾਂਤੁਲਨ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਸੰਤੁਲਨ
compensating depreciation	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਮੂਲਧਾਸ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਮੁੱਲ ਘਿਸਾਵਟ
compensating error	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਤੁਟੀ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਤੁਟੀ
compensating expenditure	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਵਾਧ੍ਯ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਖਰਚ
compensating payment	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਮੁਗਤਾਨ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਭੁਗਤਾਨ
compensating tariff	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਪ੍ਰਸ਼ੁਲਕ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਟੈਰਿਫ਼
compensation	ਮੁਆਵਜਾ, ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਿਤ	ਮੁਆਵਜਾ, ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਤੀ
compensation award	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਿਤ ਪੱਚਾਟ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਤੀ ਪੰਚ ਨਿਰਣ
compensatory allowance	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਮੁਭਤਾ, ਮੁਆਵਜਾ ਮੁਭਤਾ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਭੱਤਾ, ਮੁਆਵਜਾ ਭੱਤਾ
compensatory borrowing	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਤਧਾਰ	ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਉਧਾਰ

compensatory expenditure	प्रतिपूरक खर्च	पृतिपूरक खरच
compensatory finance	प्रतिपूरक वित्त	पृतिपूरक वित्त
compensatory fiscal policy	प्रतिपूरक राजकोषीय नीति	पृतिपूरक राजकोसी नीति
compensatory principle of bimetallism	द्विधातुमान के प्रतिपूरक सिद्धांत	दे-यात्र पृतिपूरक सियांउ
compensatory principle of money	द्रव्य के प्रतिपूरक सिद्धांत	ਮुद्रा ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪੂਰਕ ਸਿਧਾਂਤ
compensatory principle of taxation (= benefit theory of taxation)	ਹਿਤਾਨੁਸਾਰ ਕਰਾਧਾਰ	ਹਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਾਧਾਨ
competition	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ, ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਧਾ, ਸ਼ਖ਼ਧਾ,	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ, ਮੁਕਾਬਲਾ
competitive bidding	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਨਾ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣਾ
competitive demand	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਮੱਗ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਮੰਗ
competitive equilibrium	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਸਨ੍ਤੁਲਨ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਸੰਤੁਲਨ
competitive firm	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਫਰਮ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਫਰਮ
competitive goods	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਵਸਤੂਏँ, ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਮਾਲ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਵਸਤੂਾਂ
competitive index	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਸੂਚਕਾਂਕ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
competitive investment	ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਧੀ ਨਿਵੇਸ਼	ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼
competitive market	ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਧੀ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ
competitive rate	ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਧੀ ਦਰ	ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਦਰ
competitive supply	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਪ੍ਰੂਤਿ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਪੂਰਤੀ

25

complementarity

complementarity	ਪੂਰਕਤਾ	ਪੂਰਕਤਾ
complementary demand	ਪੂਰਕ ਮੱਗ	ਪੂਰਕ ਮੰਗ
complementary factors	ਪੂਰਕ ਕਾਰਕ	ਪੂਰਕ ਕਾਰਕ
complementary goods	ਸੰਪੂਰਕ ਸਾਮਾਨ	ਪੂਰਕ ਵਸਤੂਾਂ
complementary function	ਪੂਰਕ ਕਾਰ੍ਯ / ਫਲਨ	ਪੂਰਕ ਕਾਰਜ / ਫਲਨ
complementary monopoly	ਪੂਰਕ ਏਕਾਧਿਕਾਰ	ਪੂਰਕ ਏਕਾਧਿਕਾਰ (ਇੱਜ਼ਾਦਾਰੀ)
composite commodity standard	ਸਮਿਸ਼ਟ ਪਣਘਮਾਨ, ਸਮਿਸ਼ਟ ਸੰਖੜਕਤ ਜਿਨਸ-ਮਾਨ	ਜਿਸਮਾਨ
composite demand	ਸਮਿਸ਼ਟ ਮੱਗ	ਸੰਖੜਕਤ ਮੰਗ
composite rent	ਸਮਿਸ਼ਟ ਕਿਰਾਯਾ	ਸੰਖੜਕਤ ਕਿਰਾਇਆ
composite supply	ਸਮਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰੂਤਿ	ਸੰਖੜਕਤ ਪੂਰਤੀ
composition of trade	ਵਾਧਾਰ ਸੰਘਟਨ	ਵਾਧਾਰ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ
compound duty	ਯੌਗਿਕ ਸ਼ੁਲਕ	ਮਿਸ਼ਰਤ ਡਿਊਟੀ
compound interest	ਚੜ੍ਹਕਵ੍ਯੁਦਧਿ ਵਾਧਾ	ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ
compound interest method of depreciation	ਮੂਲਧਾਸ ਕੀ ਚੜ੍ਹਕਵ੍ਯੁਦਧਿ	ਮੁੱਲ ਘਾਟੇ ਦੀ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ
compound tariff	ਚੜ੍ਹਕਵ੍ਯੁਦਧਿ ਵਾਧਾ	ਵਿਧੀ
compromise tariff	ਯੌਗਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ੁਲਕ	ਮਿਸ਼ਰਤ ਟੈਰਿਫ਼
compulsory bargaining	ਸਮਝੌਤਾਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੁਲਕ	ਸਮਝੌਤਾਕਾਰੀ ਟੈਰਿਫ਼
compulsory borrowing	ਅਨਿਵਾਰੀ ਸੌਦਾਕਾਰੀ	ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੈਈਬਾਜ਼ੀ
	ਅਨਿਵਾਰੀ ਕ੍ਰਣਦਾਨ / ਉਧਾਰ	ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਧਾਰ

compulsory employment	अनिवार्य रोजगार	ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
compulsory labour	अनिवार्य ਅਸ਼	ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਿਰਤ
compulsory social insurance	अनਿਵਾਰਾਂ ਸਾਮਾਜਿਕ ਬੀਮਾ	ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਮਾਜਕ ਬੀਮਾ
compulsory transfer	1. अनिवार्य स्थानांतरण 2. अनिवार्य अंतरण	1. ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਥਾਨਾਂਤਰ 2. ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਤਰਣ
concealed pension plan	ਅਪ੍ਰਕਟ ਪੇਂਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ	ਛੁਪੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ
concealment of income	ਆਧ ਛਿਪਾਨਾ	ਆਮਦਨ ਛੁਪਾਉਣਾ
concentration of capital	ਪੂੰਜੀ-ਸਕੱਨਦਰਣ	ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ
concentration ratio	ਸਕੱਨਦਰਣ ਅਨੁਪਾਤ	ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਅਨੁਪਾਤ
concept of labour	ਅਸ ਕੀ ਸਕਲਪਨਾ	ਕਿਰਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ
concern	ਪ੍ਰਤਿ਷ਠਾਨ, ਸਮੁਦਾਯ	ਬਾਰੋਬਾਚੀ ਸੰਸਥਾ
concessional tax treatment	ਰਿਯਾਯਤੀ ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਣ	ਰਿਆਇਤੀ ਕਰ ਵਤੀਰਾ
conciliation	ਸਮਾਧਾਨ, ਸੁਲਹ	ਸੁਲਾ, ਰਾਜੀਨਾਮਾ
concrete capital	ਮੂਰ੍ਤ ਪੂੰਜੀ	ਸੰਮੂਰਤ ਪੂੰਜੀ
concrete labour	ਮੂਰ੍ਤ ਅਸ	ਸੰਮੂਰਤ ਕਿਰਤ
condition	1. ਸ਼ਰਤ, ਪ੍ਰਤਿਬੰਦ 2. ਸਥਤਿ, ਅਵਸਥਾ	1. ਸਰਤ 2. ਸਥਿਤੀ, ਅਵਸਥਾ
conditional	ਸ਼ਰਤ	ਸ਼ਰਤਬੰਦ
confiscation	ਅਧਿਹਰਣ, ਜਾਫ਼ੀ	ਜਬਤੀ
consent settlement	ਸਮਝੌਤਾ	ਚਜਾਂਦੀ ਸਮਝੌਤਾ
consolidated bond	ਸਮੇਕਿਤ ਬੰਧਪੜ	ਸੰਚਿਤ ਬਾਂਡ / ਬੰਧ-ਪੱਤਰ
consolidated mortgage	ਸਮੇਕਿਤ ਬੰਧਕ	ਸੰਚਿਤ ਰਹਿਣ

consolidation of holdings

consolidation of holdings	ਚਕਬੰਦੀ	ਚੱਕਬੰਦੀ (ਮੁਰੱਬਾਬੰਦੀ)
conspicuous consumption	ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤਥਾਂ ਯੋਜਨਾ	ਦਿਖਾਵੇ ਦਾ ਉਪਭੋਗ
constant capital	ਸਿਥਰ ਪੂੰਜੀ	ਸਥਿਰ ਪੂੰਜੀ
constant demand	ਸਿਥਰ ਮਾੱਗ	ਸਥਿਰ ਮੰਗ
constant marginal cost	ਸਿਥਰ ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ	ਸਥਿਰ ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ
constant outlay demand	ਸਿਥਰ ਪਰਿਵਾਰ ਮਾੱਗ	ਸਥਿਰ ਕੁੱਲ-ਖਰਚ ਮੰਗ
constant price	ਸਿਥਰ ਕੀਮਤ	ਸਥਿਰ ਕੀਮਤ
constant product curve	ਸਿਥਰ ਤੁਤਪਾਦ ਕ੍ਰਿ	ਸਥਿਰ ਉਤਪਾਦ ਵਕਰ
constant proportion	ਨਿਯਤ ਸਮਾਨੁਪਾਤ	ਸਥਿਰ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ
constant ratio plan	ਸਿਥਰ ਅਨੁਪਾਤ ਯੋਜਨਾ	ਸਥਿਰ ਅਨੁਪਾਤ ਯੋਜਨਾ
constant returns	ਸਮਾਨੁਪਾਤਿਕ ਪ੍ਰਤਿਫਲ	ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਪ੍ਰਤਿਫਲ
constant returns to scale	ਅਨੁਮਾਪੀ ਸਮਾਨੁਪਾਤਿਕ ਪ੍ਰਤਿਫਲ	ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤਿਫਲ
constant wage	ਨਿਯਤ ਮਜਦੂਰੀ	ਸਥਿਰ ਮਜਦੂਰੀ
constant wage plan	ਨਿਯਤ ਮਜਦੂਰੀ ਯੋਜਨਾ	ਸਥਿਰ ਮਜਦੂਰੀ ਯੋਜਨਾ
consumer	ਉਪਭੋਕਤਾ	ਉਪਭੋਗੀ / ਉਪਭੋਗਤਾ
consumer goods	ਉਪਭੋਕਤਾ ਵਸਤੂਏ, ਉਪਭੋਕਤਾ ਮਾਲ	ਉਪਭੋਗੀ ਵਸਤੂਾਂ
consumer cooperative store	ਉਪਭੋਕਤਾ ਸਹਕਾਰੀ ਸਟੋਰ	ਉਪਭੋਗੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਟੋਰ
consumer movement	ਉਪਭੋਕਤਾ ਆਂਦੋਲਨ	ਉਪਭੋਗੀ ਅੰਦੋਲਨ
consumer price	ਉਪਭੋਕਤਾ ਕੀਮਤ	ਉਪਭੋਗੀ ਕੀਮਤ
consumer price index	ਉਪਭੋਕਤਾ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕਾਂਕ	ਉਪਭੋਗੀ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ

consumer's behaviour	उपभोक्ता व्यवहार	ਉਪਭੋਗੀ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ
consumer's capital	उपभोक्ता ਪੁੱਜੀ	ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਪੁੱਜੀ
consumer's choice	उपभोक्ता ਕੀ ਪਸंਦ	ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਪਸੰਦ
consumer's cooperative	उपभोक्तਾ ਸਹਕਾਰੀ ਸਮਿਤਿ	ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ
consumer's demand theory	उपभोਕ्तਾ ਮੱਗ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਉਪਭੋਗੀ / ਉਪਭੋਗਤਾ ਦਾ ਮੱਗ ਸਿਧਾਂਤ
consumer's equilibrium	उਪभੋਗਤਾ ਕਾ ਸਨ੍ਤੁਲਨ	ਉਪਭੋਗੀ / ਉਪਭੋਗਤਾ ਦਾ ਸਨ੍ਤੁਲਨ
consumer's goods	उਪभੋਕਤਾ ਵਸਤੂਆਂ	ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ
consumer's interest	उਪਭੋਕਤਾ ਹਿਤ	ਉਪਭੋਗੀ ਦਾ ਹਿੱਤ
consumer's preference	उਪਭੋਕਤਾ ਕੀ ਅਧਿਮਾਨ	ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਤਰਜੀਹ
consumer's sovereignty	उਪਭੋਕਤਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ	ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ
consumer's surplus	1. ਉਪਭੋਕਤਾ ਅਧਿਸ਼ੇ਷ 2. ਉਪਭੋਕਤਾ ਕੀ ਬਚਤ	1. ਉਪਭੋਗੀ ਦਾ ਵਾਫ਼ਰ 2. ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਬਚਤ
consumption	ਉਪਭੋਗ, ਖਪਤ	ਉਪਭੋਗ, ਖਪਤ
consumption capital	ਉਪਭੋਗ ਪੁੱਜੀ	ਉਪਭੋਗ ਪੁੱਜੀ
consumption ceiling	ਉਚਚਤਮ ਉਪਭੋਗ ਸੀਮਾ	ਉਚਚਤਮ ਉਪਭੋਗ ਸੀਮਾ
consumption effect	ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵ	ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵ
consumption efficiency	ਉਪਭੋਗ ਕੁਸ਼ਲਤਾ	ਉਪਭੋਗ ਕੁਸ਼ਲਤਾ
consumption expenditure	ਉਪਭੋਗ ਵਾਧ	ਉਪਭੋਗ ਖਰਚ
consumption function	ਉਪਭੋਗ ਫਲਨ	ਉਪਭੋਗ ਫਲਨ
consumption fund	ਉਪਭੋਗ ਨਿਧਿ	ਉਪਭੋਗ ਫੰਡ

consumption motive

consumption motive	ਉਪਭੋਗ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ, ਉਪਭੋਗ ਅਭਿਪ੍ਰੇਕ	ਉਪਭੋਗ ਮਨੋਰਥ
consumption tax	ਉਪਭੋਗ ਕਰ	ਉਪਭੋਗ ਕਰ
consumption trend	ਉਪਭੋਗ ਕੀ ਪ੍ਰਵੱਤਿ	ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ / ਰੁਝਾਨ
contingency	ਆਕਸਿਕਤਾ, ਆਪਾਤ, ਸਮੱਭਾਵਿਕ ਸਥਿਤੀ	ਅਚਨਚੇਤਤਾ, ਅਚੇਤਤਾ
contingency fund	ਆਕਸਿਕਤਾ ਨਿਧਿ	ਅਚਨਚੇਤੀ ਫੰਡ
contingent liability	ਪ੍ਰਾਸ਼ਾਂਗਿਕ ਦੇਯਤਾ	ਸੰਭਾਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ
contingent obligation	ਪ੍ਰਾਸ਼ਾਂਗਿਕ ਦਾਇਤਵ	ਪ੍ਰਸੰਗਕ ਬੰਦਸ਼
continued bond	ਅਨਵਰਤ ਬੰਧਪੱਤਰ	ਨਿਰੰਤਰ ਬੰਡ
continuing guarantee	ਸਤਤ ਗਾਰੰਟੀ / ਸਤਤ ਪ੍ਰਤਿਆਮੂਰਤੀ	ਨਿਰੰਤਰ ਗਾਰੰਟੀ
contraband articles	ਵਿਨਿ਷ਿਦਧ ਵਸਤੂਏਂ	ਵਰਜਿਤ ਵਸਤਾਂ
contraband baggage	ਵਿਨਿ਷ਿਦਧ ਸਾਮਾਨ	ਵਰਜਿਤ ਸਮਾਨ
contraband control	ਵਿਨਿ਷ਿਦਧ ਵਧਾਪਾਰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ	ਵਰਜਿਤ ਵਪਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ
contract curve	ਸੰਵਿਦਾ ਵਕਰ	ਅਨੁਵੰਧ ਵਕਰ
contraction	ਸੰਕੁਚਨ	ਸੰਗੋੜ
contraction of currency	ਮੁਦਰਾ ਸੰਕੁਚਨ, ਕੋਰੈਸੀ ਸੰਕੁਚਨ	ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਸੰਗੋੜ, ਕਰੰਸੀ ਦਾ ਸੰਗੋੜ
contraction of demand	ਮੱਗ ਕਾ ਸੰਕੁਚਨ	ਮੰਗ ਦਾ ਸੰਗੋੜ
contract labour	ਠੇਕਾ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਸੰਵਿਦਾ ਅਸਮ	ਠੇਕਾ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਸੰਵਿਦਾ ਕਿਰਤ
contract price	ਸੰਵਿਦਾਗਤ ਕੀਮਤ	ਠੇਕਾ ਕੀਮਤ
control	ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ	ਨਿਯੰਤਰਣ
controlled credit	ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਉਧਾਰ	ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਾਧ
controlled economy	ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ	ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ

controlled industry	नियंत्रित उद्योग	नियंत्रित उद्योग
conurbation	महानगरीय अंधविस्तार महानगर	महानगरी अंधविस्तार
convenience goods	सुविधा वस्तुएँ	सुविधा वस्तुएँ
conventional necessities	परंपरागत आवश्यक वस्तुएँ	परंपरागत मुद्दलीआं लेत्रां
conventional tariff	करारमूलक प्रशुल्क	प्रचलित टैरिफ्ट
conversion	संपरिवर्तन	वटाउटा
convertibility	संपरिवर्तनीयता	वटाउट घेगाता
convertibility crisis	परिवर्तन संकट	वटाउटैषेगाता संकट
convertible bond	संपरिवर्तनीय बंधपत्र	वटाउटैषेग घांड
convertible paper money	संपरिवर्तनीय कागजी मुद्रा	वटाउटैषेग कागजी मुद्रा
conveyance	हस्तान्तर पत्र, सवारी, वाहन	हस्तांउरण-पॅउर, सवारी
cooling-off period	उपशमन अवधि	ठरुंभा मिअद
co-operation	सहकारिता	सहिकारता
co-operative bank	सहकारी बैंक	सहिकारी बैंक
co-operative enterprise	सहकारी उद्योग	सहिकारी उइंडम
co-operative farming	सहकारी खेती	सहिकारी खेती
co-operative marketing	सहकारी विपणन	सहिकारी मंडीकरन
co-operative planning	सहकारी आयोजना	सहिकारी आयोजना
co-operative society	सहकारी समिति	सहिकारी सभा
co-operative training programme	सहकारी प्रशिक्षण कार्यक्रम	सहिकारी सिखलाई प्रैगराम

31

co-operative union

co-operative union	सहकारी संघ	सहिकारी संघ / पूऱीअन
co-ordinate	तालमेल करना	उलमेल करना
co-owners	सह-स्वामी	सहि-मालव
co-partners	सहभागीदार	सहि-भागीदार
co-products	सह-उत्पादों	सहि-उत्पाद
core project	क्रोड-परियोजना	अहिम प्रैयेजना
cornering a market	बाजार मुऱ्ठी मे करना	बजार मुऱ्ठी विच करना
corporate financing	निगम वित्त-पोषण	निगम वित्त विवस्था
corporate income	निगम / कंपनी आय	निगम / कंपनी आमदन
corporate income tax	संगठित आय शुल्क	निगम आमदन कर
corporate savings	निगम / कंपनी बचत	निगम बचतां
corporate sector	कंपनी क्षेत्रक	निगम खेतर
corporation	निगम / कंपनी	निगम / कंपनी
corporation tax	निगम कर / कंपनी कर	निगम कर / कंपनी कर
correlation	सह-संबंध	सहि-संबंध
correlation coefficient	सहसंबंध गुणांक	सहि-संबंध गुणांक
correlation ratio	सहसंबंध अनुपात	सहि-संबंध अनुपात
corresponding price	अनुरूप कीमत	अनुरूप बीमत
cosmopolitan wealth	महानगरीय / सार्वभौमिक धन	विस्वी धन
cost	लागत, व्यय, खर्च	लागत, खरच
cost advantage	लागत शुलाभ	लागत लाहा
cost-induced inflation	लागतजन्य स्फीति	लागत प्रैरित मुद्रा सढीती
cost of living	(जीवन) निर्वाह व्यय	निरबाह लागत (जीवन लागत)

cost of living index	निर्वाह व्यय सूचकांक	निरबाह लागत मूल्य-अंक
cost of maintenance	अनुरक्षण व्यय	रख-रखाव लागत
cost of production	उत्पादन लागत	उत्पादन लागत
cost of production theory of value	मूल्य का उत्पादन लागत सिद्धांत	मूल दा उत्पादन लागत सियांत
cost of service principle	सेवा लागत सिद्धांत	सेवा-लागत सियांत
cost of service principle of taxation	कराधान का सेवा लागत सिद्धांत	कराधान दा सेवा लागत सियांत
cost outlay curve	लागत परिव्यय वक्र	लागत बुँलधरच वक्र
cost plus pricing	लागतोपारी कीमत निर्धारण	लागत उँपर कीमत निरयान
cost price	लागत कीमत	लागत कीमत
cost-push inflation	लागतजन्य स्फीति	लागत यवेल मुद्रा-सदीओ
cottage industry	कुटीर उद्योग	घरेलू उद्योग
counter-balancing duty	प्रतिसंतुलनकारी शुल्क	प्रतिसंतुलनकारी दीम
counter-cyclical measures	प्रतिचक्रीय उपाय	प्रतिव्यापार चक्री उपाय
counterfeit coin	जाली सिक्का, खोटा सिक्का	जाली मिंका, खेटा मिंका
counterpart fund	प्रतिरूप निधि	प्रतिरूप ढंड
counter speculation	प्रतिकारी सट्टा	प्रतिकारी मॅट्टा
countervailing credit	प्रतिकारी उधार	प्रतिकारी माख
countervailing duty	प्रतिकारी शुल्क	प्रतिकारी डिउटी
countervailing excise duty	प्रतिकारी उत्पादन शुल्क	प्रतिकारी उत्पादन डिउटी

33

countervailing power		
countervailing power	प्रतिकारी शक्ति	प्रतिकारी माझडी
countervailing tariff	प्रतिकारी प्रशुल्क	प्रतिकारी टैरिफ
craft guild	शिल्प / दस्तकार श्रेणी	दस्तकार मंडल, मिलपी मंडल
craft union	शिल्प / दस्तकार संघ	दस्तकार संघ
crash programme	द्रुत कार्यक्रम	दौरी प्रैगराम
crawling peg	विसर्पी कील	रीगडी हॅट्टिंगी
creation of money	द्रव्य निर्माण / द्रव्य का सृजन	द्रव्य मुद्रा-सिरजष्ट
creation of wants	आवश्यकता सृजन	लेज़नी दी सिरजष्ट
credit	1. ऋण, उधार 2. जमा प्रत्यय 3. साख	1. उपार 2. जमू 3. माख
credit account	उधार खाता	माख खाता, जमा खाता
credit agency	ऋण एजेंसी	माख एजेंसी
credit agricole	कृषि उधार बैंक	भेती उपार बैंक
credit control	साख नियंत्रण	माख नियंत्रण
credit currency	साख करेंसी, साख मुद्रा	माख करेंसी, माख मुद्रा
credit extension	साख वितरण	माख विस्थार
credit-financed investment	साख-पोषित निवेश	माख-विवस्थित निवेश
credit instrument	साख पत्र	उपार दस्तावेज
credit monetization	साख मुद्रीकरण	माख मुद्रीकरण
credit money	साख द्रव्य	माख मुद्रा
credit multiplier	साख गुणक	माख गुणवत्ता
credit needs	उधार की जरूरत है / उधार आवश्यकता	उपार ज़रूरतों उधार आवश्यकता

credit tool	ਸਾਖ ਉਪਕਰণ	ਸਾਖ ਉਪਕਰਣ
creditor	਋ਣਦਾਤਾ, ਲੇਨਦਾਰ	ਰਿਣਦਾਤਾ, ਲੈਣਦਾਰ
creditor nation	਋ਣਦਾਤਾ ਦੇਸ਼	ਰਿਣਦਾਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰ
credit rating	1. ਉਧਾਰ ਪਾਤਾ ਨਿਰਧਾਰਣ 2. ਸਾਖਮਾਨ	1. ਉਧਾਰ ਪਾਤਾ ਨਿਰਧਾਰਣ 2. ਸਾਖਮਾਨ
credit rationing	ਉਧਾਰ ਰਾਸ਼ ਨਿਯਤਨ	ਸਾਖ ਰਾਸ਼ਨਿੰਗ
credit tranche	ਸਾਖ ਖੱਡ	ਸਾਖ ਖੱਡ
creeping inflation	ਮੰਦ ਸ਼ਫੀਤਿ	ਪਿਸਰਦੀ ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤਾ
crisis	ਸਕਟ, ਸ਼ਕਾਂਤਿ	ਸੰਕਟ, ਅੱਖੀ ਘੜੀ
crisis theory	ਸਕਟ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਸੰਕਟ ਸਿਧਾਂਤ
critical level of output	ਉਤਪਾਦਨ ਕਾ ਕ੍ਰਾਂਤਿਕ ਸ਼ੱਤਰ ਨਿਰਗਤ ਕਾ ਕ੍ਰਾਂਤਿਕ ਸ਼ੱਤਰ	ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਨਿਊਨਤਮ ਸਤਰ
critical minimum efforts	ਕ੍ਰਾਂਤਿਕ ਨਿਊਨਤਮ ਪ੍ਰਯਤਨ	ਨਿਊਨਤਮ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜਤਨ
critical population	ਕ੍ਰਾਂਤਿਕ ਜਨਸੱਖਿਆ	ਨਿਊਨਤਮ ਜਨਸੱਖਿਆ / ਵਸੋਂ
crop	ਫਸਲ, ਸ਼ਸਥ	ਫਸਲ
crop competition	ਫਸਲ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ	ਫਸਲ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ
crop estimating (= crop forecasting)	ਫਸਲ ਕਾ ਪ੍ਰਾਵਿਨੁਮਾਨ ਲਗਾਨਾ ਆਕਲਨ	ਫਸਲ ਦਾ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ
crop failure	ਫਸਲ ਵਿਫਲਤਾ	ਫਸਲ ਵਿਫਲਤਾ
crop insurance	ਫਸਲ ਬੀਮਾ	ਫਸਲ ਬੀਮਾ
crop rotation	ਫਸਲ ਚੜ	ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ
crop sharing	ਫਸਲ ਬਟਾਈ	ਫਸਲ ਵੰਡਾਈ
crop statistics	ਫਸਲ ਕੇ ਆਂਕਡੇ	ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ
cross classification	ਪ੍ਰਤਿ ਵਰ्गੀਕਰਣ	ਕਾਟਵਾਂ ਵਰਗੀਕਰਣ

cross elasticity

cross elasticity	ਪ੍ਰਤਿ ਲੋਚ	ਕਾਟਵੀਂ ਲੋਚ
cross elasticity of demand	ਮਾੱਗ ਪ੍ਰਤਿਲੋਚ	ਮੰਗ ਦੀ ਕਾਟਵੀਂ ਲੋਚ
cross elasticity of supply	ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਲੋਚ	ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਕਾਟਵੀਂ ਲੋਚ
cross picketing	ਪ੍ਰਤਿ-ਧਰਨਾ	ਕਾਟਵਾਂ-ਧਰਨਾ
cross rate	ਪ੍ਰਤਿ ਦਰ	ਕਾਟਵੀਂ ਦਰ
crude birth rate	ਅਸ਼ੋਧਿਤ ਜਨਮ ਦਰ	ਅਣਸੋਧੀ ਜਨਮ ਦਰ
crude death rate	ਅਸ਼ੋਧਿਤ ਮ੃ਤ੍ਯੁ ਦਰ	ਅਣਸੋਧੀ ਮੌਤ ਦਰ
cultivable land	ਕ੃਷ ਭੂਮਿ	ਵਾਹੀ ਯੋਗ ਭੂਮੀ
cultivating labourer	ਖੇਤਿਹਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ	ਕਾਸਤਕਾਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ
cultivation	ਖੇਤੀ, ਕ੃਷ਿ	ਵਾਹੀ, ਖੇਤੀ
cultivator	ਕ੃਷ਕ, ਖੇਤਿਹਾਰ, ਕਿਸਾਨ	ਕਾਸਤਕਾਰ
cumulative advantage	ਸੰਚੀ ਸੁਲਾਭ	ਸੰਚਤ ਲਾਹਾ
cumulative diffusion index	ਸੰਚੀ ਵਿਸਰਣ ਸੂਚਕਾਂਕ	ਸੰਚਤ ਵਿਸਰਣ ਸੂਚਕ-ਅੰਕ
cumulative disadvantage	ਸੰਚੀ ਅਲਾਭ	ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਤਿਲਾਹਾ
cumulative dividend	ਸੰਚੀ ਲਾਭਾਂਸ਼	ਸੰਚਤ ਲਾਭ-ਅੰਸ
cumulative frequency	ਸੰਚੀ ਬਾਰਮੰਬਾਰਤਾ	ਸੰਚਤ ਆਵਿੰਤੀ
cumulative frequency distribution	ਸੰਚੀ ਬਾਰਮੰਬਾਰਤਾ ਬੰਟਨ	ਸੰਚਤ ਆਵਿੰਤੀ ਵੰਡ
cumulative process	ਸੰਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ	ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
cumulative time deposit account	ਸੰਚੀ ਸਾਵਧਿ ਜਮਾ ਖਾਤ	ਸੰਚਤ ਸਮਾਂ ਅਵਧੀ ਜਮ੍ਹਾਂ-ਖਾਤਾ
cumulative time deposit scheme	ਸੰਚੀ ਸਾਵਧਿ ਜਮਾ ਯੋਜਨਾ	ਸੰਚਤ ਸਮਾਂ ਅਵਧੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਿਉਤ
currency	ਸੁਦ੍ਰਾ, ਕਾਰੋਸੀ	ਮੁਦਰਾ, ਕਰੰਸੀ

currency chest	मुद्रा तिजोरी, करेसी तिजोरी	मुदरा तिजोरी, करंसी तिजोरी
currency developments	मुद्रा संबंधी घटनाक्रम, करेसी संबंधी घटनाक्रम	मुदरा संबंधी घटनाक्रम
currency exchange	मुद्रा विनिमय, करेसी विनिमय	मुदरा व्हटांदरा, करंसी व्हटांदरा
currency inflation	मुद्रा सम्पत्ति	करंसी मढ़ीड़ी, मुदरा-मढ़ीड़ी
currency principle	मुद्रा सिद्धांत, करेसी सिद्धांत	मुदरा मियांड
currency system	मुद्रा पद्धति	मुदरा पृष्ठाली
currency transfer	मुद्रा अंतरण, करेसी अंतरण	मुदरा हस्तांतरण, करंसी हस्तांतरण
current assets	चालू परिसंपत्ति	चालू यन-यम
current credit	चालू उधार	चालू-उधार
current exchange rate	चालू विनिमय दर	चालू व्हटांदरा दर
current price	चालू कीमत	चालू कीमत
current ratio	चालू अनुपात	चालू अनुपात
current replacement cost	चालू पुनःस्थापन लागत	चालू पुनर-स्थापन लागत
current reproduction cost	चालू पुनःरूपादन लागत	चालू पुनर-उत्पादन लागत
current wage	चालू मजदूरी	चालू मजदूरी
current yield	1. वर्तमान प्राप्ति 2. वर्तमान आय	1. वर्तमान पैदावार (झाड़) 2. वर्तमान अमदन
curve	वक्र	व्हक्र
curvilinear multiplier	वक्ररेखी गुणक	व्हकररेखी गुणक

curvilinear programming	वक्ररेखीय प्रोग्रामिंग	व्हकररेखी भ्रेग्राम घटाउट
custom duty	सीमा शुल्क	अजात-निरजात महिसूल / अजात-निरजात डिउटी
customs	सीमा	महिसूल (डिउटी)
customer	ग्राहक	गाहव
custom-free trade zone	सीमा शुल्क मुक्त व्यापार क्षेत्र	अजात-निरजात महिसूल मुक्त व्हपार खेतर
custom house	सीमा शुल्क चौकी, सीमा शुल्क कार्यालय	अजात-निरजात महिसूल दद्दर (हाउस)
custom permit	सीमा शुल्क परमिट	अजात-निरजात महिसूल परमिट
customs appraiser	सीमा शुल्क मूल्यांकक	अजात-निरजात मुँल निरूपक
customs barrier	सीमा शुल्क नाका	अजात-निरजात महिसूल नाका
customs clearance	सीमा शुल्क निकासी	अजात-निरजात महिसूल निकासी
customs receipts	सीमा शुल्क प्राप्तियां	अजात-निरजात महिसूल पूपतीआं
customs revenue	सीमा शुल्क सम्प्राप्ति	अजात-निरजात महिसूल राजसद (आमदन)
customs schedule	सीमा शुल्क अनुसूची	अजात-निरजात महिसूल अनुसूची
customs union	सीमा शुल्क संघ	अजात-निरजात महिसूल संघ
cut back rate	पारवहन दर, छंटनी दर	छटनी दर
cut price	घटी कीमत	घटाई कीमत
cut price competition	कीमत कटौती प्रतियोगिता	कीमत कटौती पूर्तियोगिता

cut-throat competition	घातक प्रतियोगिता	गल-थेट्ट पुतियोगता
cyclical change	चक्रीय परिवर्तन	चੱਕਰੀ ਪਰਿਵਰਤਨ
cyclical deflation	ਚਕੀਅ ਅਪਸਫੀਤਿ	ਚੱਕਰੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿਸਫੀਤੀ
cyclical fluctuation	ਚਕੀਅ ਉਚਚਾਵਚਨ	ਚੱਕਰੀ ਉਤਾਰ-ਚੜਾਵ
cyclical growth	ਚਕੀਅ ਸਵ੍ਵਧਿ	ਚੱਕਰੀ ਸਰਵ-ਵਾਧਾ
cyclical price	ਚਕੀਅ ਕੀਮਤ	ਚੱਕਰੀ ਕੀਮਤ
cyclical swing	ਚਕੀਅ ਦੋਲਨ	ਚੱਕਰੀ ਹੁਲਾਰਾ

D

daily wages	ਦੈਨਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਦਿਹਾੜੀ	ਦੇਂਜਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਦਿਹਾੜੀ
damped cycle	ਅਵਸਂਦਿਤ ਚੜ	ਨਿਮ੍ਨਾਂ ਚੱਕਰ
data	1. ਆਧਾਰ ਸਾਮਗ੍ਰੀ 2. ਆਂਕਡੇ 3. ਡਾਟਾ	1. ਆਧਾਰ ਸਮੱਗਰੀ 2. ਅੰਕੜੇ 3. ਡਾਟਾ
data analysis	ਆਧਾਰ ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇ਷ਣ	ਅੰਕੜਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
data collection	ਆਧਾਰ ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਸੱਗਰਣ	ਅੰਕੜਾ ਸੰਗਰਿ
day shift	ਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰੀ	ਦਿਨ ਦੀ ਵਾਰੀ
dead end job	ਉਨਤਿਹੀਨ ਪਦ	ਉਨਤਹੀਨ ਅਸਾਮੀ
dead freight (= dead space)	1. ਨਿਰਥਕ ਮਾਲ 2. ਅਪ੍ਰਯੁਕਤ ਸਥਾਨ	1. ਨਿਰਾਚਰਕ ਭਾੜਾ 2. ਅਪ੍ਰਯੁਕਤ ਸਥਾਨ
deadhead	ਨਿ਷ਕਿਤ ਵੇਤਨਮਾਗੀ	ਨਿਸਕ੍ਰਿਅਕ ਵੇਤਨਭੇਗੀ (ਮੁਫਤਖੇਰਾ)

39

dead rent

dead rent	ਬੱਧਾ ਲਗਾਨ, ਬੱਧਾ ਕਿਰਾਯਾ	ਬੱਝਵਾਂ ਕਿਰਾਇਆ
dead weight debt	ਅਪ੍ਰਭੂਤ ਋ਣ	ਅਪ੍ਰਤਿਭੂਤ ਰਿਣ
dead work	ਅਵੇਤਨ ਕਾਰ੍ਯ, ਬੇਗਾਰ	ਵਗਾਰ
dear money	ਮਹੱਗੀ ਮੁਦ੍ਰਾ	ਮਹਿੰਗੀ ਮੁਦਰਾ
dear money policy	ਮਹੱਗੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਨੀਤਿ	ਮਹਿੰਗੀ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ
dearness allowance	ਮਹੱਗਾਈ ਭੱਤਾ	ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ
death duty	ਮ੃ਤ੍ਯੁ ਸ਼ੁਲਕ	ਮੈਤ ਛਿਊਟੀ
death rate	ਮ੃ਤ੍ਯੁ ਦਰ	ਮੈਤ ਦਰ
death tax	ਮ੃ਤ੍ਯੁ ਕਰ	ਮੈਤ ਕਰ
debased coin	ਧਾਤੁਹਾਂਯਾਂਤ ਸਿਕਕਾ	ਨਿਮਨ-ਧਾਰੂ ਸਿੱਕਾ
debased currency	ਆਧਾਰਚੁਤ ਕਾਰੋਬੀ, ਆਧਾਰਚੁਤ ਮੁਦ੍ਰਾ	ਨਿਮਨ (ਪੱਟ) ਧਾਰੀ ਕਰੰਸੀ, ਆਧਾਰ ਰਹਿਤ ਮੁਦਰਾ
debasement	ਧਾਤੁਹਾਂਯਾਣ	ਧਾਰੂ ਦਾ ਪੱਟ ਹੋਣਾ, ਸਿੱਕੇ ਵਿਚ ਖੇਟ
debenture	ਡਿਬੈਂਚਰ, ਋ਣਪੱਤ	ਡਿਬੈਂਚਰ, ਰਿਣ-ਪੱਤਰ
debit	ਨਾਮੇ ਢਾਲਨਾ	ਨਾਮੋਂ ਪਾਉਣਾ
debt	਋ਣ	ਰਿਣ
debt capital	਋ਣ ਪੂੰਜੀ	ਰਿਣ ਪੂੰਜੀ
debt charges	਋ਣ ਪ੍ਰਭਾਰ	ਰਿਣ ਪ੍ਰਭਾਰ
debt limit	਋ਣ ਸੀਮਾ	ਰਿਣ ਸੀਮਾ
debt management	ਕੱਝ ਪ੍ਰਬੰਧਨ	ਰਿਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
debt monetization	਋ਣ ਮੁਦ੍ਰੀਕਰਣ	ਰਿਣ ਮੁਦਰੀਕਰਨ
debtor	਋ਣੀ, ਦੇਨਕਾਰ	ਰਿਣੀ, ਦੇਣਦਾਰ
debt redemption levy	਋ਣ ਪ੍ਰਤਿਦਾਨ ਕਰਾਰੋਪ	ਰਿਣ ਵਾਪਸੀ ਲੇਵੀ
debt repudiation	਋ਣ ਅਸਵੀਕਾਰਣ, ਨਕਾਰਨਾ	ਰਿਣ ਨਕਾਰਨਾ

debt service	ऋण सेवा	रिण मेहां
debt to net worth ratio	ऋण-निवल मालियत अनुपात	रिण-सुंय संपैती अनुपात
decasualization	नियमितीकरण	नियमित करना
deceleration	मंदन	गतੀ ਦਾ ਮੰਦ ਹੋਣਾ
decontrol	ਵਿਨਿਯੋਗ, ਨਿਯੋਗ ਹਟਾਨਾ	ਨਿਯੋਗ ਹਟਾਉਣਾ
decreasing cost	ਵਾਧੁਸਮਾਨ ਲਾਗਤ, ਘਟਤੀ ਲਾਗਤ	ਘਟਦੀ ਲਾਗਤ
decreasing demand	ਘਟਤੀ ਸੱਭਾਗ, ਵਾਧੁਸਮਾਨ ਸੱਭਾਗ	ਘਟਦੀ ਸੱਭਾਗ
decreasing marginal cost	ਵਾਧੁਸਮਾਨ ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ	ਘਟਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ
decreasing marginal utility	ਘਟਤਾ ਸੀਮਾਂਤ ਤਥਾਗਤ	ਘਟਦਾ ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ
decreasing returns	ਵਾਧੁਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤਿਫਲ	ਘਟਦਾ ਪ੍ਰਤਿਫਲ
decreasing supply	ਵਾਧੁਸਮਾਨ ਆਪੂਰਤੀ	ਘਟਦੀ ਪੂਰਤੀ
decumulation	ਵਿਸਚਾਰ	ਅਣਿਕਤਿ
deduction	ਘਟਨਾ, ਕਟੌਤੀ	ਘੱਟ ਹੋਣਾ, ਕਟੌਤੀ
deepening of capital	ਪੂੰਜੀ ਸਥਾਨੀਕਰਣ	ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਣੀਕਰਨ
defaced coin	ਵਿਕ੃ਤ ਸਿਕਕਾ	ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਸਿਕਕਾ
defalcation	ਖਾਨਾਨ	ਖਿਆਨਤ
deferred bond	ਆਸਥਗਿਤ ਬੰਧਪਤਰ	ਸਥਗਿਤ ਬਾਂਡ
deferred charges	ਆਸਥਗਿਤ ਪ੍ਰਬਾਰ	ਸਥਗਿਤ ਪ੍ਰਭਾਰ
deferred demand	ਆਸਥਗਿਤ ਸੱਭਾਗ	ਸਥਗਿਤ ਸੱਭਾਗ
deferred dividend	ਆਸਥਗਿਤ ਲਾਭਾਂਸ਼	ਸਥਗਿਤ ਲਾਭ ਅੰਸ਼
deferred expenditure	ਆਸਥਗਿਤ ਵਾਧੁ	ਸਥਗਿਤ ਖਰਚ

deferred income

deferred income	ਆਸਥਗਿਤ ਆਧੁ	ਸਥਗਿਤ ਆਮਦਨ
deferred payment	ਆਸਥਗਿਤ ਅਦਾਯਗੀ, ਆਸਥਗਿਤ ਭੁਗਤਾਨ	ਸਥਗਿਤ ਅਦਾਇਗੀ, ਸਥਗਿਤ ਭੁਗਤਾਨ
deferred rebate	ਆਸਥਗਿਤ ਕਟੌਤੀ	ਸਥਗਿਤ ਕਟੌਤੀ
deferred share	ਆਸਥਗਿਤ ਸ਼ੇਯਰ	ਸਥਗਿਤ ਸੇਅਰ
deferred share capital	ਆਸਥਗਿਤ ਸ਼ੇਯਰ ਪੂੰਜੀ	ਸਥਗਿਤ ਸੇਅਰ ਪੂੰਜੀ
deficiency bill	ਕਮੀਪੁਰਕ ਬਿਲ	ਕਮੀਪੁਰਕ ਬਿਲ
deficit	ਘਾਟਾ, ਕਮੀ	ਘਾਟਾ, ਕਮੀ
deficit budget	ਘਾਟੇ ਕਾ ਬਜਟ	ਘਾਟੇ ਦਾ ਬਜਟ
deficit economy	ਘਾਟੇ ਕੀ ਅਰਥਵਾਕਸਥਾ	ਘਾਟੇ ਦੀ ਅਰਥਵਾਕਸਥਾ
deficit financing	ਘਾਟਾ ਵਿਤੀਧਨ	ਘਾਟੇ ਦੀ ਵਿੱਤ-ਵਿਵਸਥਾ
definitive bond	ਪਕਕਾ ਬੰਧਪਤਰ	ਪੱਕਾ ਬਾਂਡ
deflation	ਅਵਸ਼ਕਤਾ	ਵਿਸ਼ੇਤੀ
deflationary gap	ਅਵਸ਼ਕਤਾ ਅਨੱਤਰਾਲ	ਵਿਸ਼ੇਤੀ ਅੰਤਰਾਲ
deflationary tendency	ਅਵਸ਼ਕਤਿਕ ਪ੍ਰਵੱਤਿ	ਵਿਸ਼ੇਤੀ ਪ੍ਰਵੱਤਿ
deflation of currency	ਕਰੋਸੀ ਅਵਸ਼ਕਤਾ, ਮੁਦ੍ਰਾ ਅਵਸ਼ਕਤਾ	ਕਰੋਸੀ ਵਿਸ਼ੇਤੀ, ਮੁਦਰਾ ਵਿਸ਼ੇਤੀ
degressive taxation	ਵਾਧੁਸਮਾਨ ਆਰੋਹੀ ਕਰਾਧਾਨ	ਅਧਿਗਾਮੀ ਕਰਾਧਾਨ
dehoarding	ਅਪਸੰਚਾਰ	ਜਮ੍ਹਾਂਖੇਤੀ ਘਟਾਉਣਾ
delivered price	ਸੁਪੁਰਦਗੀ ਕੀਮਤ	ਸੁਪੁਰਦਗੀ ਕੀਮਤ
demand	ਸੱਭਾਗ	ਸੱਭਾਗ
demand creation	ਸੱਭਾਗ ਸੂਜਨ	ਸੱਭਾਗ ਸਿਰਜਨ
demand curve	ਸੱਭਾਗ ਵਕਰ	ਸੱਭਾਗ ਵਕਰ
demand curve shift	ਸੱਭਾਗ ਵਕਰ ਵਿਚਲਨ	ਸੱਭਾਗ ਵਕਰ ਸਰਕਣ
demand induced inflation	ਸੱਭਾਗਜਨਨ ਸ਼ਫ਼ੀਤਿ	ਸੱਭਾਗ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸਫੀਤਾ

demand liability	माँग देयता	ਮੰਗ ਦੇਣਦਾਰੀ
demand price	माँग ਮੂल्य	ਮੰਗ ਕੀਮਤ
demand-pull inflation	ਮाँਗਜਨ्य ਸ਼ਫ਼ੀਤਿ	ਮੰਗ ਵਾਧਾ ਮੁਦਰਾ ਸਫ਼ੀਤੀ
demand schedule	ਮਾਂਗ ਅਨੁਸੂਚੀ	ਮੰਗ ਅਨੁਸੂਚੀ
demarcation dispute	ਸੀਮਾ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿਵਾਦ	ਹੱਦਬੰਦੀ ਵਿਵਾਦ
democratic corporatism	ਲੋਕਤਾਂਤਰੀ ਨਿਗਮਵਾਦ	ਲੋਕਤਾਂਤਰੀ ਨਿਗਮਵਾਦ
democratic socialism	ਲੋਕਤਾਂਤਰੀ ਸਮਾਜਵਾਦ	ਲੋਕਤਾਂਤਰੀ ਸਮਾਜਵਾਦ
demographic trend	ਜਨਾਂਕਿਕੀ ਪ੍ਰਵੱਤਿ	ਜਨਅੰਕਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ
demography	ਜਨਾਂਕਿਕੀ	ਜਨਅੰਕਣ
demonetization	ਵਿਮੁਦ੍ਰੀਕਰਣ	ਵਿਮੁਦਰੀਕਰਨ
demonstration effect	ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਭਾਵ	ਵਿਖਾਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
denationalization	ਵਿਰਾਸ਼ੀਕਰਣ	ਵਿਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ
densely populated area	ਘਨਾ ਆਬਾਦ ਕ੍ਰੋੜ	ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ
density of population	ਜਨ-ਸਘਨਤਾ, ਜਨਸੱਖਿਆ ਕਾ ਘਨਤਵ	ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਘਣਤਾ
dependence effect	ਨਿਰੰਭਰਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ	ਨਿਰਭਰਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
dependency allowance	ਆਸ਼ਿਤਤਾ ਭੱਤਾ	ਆਸਚਿਤ ਭੱਤਾ
depletion	ਅਵਕਥਾ	ਮੁੱਕਣਾ
depletion allowance	ਅਵਕਥਾ ਛੂਟ, ਅਵਕਥਾ ਭੱਤਾ	ਸਮਾਪਤੀ ਭੱਤਾ
depopulation	ਜਨਸੱਖਿਆ ਨਿਰਜਨਿਕਰਣ	1. ਜਨਸੰਖਿਆ 'ਚ ਕਮੀ 2. ਨਿਰਜਨੀਕਰਨ
deposit	ਜਮਾ, ਜਮਾ ਕਰਨਾ	ਜਮ੍ਹਾਂ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ
deposit banking	ਜਮਾ ਬੈਂਕਿੰਗ	ਜਮ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ

43

depository

depository	ਨਿਕ਷ੇਪਾਗਾਰ	ਜਮ੍ਹਾਂਖਾਨਾ / ਮਾਲਖਾਨਾ
depreciated value	ਹਾਸਿਤ ਮੂਲਾ	ਘਟਿਆ ਮੁੱਲ
depreciation allowance	ਮੂਲਧਾਸ ਛੂਟ	ਮੁੱਲ-ਘਾਟਾ ਭੱਤਾ
depreciation charges	ਮੂਲਧਾਸ ਪ੍ਰਭਾਰ, ਅਵਕਥਾ ਪ੍ਰਭਾਰ	ਮੁੱਲ-ਘਾਟਾ ਪ੍ਰਭਾਰ, ਘਿਸਾਵਟ ਪ੍ਰਭਾਰ
depreciation cost	ਮੂਲਧਾਸ ਲਾਗਤ	ਮੁੱਲ-ਘਾਟਾ ਲਾਗਤ
depreciation function	ਮੂਲਧਾਸ ਫਲਨ	ਮੁੱਲ-ਘਾਟਾ ਫਲਨ
depreciation fund	ਮੂਲਧਾਸ ਨਿਧਿ	ਮੁੱਲ-ਘਾਟਾ ਫੰਡ
depreciation of capital	ਪੂੰਜੀ ਮੂਲਧਾਸ	ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਮੁੱਲਘਾਟਾ
depreciation of currency	ਮੁਦਰਾ ਮੂਲਧਾਸ	ਕਰੰਸੀ ਦਾ ਮੁੱਲਘਾਟਾ
depreciation of money	ਮੁਦਰਾ ਮੂਲਧਾਸ	ਮੁਦਰਾ ਅਵਮੁੱਲਨ
depressed area	ਅਵਨਤ ਕ੍ਰੋੜ	ਮੰਦੀ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ
depression	ਮੰਦੀ	ਮੰਦੀ
derivative deposit	ਵਧੁਤਪਨਨ ਜਮਾ	ਵਿਉਤਪਾਦਤ ਜਮ੍ਹਾਂ
derived demand	ਵਧੁਤਪਨਨ ਮਾਁਗ	ਵਿਉਤਪਾਦਤ ਮੰਗ
derived value	ਵਧੁਤਪਨਨ ਮੂਲਾ	ਵਿਉਤਪਾਦਤ ਮੁੱਲ
descriptive economics	ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਅਰਥਸਾਸਤ੍ਰ	ਵਰਣਨਾਤਮਿਕ ਅਰਥਸਾਸਤਰ
destructive competition	ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ	ਵਿਨਾਸਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ
determinants of price	ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਕ	ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਕ
devaluation	ਅਵਮੂਲਨ	ਅਵਮੁੱਲਣ
devaluation of currency	ਮੁਦਰਾ ਅਵਮੂਲਨ, ਕਰੰਸੀ ਅਵਮੂਲਨ	ਮੁਦਰਾ ਅਵਮੁੱਲਣ, ਕਰੰਸੀ ਅਵਮੁੱਲਣ

44

developed country	विकसित देश	विकसउ देस
developing country	विकासोन्मुख देश	विकासमील देस
developing economy	विकासोन्मुख अर्थव्यवस्था	विकासमील अरब्धविवस्था
developing nation	विकासोन्मुख राष्ट्र	विकासमील राष्ट्र
development	1. विकास 2. गतिविधि	1. विकास 2. गतीविधि
development aid	विकास सहायता	विकास इमदाद
development expenses	विकास खर्च	विकास खरच
development finance	विकास वित्त	विकास विंत
development loan fund	विकास कर्ज निधि	विकास करज ढंड
development plan	विकास आयोजना	विकास योजना
development planning	विकास आयोजन	विकास आयोजना / योजनाबंधी
development policy	विकास नीति	विकास नीती
development programming	विकास प्रोग्राम, विकास कार्यक्रम	विकास प्रैग्राम बष्टाउण
deviation	विचलन	विचलन
diagonal expansion	विकर्णी विस्तार	विकरनी विस्थार
differential cost	विभेदक लागत	विभेदक लागत
differential duty	विभेदक शुल्क	विभेदक महिसुल
differential fertility	विभेदक (जन) उर्वरता	विभेदक पूज्ञण
differential piece wage system	विभेदक प्रति इकाई उजरत पट्धति	विभेदक पूँजी-एकाई उजरत पूँजी
differential rate	विभेदक दर	विभेदक दर
differential shift	विभेदक पारी, अधिवेतन पारी	विभेदक पारी, वयोक वेतन पारी

45

differential tariff

differential tariff	विभेदक प्रशुल्क	विभेदक टैरिफ
differentiation	विभेदीकरण, विभेदन	विभेदीकरन
diffusion index	विसरण सूचकांक	विसरण सुचक अंक
diffusion theory of taxation	कराधान का विसरण सिद्धांत	कराधान दा विसरण सियांउ
diminishing increment of product	हासमान उत्पाद-वृद्धि	उत्पाद दा घंटदा-वाया
diminishing marginal rate of substitution	हासमान सीमान्त प्रतिस्थापन दर	पूँजीस्थापन दी घटदी सीमांउ दर
diminishing marginal utility	हासमान सीमान्त उपयोगिता	घंटदा सीमांउ तुम्हीगुण
diminishing productivity	हासमान उत्पादिता	घटदी उत्पादकता
diminishing return	हासमान प्रतिलाभ	घंटदा पूँजिल
diminishing substitution	हासमान प्रतिस्थापन	घंटदा पूँजीस्थापन
diminishing utility	हासमान उपयोगिता	घंटदा तुम्हीगुण
direct action	प्रत्यक्ष कार्रवाई	पूँज वारदाई
direct arbitrage	प्रत्यक्ष अंतर-पणन	पूँज अंतर-मंडीकरन
direct burden of taxation	प्रत्यक्ष कर-भार	पूँज करभार
direct competition	प्रत्यक्ष स्पर्धा	पूँज मुकाबला
direct cost	प्रत्यक्ष लागत, प्रत्यक्ष व्यय	पूँज लागत
direct demand	प्रत्यक्ष माँग	पूँज मंग
directed economy	निर्देशित अर्थव्यवस्था	निरदेशित अरब्धविवस्था
direct financing	प्रत्यक्ष वित्तीयन	पूँज विंत विवस्था

46

direct grant	प्रत्यक्ष अनुदान	ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੁਦਾਨ
direct income	प्रत्यक्ष ਆਯ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਮਦਨ
direct investment	प्रत्यक्ष ਨਿਵੇਸ਼	ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਿਵੇਸ਼
direct labour	प्रत्यक्ष ਸ਼੍ਰਮ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਿਰਤ
direct production	प्रत्यक्ष ਉਤਪਾਦਨ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਤਪਾਦਨ
direct relief	प्रत्यਕ्ष ਰਾਹਤ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਰਾਹਤ
direct service	ਪ्रत्यਕ्ष ਸੇਵਾ, ਸੀਧੀ ਸੇਵਾ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਸੇਵਾ
direct tax	ਪ्रत्यਕ्ष ਕਰ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰ
direct trade	ਪ੍ਰਤ्यਕ्ष ਵਾਧਾਰ, ਸੀਧਾ ਵਾਧਾਰ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾਧਾਰ
direct utility	ਪ੍ਰਤ्यਕ्ष ਉਪਯੋਗਿਤਾ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੁਸਟੀਗੁਣ
direct wage method (=direct labour cost method)	ਪ੍ਰਤ्यਕ्ष ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿਧੀ	ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿਧੀ
disagio	ਵਿਦੇਸੀ ਵਿਨਿਮਿਤ ਬਟਾ	ਵਿਦੇਸੀ ਵਟਾਂਦਰਾ ਵੱਟਾ
disbursement	ਸੰਵਿਤਰਣ ਬਾਟਨਾ	ਵੰਡਣਾ
discharge	ਮੁਕਤਿ, ਤਨਮੁਕਤਿ, ਅਲਹਦਗੀ	ਛੁਟਕਾਰਾ
discharge rate	ਅਲਹਦਗੀ ਦਰ	ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਰ
discount	ਬਟਾ	ਵੱਟਾ
discount market	ਹੁੰਡੀ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਬਿਲ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਹੁੰਡੀ ਬਜ਼ਾਰ, ਬਿਲ ਬਜ਼ਾਰ
discount theory of interest	ਬਾਧ ਬਟਾ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਵਿਆਜ ਦਾ ਵੱਟਾ ਸਿਧਾਂਤ
discrete series	ਵਿਵਿਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਖੰਡਿਤ ਸ੍ਰੇਣੀ
discretionary income	ਸਵਨਿਰਣਯਗਤ ਆਯ	ਇਖਤਿਆਰੀ ਆਮਦਨ
discriminating duty	ਮੈਦਮੂਲਕ ਸ਼ੁਲਕ	ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਮਹਿਸੂਲ

discriminating market

discriminating market	ਮੈਦਮੂਲਕ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਬਜ਼ਾਰ
discriminating monopoly	ਮੈਦਮੂਲਕ ਏਕਾਧਿਕਾਰ	ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਏਕਾਧਿਕਾਰ / ਇੱਜਾਰਾਦਾਰੀ
discriminating protection	ਵਿਭੇਦਕ ਸੰਕ਷ਣ	ਵਿਤਕਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ
discrimination	ਮੈਦ, ਵਿਮੈਦ	ਵਿਤਕਰਾ
discriminatory	ਵਿਭੇਦਮੂਲਕ, ਵਿਭੇਧਾਤਮਕ	ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ
discriminatory monopoly	ਮੈਦਮੂਲਕ ਏਕਾਧਿਕਾਰ	ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਏਕਾਧਿਕਾਰ
discriminatory taxation	ਮੈਦਮੂਲਕ ਕਾਰਾਧਾਨ	ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਕਰਾਧਾਨ
diseconomy	ਅਲਾਭ, ਨਿਰਥਕਾਰਿਤਾ	ਅਣਬੱਚਤਪੂਰਨ, ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ
disequilibrium	ਅਸੰਤੁਲਨ	ਅਸੰਤੁਲਨ
disguised unemployment (= hidden unemployment)	ਪ੍ਰਚਛਨਨ ਬੋਰੋਜਗਾਰੀ, ਛਿਪੀ ਬੋਰੋਜਗਾਰੀ	ਛੁਪੀ ਬੋਰੁਜਗਾਰੀ (= ਲੁਕੀ ਬੋਰੁਜਗਾਰੀ)
dishoarding	ਵਿਸਾਂਗਰਹ, ਵਿਸਾਂਗਰਹਣ	ਜਮੁਖੇਰੀ ਮੁਕਾਉਣਾ
disinflation	ਵਿਸਫੀਤਿ	ਵਿਸਫੀਤਿ
disinvestment	ਵਿਨਿਵੇਸ਼	ਅਪਨਿਵੇਸ਼
dispersion	ਬਿਖਰਾਵ, ਪ੍ਰਕੀਰਨ	ਅਪਕਿਰਨ
disposable income (=spendable income=take home pay=net pay)	ਪ੍ਰਯੋਜਿ ਆਯ, ਨਿਵਲ ਆਯ	ਖਰਚਯੋਗ ਆਮਦਨ (=ਕਰ ਅਦਾਇਗੀ ਉਪਰੰਤ ਆਮਦਨ = ਸੁੱਧ ਆਮਦਨ)
disposable personal income	ਪ੍ਰਯੋਜਿ ਨਿਜੀ ਆਯ	ਖਰਚਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਮਦਨ
dissaving	ਨਿਰੰਚਨ	ਬੱਚਤ-ਖਚਿਤ

distribution	वितरण, बंटन	ਵਿਤਰਣ, ਵੰਡ
disutility	अनुपयोगिता	ਅਨੁਸਟੀਗੁਣ
diswelfare	अकल्याण	ਅਕਲਿਆਣ
diversity factor	विवਿਧਤਾ ਅਨੁਪਾਤ	ਵਿਵਿਧਤਾ ਅਨੁਪਾਤ
dividend	ਲਾਭਾਂਸ	ਲਾਭ-ਅੰਸ / ਲਾਭਾਂਸ
division of labour	ਅਮ ਵਿਭਾਜਨ	ਕਿਰਤ ਦੀ ਵੰਡ
doctrine of utility	ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਤੁਸਟੀਗੁਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
domestic consumption	1. ਘਰੇਲੂ ਖਪਤ 2. ਆਂਤਰਿਕ ਖਪਤ, ਦੇਸੀ ਖਪਤ	1. ਘਰੇਲੂ ਉਪਭੋਗ 2. ਆਂਤਰਿਕ ਖਪਤ, ਦੇਸੀ ਖਪਤ
domestic economy	ਘਰੇਲੂ ਅਰ्थਵਿਕਾਸ	ਆਂਤਰਿਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ, ਦੇਸੀ ਅਰ्थਵਿਕਾਸ
domestic finance	ਦੇਸੀ ਵਿਤਤ	ਸੁਦੇਸੀ ਵਿੱਤ
domestic industry	1. ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ 2. ਦੇਸੀ ਉਦਯੋਗ	1. ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ 2. ਸੁਦੇਸੀ ਉਦਯੋਗ
domestic mill	ਘਰੇਲੂ ਮਿਲ, ਦੇਸੀ ਮਿਲ	ਸੁਦੇਸੀ ਮਿਲ, ਘਰੇਲੂ ਮਿਲ
domestic trade	ਦੇਸੀ ਵਿਕਾਸ	ਸੁਦੇਸੀ ਵਪਾਰ
donation	ਦਾਨ, ਚੰਦਾ, ਸਨੌਰਾ (ਵਿਧਿ)	ਦਾਨ, ਚੰਦਾ
dose	ਮਾਤਰਾ	ਮਾਤਰਾ
double budget	ਦੋਹਰਾ ਬਜਟ	ਦੋਹਰਾ ਬਜਟ
double counting	ਦੋਹਰੀ ਗਣਨਾ	ਦੋਹਰੀ ਗਣਨਾ
double employment	1. ਦ੍ਰਵਿਸਥਾਨੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ 2. ਦੋਹਰਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ	1. ਦੇ-ਬਾਂਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 2. ਦੋਹਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
double standard	ਦੋਹਰਾ ਮਾਨਕ	ਦੋਹਰਾ ਮਾਪ-ਦੰਡ
double tax	ਦੋਹਰਾ ਕਰ	ਦੋਹਰਾ ਕਰ
double taxation	ਦੋਹਰੀ ਕਰਾਧਾਨ	ਦੋਹਰਾ ਕਰਾਧਾਨ

downward phase

downward phase	अधੋਮੁਖੀ ਅਵਸਥਾ	ਹੇਠਾਂਮੁਖੀ ਪੜਾਅ
downward trend	अधੋਮੁਖੀ ਪ੍ਰਵ੃ਤਿ	ਹੇਠਾਂਮੁਖੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ
draft	ਡ੍ਰਾਫਟ, ਸੁਖ ਬਟਾ	ਡਰਾਫਟ
drawing right	ਆਹਰਣ ਅਧਿਕਾਰ	ਰਾਸੀ ਕਢਾਊਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ
driage loss	ਸੂਖ ਹਾਨਿ	ਸੋਕਾ ਹਾਨੀ
dual economy	ਦੋਹਰੀ ਅਰ्थਵਿਕਾਸ	ਦੋਹਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
dual valuation	ਦ੍ਰਵਿਵਿਧਿ ਮੂਲਾਂ, ਦੋਹਰਾ ਮੂਲਾਂ	ਦੋਹਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ
due debt	ਦੇਵ ਋ਣ	ਸਮਾਂਬੱਧ ਰਿਣ ਅਦਾਇਗੀ
Duessenbury effect	ਡੂਝਸੇਨਬਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ	ਡੂਝਸੇਨਬਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ
dull market	ਸੁਸਤ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਸੁਸਤ ਬਜ਼ਾਰ
dumping the market	ਬਾਜ਼ਾਰ ਪਾਟਨਾ	ਬਜ਼ਾਰ ਭਰਨਾ, ਵਿਦੇਸੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਸਸਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ
duopoly	ਦ੍ਰਵਿਧਿਕਾਰ, ਦ੍ਰਵਿਸ਼ਵਾਸਿ	ਦੋ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਦੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
duopsony	ਦ੍ਰਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਬਾਜ਼ਾਰ / ਦ੍ਰਵਿਕ੍ਰੇਤਾਧਿਕਾਰ	ਦੋ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ
durable goods	ਟਿਕਾਊ ਕਲੱਬ	ਹੰਦਣਸਾਰ ਵਸਤਾਂ
duty	ਸ਼ੁਲਕ	ਮਹਿਸੂਲ
dynamic economics	ਗਤਿਆਤਮਕ ਅਰੰਧਸ਼ਾਸਤਰ	ਗਤੀਸੀਲ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
dynamic economy	ਗਤਿਆਤਮਕ ਅਰ्थਵਿਕਾਸ	ਗਤੀਸੀਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
dynamic equilibrium	ਗਤਿਆਤਮਕ ਸਤ੍ਤੁਲਨ	ਗਤੀਸੀਲ ਸੰਤੁਲਨ
dynamic function of money	ਮੁਦ੍ਰਾ ਕਾ ਗਤਿਆਤਮਕ ਕਾਰ੍ਯ	ਮੁਦ੍ਰਾ ਦਾ ਗਤੀਸੀਲ ਕਾਰਜ
dynamic multiplier	ਗਤਿਆਤਮਕ ਗੁਣਕ	ਗਤੀਸੀਲ ਗੁਣਕ

E

earned	अर्जित, उपार्जित	कमाइशा
earned income	अर्जित आय	कमाई आमदन
earned surplus	अर्जित अधिशेष	कमाइशा हाफ्टर
earner	अर्जक, उपार्जक	कमाउँ
earning	अर्जक, उपार्जन, कमाई	कमाई
earning rate	अर्जक दर, उपार्जन दर	कमाई दर
ecological equilibrium	पारिस्थितिक संतुलन	परिस्थितिक संतुलन
ecological gradient	पारिस्थितिक प्रवणता	परिस्थितिक ढालान
econometrics	अर्थमिति	अर्थमितिक
economic	1. आर्थिक, अर्थशास्त्रीय, अर्थकार 2. लाभकर 3. मितव्ययी, किफायती	1. आर्थिक 2. लाभकारी 3. मरदा / किडाइत
economic activity	आर्थिक क्रिया, आर्थिक कार्यकलाप, आर्थिक गतिविधि	आर्थिक क्रिया, आर्थिक गतिविधि
economical	मितव्ययी, किफायती	किडाइती
economic assumption	आर्थिक अभियहित, आर्थिक पूर्वधारणाएँ	आर्थिक मैनेज / पुरव्यारुला
economic behaviour	आर्थिक व्यवहार	आर्थिक व्यवहार
economic blockade	आर्थिक नाकाबंदी, आर्थिक संरोध	आर्थिक रोक
economic boycott	आर्थिक बहिष्कार	आर्थिक बहिस्कार

51

economic breakdown

economic breakdown	अर्थव्यवस्था-भंग	आर्थिक निष्पार
economic calculus	आर्थिक कलन	आर्थिक-गाणन विधी
economic change	आर्थिक परिवर्तन	आर्थिक उबदीली
economic class	आर्थिक वर्ग	आर्थिक वरग
economic climate	आर्थिक परिवेश	आर्थिक वातावरण
economic collaboration	आर्थिक सहयोग	आर्थिक सहियोग
economic concentration	आर्थिक संकेंद्रण	आर्थिक सहिकेंद्रीकरण
economic conflict	आर्थिक संघर्ष	आर्थिक संघर्ष / क्रसमवस
economic continuity	आर्थिक निरंतरता	आर्थिक निरंतरता
economic contradictions	आर्थिक अंतर्विरोध	आर्थिक अंतरविरोध
economic crisis	आर्थिक संकट	आर्थिक संकट
economic data	1. आर्थिक आंकड़े 2. आर्थिक आधार सामग्री	1. आर्थिक अंकड़े 2. आर्थिक अपार सम्बंधी
economic decision	आर्थिक निर्णय	आर्थिक फैसला / निरदा
economic depression	आर्थिक मंदी	आर्थिक मंदी
economic determinants	आर्थिक निर्धारक	आर्थिक निरयारक
economic development	आर्थिक विकास	आर्थिक विकास
economic dimensions	आर्थिक आयाम	आर्थिक पासार
economic discrimination	आर्थिक भेदभाव	आर्थिक उद्दर्भाव
economic dispute	आर्थिक विवाद	आर्थिक विवाद
economic domination	आर्थिक प्रभुत्व	आर्थिक पूछुता
economic dynamics	आर्थिक गति की	आर्थिक गतीसीलता

52

economic efficiency	आर्थिक दक्षता	આરથક બુસલતા
economic effort	आर्थिक प्रयत्न	આરથક જરૂર
economic ends	आर्थिक ઉद્દેશ્ય	આરથક ઉદ્દેશ
economic environment	आर्थिक પર्यावरण	આરથક ચુગિરદા
economic equality	आर्थिक સમતા	આરથક સમાનતા
economic equation	आર्थिक સમીકરણ	આરથક સમીકરણ
economic expansion	आર्थिक પ્રસાર	આરથક પ્રસાર
economic exploitation	आર्थिक શોષણ, આર्थिक સંદોહન	આરથક સેસ્ટણ
economic factor	आર्थिक કારક	આરથક કારક
economic forces	आર्थિક શક્તિયો	આરથક સ્ક્રાફ્ટીઓ
economic freedom	આર्थિક સ્વાધીનતા	આરથક આજાદી
economic goods	આર्थિક વસ્તુએँ, આર्थિક પદાર્થ	આરથક વસ્તુઓ, આરથક પદાર્થ
economic growth	આર्थિક સંવૃદ્ધિ	આરથક સરહ-વાયા
economic harmony	આર्थિક સામરસ્ય	આરથક સુમેલ
economic imperialism	આર्थિક સામાજ્યવાદ	આરથક સામાજિકવાદ
economic incentive	આર्थિક પ્રોત્સાહન	આરથક પ્રોત્સાહન
economic incidence	આર्थિક આપાત	આરથક અપાત
economic independence	આર्थિક સ્વતંત્રતા	આરથક સુંતરતા
economic indicators	આર्थિક સંકેતક	આરથક સંકેતક
economic insecurity	આર्थિક અસુરક્ષા	આરથક અસુર્વનિભા
economic institution	આર्थિક સંસ્થા	આરથક સંસ્થા
economic integration	આર्थિક એકીકરણ	આરથક ઐવીકરણ

53

economics

economic interest

economic interest	आર्थિક હિત	આરથક હિત
economic internationalism	આર्थિક અંતરાષ્ટ્રીયતાવાદ	આરથક અંતરરાષ્ટ્રરવાદ
economic laws	આર्थિક નિયમ	આરથક નિયમ
economic liberalism	આર्थિક ઉદારવાદ	આરથક ઉદારવાદ
economic liberty	આર्थિક સ્વતંત્રતા	આરથક આજાદી
economic maturity	આર्थિક પરિપક્વતા	આરથક પરિપ્રેક્તા
economic method	આર्थિક પ્રણાલી	આરથક વિધી / પ્રણાલી
economic mobilization	આર्थિક જુટાવ	આરથક જુટાએ
economic model	આર्थિક પ્રતિરૂપ, મૉડલ	આરથક માડલ, આરથક પ્રતિરૂપ
economic motive	આર્થિક અભિપ્રાય, આર્થિક અભિપ્રેક	આરથક મનેરથ (નિમિંત)
economic movement	આર્થિક આંદોલન	આરથક અંડોલન
economic nationalism	આર્થિક રાષ્ટ્રવાદ	આરથક રાષ્ટ્રરવાદ
economic norms	આર્થિક પ્રાશાનક	આરથક કસર્વટી (નેમ)
economic objective	આર્થિક ઉદ્દેશ્ય	આરથક ઉદ્દેશ
economic paradox	આર્થિક વિરોધભાસ	આરથક વિરોધભાસ
economic phenomena	આર્થિક ઘટના	આરથક ઘરતાર
economic plan	આર્થિક યોજના	આરથક યોજના
economic planning	આર્થિક આયોજના	આરથક યોજનાબંદી / આયોજન
economic policy	આર્થિક નીતિ, અર્થનીતિ	આરથક નીતિ
economic quantities	આર્થિક માત્રાએँ	આરથક માત્રાઓ
economic rent	આર્થિક લગાન	આરથક લગાન

54

economic resources	आर्थिक ਸੰਸਾਧਨ	ਆਰਬਕ ਸੰਸਾਧਨ
economics	ਅਰੰਥਸ਼ਾਸਤ੍ਰ	ਆਰਬਸ਼ਾਸਤਰ
economic sanctions	ਆਰ्थਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰੀਂ	ਆਰਬਕ ਰੋਕਾਂ
economic satisfaction	ਆਰ्थਿਕ ਤੁਲਿ	ਆਰਬਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ
economic security	ਆਰ्थਿਕ ਸੁਕਾਲ	ਆਰਬਕ ਸੁਰੱਖਿਆ
economic self-sufficiency	ਆਰ्थਿਕ ਆਤਮਨਿਰੰਭਰਤਾ	ਆਰਬਕ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ
economic size	ਆਰ्थਿਕ ਪਰਿਮਾਣ, ਆਰ्थਿਕ ਆਕਾਰ	ਆਰਬਕ ਅਕਾਰ
economic structure	ਆਰ्थਿਕ ਸੰਰਚਨਾ	ਆਰਬਕ ਸੰਰਚਨਾ
economic survey	ਆਰ्थਿਕ ਸਰੋਕਾਰ	ਆਰਬਕ ਸਰਵੇਖਣ
economic system	ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਅਰੰਥਵਾਕਸਥਾ	ਆਰਬਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਅਰੰਥਵਿਵਸਥਾ
economic theory	ਆਰਥਿਕ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਆਰਬਕ ਸਿਧਾਂਤ
economic thought	ਆਰਥਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ	ਆਰਬਕ ਵਿਚਾਰ
economic trends	ਆਰਥਿਕ ਰੁਝਾਨ	ਆਰਬਕ ਰੁਝਾਨ
economic union	ਆਰਥਿਕ ਸੰਘ	ਆਰਬਕ ਸੰਘ
economic value	ਆਰਥਿਕ ਮੂਲ੍ਯ	ਆਰਬਕ ਮੂਲ੍ਯ
economic warfare	ਆਰਥਿਕ ਯੁਦ੍ਧ	ਆਰਬਕ ਸੰਗਰਾਮ
economic waste	ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਵੱਤਿਯਾਂ	ਆਰਬਕ ਫੁਜ਼ਲ ਖਰਚੀ / ਅਜਾਈ ਜਾਣ
economic wealth	ਆਰਥਿਕ ਧਨ	ਆਰਬਕ ਧਨ
economic welfare	ਆਰਥਿਕ ਕਲਾਨ	ਆਰਬਕ ਕਲਿਆਣ / ਭਲਾਈ
economies	ਕਿਫਾਯਤੋਂ, ਸੁਲਾਭ	ਕਿਫਾਇਤਾਂ, ਸੁਲਾਭ
economies of production	ਉਤਪਾਦਨ ਸੁਲਾਭ, ਉਤਪਾਦਨ ਕਿਫਾਯਤੋਂ	ਉਤਪਾਦਨ ਕਿਫਾਇਤਾਂ

55

economies of scale

economies of scale	ਪਰਿਣਾਮ ਮੂਲਕ ਸੁਲਾਭ, ਬਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਕੀ ਕਿਫਾਯਤੋਂ	ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਕਿਫਾਇਤਾਂ
economy	1. ਅਰੰਥਵਾਕਸਥਾ 2. ਕਿਫਾਯਤ, ਮਿਤਵਾਧਿਤਾ, ਸੁਲਾਭ	1. ਅਰੰਥਵਿਵਸਥਾ 2. ਕਿਫਾਇਤ, ਸਰਫਾ, ਸੁਲਾਭ
economy cut	ਮਿਤਵਾਧਿ ਕਟੌਤੀ	ਬਚਤ ਪੂਰਨ ਕਟੌਤੀ
economy of abundance	ਪ੍ਰਾਚੂਰੀ ਅਰੰਥਵਾਕਸਥਾ	ਬਹੁਲਤਾ ਅਰੰਥਵਿਵਸਥਾ
economy of high wages	ਤਚਚੇਤਨਿਆ ਸੁਲਾਭ, ਝੱਚੀ ਮਜਦੂਰੀ ਕੀ ਕਿਫਾਯਤੋਂ	ਉੱਚੀ ਮਜਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਫਾਇਤਾਂ
economy of scarcity	ਦੁਰਲਭਤਾ ਅਰੰਥਵਾਕਸਥਾ	ਦੁਰਲਭਤਾ ਦੀ ਅਰੰਥਵਿਵਸਥਾ
effective demand	ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੱਗ	ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੰਗ
effective interest rate	ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਾਧ ਦਰ	ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਆਜ ਦਰ
effective rate of tariff	ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਟੈਰਿਫ ਦਰ	ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਦਰ
effective size of population	ਆਬਾਦੀ ਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਆਕਾਰ	ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਕਾਰ
efficiency	ਦਕਤਾ, ਕਾਰਧਕੁਸ਼ਲਤਾ	ਕਾਰਜ ਕੁਸ਼ਲਤਾ
efficiency audit	ਕਾਰਧਕੁਸ਼ਲਤਾ ਸੰਪਰੀਕਾ, ਦਕਤਾ ਸੰਪਰੀਕਾ	ਕਾਰਜ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਲੇਖ ਪੜਤਾਲ
efficiency demand	ਦਕਤਾ ਮੱਗ	ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਮੰਗ
efficiency earnings	ਦਕਤਾ ਤਪਾਰੰਜ	ਕੁਸ਼ਲ ਕਮਾਈ
efficiency of labour	ਅਮਿਕ ਦਕਤਾ, ਅਮਿਕ ਕਾਰਧਕੁਸ਼ਲਤਾ	ਕਿਰਤ ਕੁਸ਼ਲਤਾ
efficiency ratio	ਦਕਤਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਨੁਪਾਤ	ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਨੁਪਾਤ
efficiency wage	ਦਕਤਾ ਮਜਦੂਰੀ	ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਮਜਦੂਰੀ
efficiency wage theory	ਦਕਤਾ ਮਜਦੂਰੀ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਮਜਦੂਰੀ ਸਿਧਾਂਤ

56

egalitarian society	समता समाज	समउ-समाज
egalitarianism	समतावाद	समउवाद
elastic	लोचदार, मूल्यसापेक्ष	लेचदार, बीमउ सापेख
elastic currency (= adjustable currency)	लोचदार मुद्रा, लोचदार करेसी (=समाजोज्य मुद्रा)	लेचदार करंसी, लेचदार मुदरा, (=समाजेजनी मुदरा)
elastic demand	लोचदार मँग	लेचदार मंग
elasticity	लोच, मूल्यसापेक्षता	लेच, सापेखता
elasticity of demand	मँग लोच	मंग लेच
elasticity of derived demand	व्युत्पन्न मँग लोच	विउत्पादत मंग लेच
elasticity of expectations	प्रत्याशा लोच	आस / उमीद लेच
elasticity of substitution	स्थानपत्ती लोच	पृतीसधापन लेच
elasticity of supply	पूर्ति लोच	पूरती लेच
elastic money	लोचदार मुद्रा, लोचदार द्रव्य	लेचदार मुदरा
elastic supply	लोचदार पूर्ति	लेचदार पूरती
element of cost	लागत अवयव, लागत तत्व	लागत तत्त्व
embargo	(सावधिक) प्रतिबन्ध	(सहधिक / सरकारी) पृतिबंध
emergency budget	आपातकालीन बजट	संकटकाली बजट,
emoluments	परिलब्धियां	परिलङ्घता
empirical evidence	आनुभविक प्रमाण	अनुभवी प्रमाण
empirical laws of economics	आनुभविक अर्थशास्त्रीय नियम	अनुभवी अरथसमिती नियम

57

empirical testing		
employability	आनुभविक परीक्षण	अनुभवी परीखण
employee	रोजगार योग्यता	चुज्जगार योग्यता
employer	कर्मचारी	करमचारी
employment	नियोक्ता, नियोजक, मालिक	नियोजक, मालक
employment exchange	रोजगार, नियोजन	चुज्जगार, नियोजन
employment forecasting	रोजगार कार्यालय	चुज्जगार दढ़तर
employment function	रोजगार पूर्वानुमान, नियोजन पूर्वानुमान	चुज्जगार पूरवानुमान, नियोजन पूरवानुमान
employment rate	रोजगार फलन	चुज्जगार फलन
employment stabilization	रोजगार दर	चुज्जगार दर
employment status	रोजगार स्थिरीकरण, नियोजन स्थिरीकरण	चुज्जगार स्थिरीकरण, नियोजन स्थिरीकरण
encumbered estate	रोजगार स्थिति, पदस्थिति	चुज्जगार दी स्थिति
end money	भारगस्त सम्पदा	भारगूसत जाइदाद
endogenous business cycle theory	अन्तर्जात व्यवसाय चक्र	अंतरजाती व्यवसाय चक्र
endogenous factor	सिद्धांत	सियांत
end spurt	अंतर्जात कारक	अंतरजाती कारब
end use	अन्त्य प्रवेग	अंत पूदेग
Engels' law of consumption	अंतिम उपयोग	अंतिम उपयोग
engrossment	एंगेल्स का उपभोग नियम	एंगलज दा उपभेग नियम
enterprise	खरीदखोरी	खरीदखेरी
	उद्यम	उँदम

entertainment tax	मनोਰंਜਨ ਕਰ	ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ
entrepot trade	ਪੁਨਰਿੱਧਤ ਵਾਪਾਰ	ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਾਪਾਰ
entrepreneur	ਉਦਯਮੀ, ਉਦਯਮਕਤਾ	ਉਦਮੀ, ਉਦਮਕਰਤਾ
entrepreneurship	ਉਦਯਮਿਤਾ, ਉਦਯਮਵੂਤਿ	ਉਦਮਤਾ
ephemeral union	ਅਲਪਜੀਵੀ ਸੰਘ, ਅਲਪਕਾਲਿਕ ਸੰਘ	ਅਲਪਜੀਵੀ ਸੰਘ, ਅਲਪਕਾਲਿਕ ਸੰਘ
equal distribution	ਸਮਾਨ ਵਿਤਰਣ	ਸਮਾਨ ਵੰਡ
equalitarian	ਸਮਤਾਵਾਦੀ	ਸਮਤਾਵਾਦੀ
equalitarianism	ਸਮਤਾਵਾਦ, ਸਮਾਨਤਾਵਾਦ	ਸਮਤਾਵਾਦ, ਸਮਾਨਤਾਵਾਦ
equalization fee	ਸਮਕਾਰੀ ਸ਼ੁਲਕ	ਸਮਕਾਰੀ ਟੀਸ
equalization grant	ਸਮਕਾਰੀ ਅਨੁਦਾਨ	ਸਮਕਾਰੀ ਅਨੁਦਾਨ
equal pay for equal work	ਸਮਾਨ ਕਾਰ੍ਬ ਸਮਾਨ ਵੇਤਨ	ਸਮਾਨ ਕਾਰਜ ਸਮਾਨ ਵੇਤਨ
equal product curve	ਸਮਾਨ ਉਪਾਦ ਕੁੱਕ	ਸਮ-ਉਪਾਦ ਵਕਰ
equal sacrifice theory	ਸਮਾਨ ਤਾਗ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਸਮਾਨ ਤਿਆਗ ਸਿਧਾਂਤ
equation of exchange (= Fisher's equation)	ਵਿਨਿਮਯ ਸਮੀਕਰण (= ਫਿਸ਼ਰ ਸਮੀਕਰण)	ਵਟਾਂਦਰਾ ਸਮੀਕਰਣ (= ਫਿਸ਼ਰ ਸਮੀਕਰਣ)
equilibrium	ਸੰਤੁਲਨ	ਸੰਤੁਲਨ
equilibrium analysis	ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਸ਼ਲੇ਷ਣ	ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
equilibrium combination	ਸੰਤੁਲਨ ਸੰਘੋਜਨ	ਸੰਤੁਲਨ ਸੰਪੇਜਨ
equilibrium interest rate	ਸੰਤੁਲਨਕਾਰੀ ਬਾਜ਼ ਦਰ	ਸੰਤੁਲਿਤ ਵਿਆਜ ਦਰ
equilibrium of demand and supply	ਮੰਗ ਔਰ ਪ੍ਰੋਤੀ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ	ਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਤੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ
equilibrium of exchange	ਵਿਨਿਮਯ ਸੰਤੁਲਨ	ਵਟਾਂਦਰਾ ਸੰਤੁਲਨ

equilibrium point

equilibrium point	ਸੰਤੁਲਨ ਬਿੰਦੂ	ਸੰਤੁਲਨ ਬਿੰਦੂ
equilibrium price	ਸੰਤੁਲਨ ਕੀਮਤ	ਸੰਤੁਲਨ ਕੀਮਤ
equimarginal principle	ਸਮਸੀਮਾਨਤ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਸਮਸੀਮਾਂਤ ਸਿਧਾਂਤ
equimarginal return	ਸਮਸੀਮਾਨਤ ਪ੍ਰਤਿਫਲ	ਸਮਸੀਮਾਂਤ ਪ੍ਰਤਿਫਲ
equimarginal sacrifice	ਸਮਸੀਮਾਨਤ ਤਾਗ	ਸਮਸੀਮਾਂਤ ਤਿਆਗ
equimarginal utility	ਸਮਸੀਮਾਨਤ ਤਾਪਯੋਗਿਤਾ	ਸਮਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਤਾ / ਤੁਸਟੀਗੁਣ
equitable	ਨਿਆਓਚਿਤ, ਸਾਮਿਅਕ	ਨਿਆਓਚਿਤ, ਸਾਮਿਅਕ
equitable distribution	ਨਿਆਓਚਿਤ ਵਿਤਰਣ	ਨਿਆਓਚਿਤ ਵੰਡ
equitable mortgage	ਸਾਮਿਅਕ ਬੰਧਕ	ਸਾਮਿਅਕ ਬੰਧਕ / ਰਹਿਣ
equity	ਇਕਵਿਟੀ / ਸਾਮਨਾ	ਇਕਵਿਟੀ, ਸਾਮਿਆ
equity annuity	ਇਕਵਿਟੀ ਵਾਰ਷ਿਕੀ	ਇਕਵਿਟੀ ਸਾਲਨਾ-ਰਾਸੀ
equivalent variation	ਸਮਵਿਚਾਰਣ	ਸਮਵਿਚਰਣ
escapable cost	ਪਰਿਹਾਰੀ ਲਾਗਤ	ਤਿਆਗਣਯੋਗ ਲਾਗਤ
essential industry	ਅਨਿਵਾਰੀ ਉਦਯੋਗ	ਅਤਿਜ਼ਰੂਰੀ ਉਦਯੋਗ
established market	ਸੁਸਥਾਪਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਸਥਾਪਤ ਬਜ਼ਾਰ
establishment	ਅਧਿ਷ਠਾਨ, ਸਥਾਪਨਾ	ਸਥਾਪਨਾ, ਸਥਾਪਤ ਅਦਾਰਾ
estate	ਜਾਇਦਾਦ / ਸਮੱਪਦਾ	ਜਾਇਦਾਦ / ਮਿਲਖ
estate duty	ਸਮੱਪਦਾ ਸ਼ੁਲਕ	ਜਾਇਦਾਦ ਮਹਿਸੂਲ
estate tax	ਸਮੱਪਦਾ ਕਰ	ਜਾਇਦਾਦ ਕਰ
Euler's theorem	ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਸੰਭ	ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਸੰਭ / ਬਿਉਰਮ
Eurodollar market	ਯੂਰੋਡੋਲਰ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਯੂਰੋਡਾਲਰ ਬਜ਼ਾਰ
European Common Market (E.C.M.)	ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਸੱਝਾ ਬਾਜ਼ਾਰ (ਈ.ਸੀ.ਐਮ.)	ਯੂਰੋਡਾਲਰ ਸੱਝਾ ਬਜ਼ਾਰ (ਈ.ਸੀ.ਐਮ.)

exact interest	दिनगत ब्याज	जबारब विभाज / सुनिश्चित विभाज / दिना अनुसार विभाज
ex-ante investment	प्रत्याशित निवेश	आमूर्तन निवेस
ex-ante savings	प्रत्याशित बचत	आमूर्तन बचत
excess	अधिक, अधिकता, आधिक्य, अति, अधि, अतिरिक्त	जिआदा, अति, वायू
excess capacity	अधिक्षमता	वायू समर्था
excess demand	अधिमांग	वायू मंग
excess freight	अतिरिक्त भाड़ा	वायू उड़ान
excess liquidity	अधितरलता	वायू उत्तरता
excess profit	अतिलाभ	अतिलाभ
excess profit tax	अतिलाभ कर	वायू लाभ कर
excess supply	अधिपूर्ति	वायू पूरती
exchange	विनियम	वटांदरा
exchange above par	अधिमूल्य विनियम	वायू मूल 'ते वटांदरा
exchange ban	विनियम निषेध	वटांदरा निषेध
exchange bank	विनियम बैंक	वटांदरा बैंक
exchange clearings	विनियम समाशोधन, विदेशी मुद्रा समाशोधन	वटांदरा समासेयन, विदेशी मुद्रा समासेयन
exchange control	विनियम नियंत्रण, विदेशी मुद्रा नियंत्रण	वटांदरा नियंत्रण / विदेशी मुद्रा नियंत्रण
exchange conversion	विदेशी मुद्रा बदलो, विदेशी मुद्रा संपरिवर्तन	विदेशी मुद्रा बदली, विदेशी मुद्रा उबादला
exchange earnings	विदेशी मुद्रा अर्जन	विदेशी मुद्रा कमाई

61

exchange economy

exchange economy	विनियम अर्थव्यवस्था	वटांदरा अरबविवरण
exchange equalization account	विनियम समकारी लेखा	वटांदरा समकारी लेखा
exchange equalization fund	विनियम समकारी निधि	वटांदरा समकारी निधि
exchange equation	विनियम समीकरण	वटांदरा समीकरण
exchange management	विनियम प्रबंधन, विदेशी मुद्रा प्रबंधन	वटांदरा प्रबंधन, विदेशी मुद्रा प्रबंधन
exchange market	विनियम बाजार	वटांदरा बजार
exchange rate	विनियम दर	वटांदरा दर
exchange stability	विनियम स्थिरता	वटांदरा स्थिरता
exchange value	विनियम मूल्य	वटांदरा मूल
exchequer	राजकोष, सरकारी खजाना	राजकोष, सरकारी खजाना
excise duty	उत्पाद शुल्क, आबकारी	उत्पादन डिउटी, आबकारी
excrements	उत्सर्जित पदार्थ	उत्परिज्ञ पदार्थ
ex-dividend	लाभांशरहित	लाभांश-रहित
executive trade agreement (= reciprocal trade agreement)	अन्योन्य व्यापार समझौता	कारजकारी व्यापार समझौता (= उपासी व्यापार समझौता)
exempt commodity (= exempted goods)	छूट-प्राप्त वस्तु	छूट प्राप्त वस्तु
ex-factory price	फैक्ट्री कीमत	फैक्ट्री कीमत
ex-gratia payment	अनुग्रही अदायगी	उपकारी अदायगी
exhaustive dealing agreement	निःशेष लेनदेन समझौता	संपूर्ण लैट दैट समझौता

62

exhaustive expenditure	निःशेष व्यय	संपूर्ण खरचा
exhaust price	खलास कीमत	खलास कीमत
exogenous business cycle theory	बहिर्जीत व्यवसाय चक्र सिद्धांत	बाहरी व्यापार चक्र मियांड
exogenous economies	बहिर्जीत सुलभ / बहिर्जीत किफायते	बाहरी सुलभ / बाहरी किफाइउं
expanding market expansion	विस्तारशील बाजार विस्तार, विस्तारण, प्रसार, प्रसारण	विस्थारशील बज़ार विस्थार, प्रसार
expansionary impact	मुद्रा प्रसारण प्रभाव	मुद्रा प्रसार पूँडाव
expansionary impulse	विस्तार आवेग	विस्थार अवेग
expansion of demand	मँग विस्तार	मँग विस्थार
expectation	प्रत्याशा, अपेक्षा	आम, उमीद
expectational equilibrium	प्रत्याशामूलक संतुलन	संभावित संतुलन
expected return	प्रत्याशित प्रतिफल	संभावी पूँडिल
expenditure	व्यय, खर्च	खरच
expenditure control	व्यय नियंत्रण	खरच नियंत्रण
expenditure tax	व्यय कर	खरच कर / टैक्स
explicit cost	सुनिश्चित लागत	सप्लाई लागत
explicit interest	सुनिश्चित ब्याज	सप्लाई विअज
explicit rent	1. सुनिश्चित किराया 2. सुनिश्चित लगान	1. सप्लाई किराया 2. सप्लाई लगान
exploitation	शोषण, संदोहन	ਸ्लैष्ट
exploitation of consumers	उपभोक्ता शोषण	उपभोक्ताओं दा स्लैष्ट

exploitation of labour

exploitation of labour	श्रम शोषण	किरजीआं दा स्लैष्ट
explosive cycle	विस्फोटक चक्र	विस्फोटक चक्र
export	निर्यात	निरजात
exportable surplus	निर्यात योग्य बेशी	निरजात-जेगा वाढ़र
export based industry	निर्यात आधारित उद्योग	निरजात अपारित उद्योग
export bill	निर्यात बिल	निरजात बिल
export bill of lading	निर्यात लदान- पत्र	निरजात लदाई पत्र
export bounty	निर्यात अधिदान	निरजात अतिदान
export cargo	निर्यात माल / निर्यात नौभार	निरजात माल / निरजात घेत्ता-भार
export control	निर्यात नियंत्रण	निरजात नियंत्रण
export credit	निर्यात उधार	निरजात उधार
export duty	निर्यात शुल्क	निरजात भविसुल / निरजात ड्विउटी
export earnings	निर्यात अर्जन	निरजात कमाई
exported goods	निर्यातित माल	निरजात कीड़ीआं वस्तु
export-import bank	निर्यात-आयात बैंक	निरजात अजात बैंक
exporting agent	निर्यात एजेंट / अभिकर्ता	निरजात एजेंट
export invoice	निर्यात बीजक	निरजात बीजक
export license	निर्यात लाइसेंस	निरजात लाइसेंस
export market	निर्यात बाज़ार, निर्यात मंडी	निरजात बज़ार, निरजात मंडी
export merchant	निर्यात व्यापारी	निरजात व्यापारी
export multiplier	निर्यात गुणक	निरजात गुणक
export of capital	पूँजी निर्यात	पूँजी-निरजात

export order	निर्यात आदेश	निरजात आदेस
export point	निर्यात बिंदु	निरजात बिंदू
export priorities	निर्यात प्राथमिकताएँ	निरजात प्राथमिकतावाँ
Export Promotion Council	निर्यात संवर्धन परिषद	निरजात प्रैत्तसाहन परिसद
export promotion scheme	निर्यात संवर्धन योजना	निरजात प्रैत्तसाहक सबीम
export quality control	निर्यात गुणत्ता नियंत्रण	निरजात गुणवत्ता नियंत्रण
export quota permit	निर्यात कोटा परमिट	निरजात केटा परमिट
export rate	निर्यात (भाड़ा) दर	निरजात (भाड़ा) दर
export risk insurance	निर्यात जोखिम बीमा	निरजात जोखिम बीमा
export subsidy	निर्यात सहायिकी	निरजात सहायिकी
export surplus	निर्यात बेशी	निरजात वाढ़र
export tariff	निर्यात प्रशुल्क	निरजात टैरिफ़
export tax	निर्यात कर	निरजात कर
export trade	निर्यात व्यापार	निरजात व्यापार
export traffic	निर्यात यातायात	निरजात भावाजाई
ex-post investment	यथार्थ निवेश	जघारघ निवेस
ex-post savings	यथार्थ बचत	जघारघ बचउ
expropriation	स्वत्वहरण, स्वामित्वहरण	मालकीहरन
ex-tariff valuation	प्रशुल्क पूर्व मूल्यन	टैरिफ़पूरव मूल्कृष्ण
extended bond	अवधि-वर्धित बंधपत्र	मिअद-वाया बंपैत्तर
extensive cultivation	विस्तृत खेती	विस्त्रित खेती
external convertibility	विदेशी परिवर्तनीयता	विदेसी मुदरा वटाउटपेगता
external credit	बाह्य साख, विदेशी साख	विदेसी साख, बाहरी साख

65

external debt

external debt	बाह्य ऋण, विदेशी ऋण	विदेसी रिण, बाहरी रिण
external deficit	बाह्य विदेशी घाटा	बाहरी घाटा, विदेसी घाटा
external diseconomies	बाह्य अलाभ	बाहरी अछब्बेचउ / हानीभ
external economies	बाह्य किफायतें, बाह्य सुलाभ	बाहरी किफाइतां
external goods	विदेशी माल	विदेसी माल / वस्तु
external loan	विदेशी कर्ज	विदेसी करज
external national debt	बाह्य राष्ट्रीय ऋण	बाहरी राष्ट्रीय रिण
external payments position	विदेशी भुगतान स्थिति	विदेसी भुगतान स्थिती
external resources	बाह्य संसाधन, विदेशी संसाधन	बाहरी संसाधन, विदेसी संसाधन
external surplus	बाह्य भुगतान-शेष	बाहरी भुगतान-वाया
extra cost	अतिरिक्त लागत	अतिरिक्त लागत
extractive industry	निःसारक उद्योग, दोहक उद्योग	निस्कृस्त उद्योग, सार उद्योग
extra-marginal	परा सीमांत	परा-सीमांत
extra-marginal purchase	परा सीमांत क्रय	परा-सीमांत खरीद

F

fabrication industry	विरचना उद्योग	विरचना उद्योग
factor	1. घटक 2. कारक, साधन 3. आढ़तिया	1. घटक 2. कारक, साधन 3. आड़तीभा

factor cost	कारक लागत	ਕਾਰਕ / ਸਾਧਨ ਲਾਗਤ
factor cost index	ਕਾਰਕ ਲਾਗਤ ਸੂਚਕਾਂਕ	ਕਾਰਕ / ਸਾਧਨ ਲਾਗਤ ਸੂਚਕਾਂਕ ਅੰਕ
factor market	ਕਾਰਕ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਕਾਰਕ / ਸਾਧਨ ਬਜ਼ਾਰ
factor price movements	ਕਾਰਕ ਕੀਮਤ ਘਟ-ਬਢ	ਕਾਰਕ ਕੀਮਤ ਘੱਟ-ਵੱਧ
factors of production	ਉਪਾਦਨ ਕੇ ਕਾਰਕ	ਉਤਪਦਨ ਦੇ ਕਾਰਕ / ਸਾਧਨ
factory	ਫੈਕਟਰੀ, ਕਾਰਖਾਨਾ, ਨਿਰਮਾਣੀ ਫੈਕਟਰੀ, ਕਾਰਖਾਨਾ, ਨਿਰਮਾਣੀ	
Factory Act	ਫੈਕਟਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ	ਫੈਕਟਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ
factory cost	ਫੈਕਟਰੀ ਲਾਗਤ	ਫੈਕਟਰੀ ਲਾਗਤ
factory system	ਫੈਕਟਰੀ ਪਦਧਤਿ	ਫੈਕਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
faculty theory of taxation (= 'ability to pay' theory)	ਕਰਾਧਾਨ ਕੇ ਸਾਮਰਥਿਅਤ ਸਿਦਧਾਂਤ (= 'ਮੁਗਤਾਨ ਕਰਨੇ ਕੀ ਸਮਰਥਾ' ਸਿਦਧਾਂਤ)	ਕਰਾਧਾਨ ਦਾ ਸਮਰੱਥਾ ਸਿਧਾਂਤ (=ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਿਧਾਂਤ)
fair competition	ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ	ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ
fair price	ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ	ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ
fair price shop	ਉਚਿਤ ਦਰ ਦੁਕਾਨ	ਉਚਿਤ ਦਰ ਦੁਕਾਨ
fair rent	ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਯਾ, ਉਚਿਤ ਲਗਾਨ	ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ, ਉਚਿਤ ਲਗਾਨ
fair trade	ਉਚਿਤ ਵਧਾਪਾਰ	ਉਚਿਤ ਵਪਾਰ
fair wage	1. ਉਚਿਤ ਮਜਦੂਰੀ 2. ਉਚਿਤ ਵੇਤਨ	1. ਉਚਿਤ ਮਜਦੂਰੀ 2. ਉਚਿਤ ਵੇਤਨ
falling rate of profit theory	ਵਧਸਮਾਨ ਲਾਭ-ਦਰ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਘੱਟਦੀ ਲਾਭ-ਦਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
family allowance	ਪਰਿਵਾਰ ਮੁੱਲ	ਪਰਿਵਾਰ ਭੱਤਾ
family budget	ਪਰਿਵਾਰ ਬਜਟ	ਪਰਿਵਾਰ ਬਜਟ

family head

family head	ਪਰਿਵਾਰ ਕਾ ਮੁਖਿਆ, ਕਰਤਾ	ਪਰਿਵਾਰ-ਮੁਖੀ, ਕਰਤਾ
family planning	ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ	ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ
family wage	ਪਰਿਵਾਰ ਮਜਦੂਰੀ	ਪਰਿਵਾਰ ਮਜਦੂਰੀ
family welfare	ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਾਣ	ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ / ਭਲਾਈ
favourable balance of payments	ਅਨੁਕੂਲ ਮੁਗਤਾਨ ਬਕਾਯਾ	ਅਨੁਕੂਲ ਭੁਗਤਾਨ ਬਕਾਇਆ
favourable balance of trade (= active trade balance)	ਅਨੁਕੂਲ ਵਧਾਪਾਰ ਸ਼ੇ਷ (=ਅਨੁਕੂਲ ਵਧਾਪਾਰ ਸੰਤੁਲਨ) (=ਅਨੁਕੂਲ ਵਪਾਰ-ਸੰਤੁਲਨ)	ਅਨੁਕੂਲ ਵਪਾਰ-ਬਕਾਇਆ
favourable exchange	ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਨਿਮਾਨ	ਅਨੁਕੂਲ ਵਟਾਂਦਰਾ
favourable rate of exchange	ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਨਿਮਾਨ ਦਰ	ਅਨੁਕੂਲ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ
featherbedding	ਅਧਿਨਿਯੋਜਨ	ਉੱਪਰੀ ਯੋਜਨਾ
fee	ਸ਼ੁਲਕ, ਫੀਸ	ਫੀਸ, ਮਹਿਸੂਲ
feedback	ਪ੍ਰਤਿਪੁ਷ਟ, ਪੁਨਰੰਗ	ਪ੍ਰਤਿਪੁਸ਼ਟੀ
feeder industry	ਪਰਿਪੂਰਕ ਤਦਯੋਗ, ਪੋਥਕ ਤਦਯੋਗ	ਪੇਸ਼ਕ ਉਦਯੋਗ
female mortality rate	ਸ੍ਤਰੀ ਮ੃ਤ੍ਯੁਸੱਖਿਆ, ਸ੍ਤਰੀ ਮ੃ਤ੍ਯੁਦਰ	ਇਸਤਰੀ ਮੌਤ ਦਰ
fertility	ਉਪਜਾਊਪਨ, ਤਰੱਤਾ, ਜਨਨ ਕਸਤੀ	ਉਪਜਾਊਪਨ, ਜਨਨ ਮਮਤਾ
fertility rate	1. ਜਨਨ ਕਸਤੀ ਦਰ 2. ਜਨਮ ਦਰ	1. ਜਨਮ ਮਮਤਾ ਦਰ 2. ਜਨਮ ਦਰ
fertilizer	ਤਰੱਕ	ਖਾਦ
feudalism (= feudal system)	ਸਾਮਂਤਵਾਦ (=ਸਾਮਂਤਸ਼ਾਹੀ)	ਸਾਮੰਤਵਾਦ (=ਸਾਮੰਤਸ਼ਾਹੀ)
fiat money	ਅਧਿਦਿ਷ਟ ਮੁਦ੍ਰਾ	ਡਰਮਾਨੀ ਮੁਦਰਾ
fictitious assets	ਕਾਲਪਨਿਕ ਪਰਿਸੰਪਤਿਧਾਨ	ਕਾਲਪਨਿਕ ਧਾਰ-ਧਾਮ

fiduciary loan	विश्वास्य ऋण	विस्तासी करज
fiduciary money	विश्वास्य मुद्रा	विस्तासी मुद्रा
fiduciary notes	विश्वास्य नोट	विस्तासी नेट
fiduciary standard	विश्वास्य मान	विस्तासी मान
fiduciary standard of money	विश्वास्य द्रव्य-मान	विस्तासी मुद्रा-मान
final consumption (= ultimate consumption)	अंतिम उपभोग	अंतिम उपभोग
final degree of utility	अन्त्यंश उपयोगिता	उमस्टीगृह दा अंतिम दरजा
final goods	अंतिम वस्तुएँ, अंतिम माल	अंतम वस्तां, अंतिम माल
final product	अंतिम उत्पाद	अंतिम उत्पाद
finance	वित्त (सं.) रूपयालगाना (क्री.)	वित्त, (नं) पैसा लगाना (क्र.)
finance market	वित्त बाजार	वित्त बजार
financial	वित्त, वित्तीय, वित्तसम्बन्धी	वित्त-संबंधी, वित्ती
financial budget	वित्त बजट	वित्ती बजट
financial capacity	वित्त क्षमता	वित्ती क्षमता
financial house	वित्तीय गृह, वित्त संस्था	वित्ती संस्था
financial incentive	वित्तीय प्रोत्साहन	वित्ती प्रैउसाहन
financial intermediary	वित्तीय मध्यस्थ	वित्ती मध्यवरती, वित्ती विचेलीआ
financial investment	वित्तीय निवेश	वित्ती निवेश
financial planning	वित्तीय आयोजन	वित्ती आयोजन
financial ratio	वित्तीय अनुपात	वित्ती अनुपात

financial risk

financial risk	वित्तीय जोखिम	वित्ती जोखिम
financial sector	वित्तीय क्षेत्र	वित्ती खेतर
financial standing	वित्तीय हैसियत	वित्ती हैसीअउ, वित्ती सविती
financial year	वित्तीय वर्ष, वित्त वर्ष	वित्ती वर्ष
financier	वित्तपोषक	वित्त-पेस्क
financing	वित्तपोषण	वित्त-पेस्ट
fineness	शुद्धता, खरापन	मुँपता, खरापन
fine rate (= prime rate)	मूल दर	मूल दर
finished goods	तैयार माल, तैयार वस्तुएँ	तिभार माल, तिभार वस्तां
firm	फर्म / व्यवसाय प्रतिष्ठान	फर्म, कारोबारी संस्था
firm market	मजबूत बाजार	मजबूत बजार
first cost	मूल लागत	मूल लागत
first order goods	प्रथम वर्ग की वस्तुएँ	प्रथम वर्ग दी वस्त
fiscal	राजकोषीय	राजकेसी
fiscal agent	राजकोषीय एजेंट / राजकोषीय अभिकर्ता	राजकेसी मुख्तार / एजेंट
fiscal commission	वित्तीय आयोग	राजकेसी आयोग
fiscal consolidation	राजकोषीय संयोजन	राजकेसी संयोजन
fiscal deficit	राजकोषीय घाटा	राजकेसी घाटा
fiscal discipline	राजकोषीय अनुशासन	राजकेसी अनुसासन
fiscal instrument	1. राजकोषीय साधन 2. राजकोषीय लिखत	1. राजकेसी उपकरण 2. राजकेसी लिखउ
fiscal measures	राजकोषीय उपाय	राजकेसी उपाय
fiscal monopoly	राजकोषीय एकाधिकार	राजकेसी एकाधिकार / एजारादारी

fiscal motive	राजकोषीय अभिप्रेरण	राजकेस्ती मनेरघ
fiscal operations	राजकोषीय क्रियाकलाप	राजकेस्ती ब्रूआहां
fiscal period	राजकोषीय अवधि	राजकेस्ती अवयी
fiscal policy	राजकोषीय नीति	राजकेस्ती नीती
fiscal relations	राजकोषीय संबंध	राजकेस्ती संबंध
fiscal right	राजकोषीय अधिकार	राजकेस्ती अधिकार
fiscal year	राजकोषीय वर्ष	राजकेस्ती वर्ष
Fisher's equation (= equation of exchange)	फिशर समीकरण (=विनिमय समीकरण)	फिशर समीकरण (=वटांदरा समीकरण)
five year plan	पंचवर्षीय योजना	ਪंਜ साला योजना
fixed assets	स्थायी परिसंपत्तियां	मस्थाई धन-याम
fixed budget	नियत बजट	ਬँड़ा / नियत बजट
fixed cost	नियत लागत	बँड़ी लागत
fixed debt	निधक ऋण	निधीपूरक रिण
fixed deposit	सावधि जमा, मियादी जमा	मियादी जमा
fixed exchange rate	नियत विनिमय दर	मधिर / नियत वटांदरा दर
fixed income	नियत आय	बँड़ी आमदन
fixed input	नियत निविष्ट, नियत आगत	नियत / मधिर आगत
fixed overhead cost	अपरिवर्ती उपरिलागत	मधिर उपरी लागत
fixed price	नियत कीमत	नियत / बँड़ी कीमत
fixed rate	नियत दर	नियत / बँड़ी दर
fixed shift	बँधी पारी	बँड़ी वारी
fixity of supply	पूर्ति की स्थिरता	पूरती मधिरता

fixity of tenure

fixity of tenure	पटा स्थिरता	पटा मधिरता
flat commission	एक समान कमीशन	एक समान कमिसन
flat cost (= basic cost=prime cost)	मूल लागत (=प्रधान लागत)	मूल लागत (=प्रधान लागत)
flat price	एक समान कीमत	एक समान कीमत
flat rate	एकसमान दर	एक समान दर
flexible budget	नम्य बजट, लचीला बजट	लचबीला बजट
flexible exchange rate	नम्य विनिमय दर	लचबीला वटांदरा दर
flexible facilities	नम्य सुविधाएं	लचबीलीअं सहुलतां
flexible tariff	नम्य प्रशुल्क	लचबीला टैरिफ
flight from the dollar	डॉलर से उड़ान / पलायन	डालर तें पलाइट
float	परिवर्तन करना / चालू करना	जारी / चालू करना
floatation of loan	ऋण जारी करना	करज जारी करना
floating assets	अस्थायी परिसंपत्तियाँ	अस्थाई धन-याम
floating capital	अस्थायी पूँजी, प्लवमान पूँजी	अस्थाई पूँजी
floating debt	अल्पकालिक ऋण	अल्पकाली रिण
floating dollar	तिरता डॉलर	उरदा डालर, व्यटा-घटा डालर
floating (exchange) rate	तिरती (विनिमय) दर	उरदी (वटांदरा) दर
floating money	अनिविष्ट द्रव्य, अनिविष्ट धन	आरजी मुद्रा
floating population	अस्थायी आबादी, चल जनसँख्या	अस्थाई दमें, चल जनसंख्या

floor price	न्यूनतम कीमत	निउनउम बीमत
flow of funds analysis	निधि प्रवाह विश्लेषण	निधी-प्रवाह विस्तृत
fluctuating exchange rate (= fluctuating exchanges)	उतार-चढ़ाव विनिमय दर (= चल विनिमय दर)	उत्तरदी-चढ़ाव वटांदरा दर (= चल वटांदरा दर)
fluctuating interest fluctuation	घटता-बढ़ता ब्याज घट-बढ़, उतार-चढ़ाव	घटदा-व्याज विभाज उत्तर-चढ़ाव
fluidity of labour (= mobility of labour)	श्रमिक गतिशीलता	बिरुद गतीशीलता
fluid resources	तरल संसाधन	तरल संसाधन
'follow the leader' price policy	'नेतृत्व अनुगमन' कीमत नीति	'आगू अनुकरण' बीमत नीति
food crop	खाद्य फसल	खाण वालीभां फसलां
food rationing	खाद्यान्न राशन	खाण-समर्पणी उपलिंग
food statistics	खाद्य आंकड़े	खाण समर्पणी अंकद्रेस
foot-loose industry	स्थान-स्वतन्त्र उद्योग	बां-मुतंत्र उद्योग
forced frugality (= forced saving)	बाध्य बचत	बँझी बचत (= जबरी बचत)
forced labour	बेगार, बलात श्रम	वगार, जबरी बिरुद
forced loan	जबरी कर्ज	जबरी करज
forced sale	जबरी बिक्री	जबरी विकरी
forced saving (= forced frugality)	बाध्य बचत	जबरी बचत (= बँझी बचत)
forecasting	पूर्वानुमान लगाना, पूर्वानुमान	पूरव अनुमान लाउण्ट
foreign aid	विदेशी सहायता	विदेशी सहाइता
foreign aid policy	विदेशी सहायता नीति	विदेशी सहाइता नीति

foreign aid programme

foreign aid programme	विदेशी सहायता कार्यक्रम	विदेशी सहाइता कारज क्रम
foreign assets	विदेशी परिसम्पत्तियाँ	विदेशी धन-धार्म
foreign assistance	विदेशी सहायता	विदेशी सहाइता
foreign bank note	विदेशी बैंक नोट	विदेशी बैंक नेट
foreign bill	विदेशी बिल	विदेशी बिल
foreign borrowing	विदेशी ऋणादान	विदेशी उपार्ती
foreign capital	विदेशी पूँजी	विदेशी पूँजी
foreign disinvestment	विदेशी विनिवेश	विदेशी विनिवेश
foreign exchange	विदेशी मुद्रा, विदेशी विनिमय	विदेशी मुद्रा, विदेशी वटांदरा
foreign exchange holdings	विदेशी मुद्रा धृति (राशि)	विदेशी मुद्रा धृति (राशि)
foreign exchange liability	विदेशी मुद्रा देयता	विदेशी मुद्रा देण्डारी
foreign exchange market	विदेश मुद्रा बाजार	विदेशी मुद्रा बजार
foreign exchange rate	विदेशी विनिमय दर	विदेशी वटांदरा दर
foreign exchange regulation	विदेशी मुद्रा विनियमन	विदेशी मुद्रा नियमधंदी
foreign exchange reserve	विदेशी मुद्रा भंडार	विदेशी मुद्रा राखीं नीति
foreign investment	विदेशी निवेश	विदेशी निवेश
foreign tariff schedule	विदेशी प्रशुल्क अनुसूची	विदेशी टैरिफ अनुसूची
foreign trade	विदेशी व्यापार	विदेशी व्यापार
foreign trade multiplier	विदेशी व्यापार गुणक	विदेशी व्यापार गुणक
foreign trade policy	विदेशी व्यापार नीति	विदेशी व्यापार नीति

foreign trade zone	विदेशी व्यापार क्षेत्र	विदेशी व्यपार खेत्र
forestation	वनरोपण	जंगल / दरधड़ लगाउण दा वारज
forest product	वन उत्पाद, वनोपज	व्हट उत्पाद
forms of capital	पूँजी के रूप	पूँजी दे रूप
forms of market	बाजार के रूप	बजार दे रूप
form utility	रूपमूलक उपयोगिता	रूपउभय तुस्टीगुण, रूपकी तुस्टीगुण
forward buying	वायदा खरीद	वाअदा खरीद
forward exchange	वायदा विनिमय	वाअदा वटांचरा
forward exchange market	वायदा विनिमय बाजार	वाअदा वटांचरा बजार
forward exchange rate	वायदा विनिमय दर	अगाउँ वटांचरा दर
forward linkage	अगानुबन्ध	अगाउँ कञ्ची बंयन
forward market	वायदा बाजार	वाअदा बजार
forward shifting tax	अग्र-अंतरणशील कर	अगांह सरकारील कर
fractional currency	खंड मुद्रा, खंड करेसी	खंड करमी, खंड मुदरा
fragmentation of holdings	जोत विखंडन	जेत-विखंडन
free articles	करमुक्त वस्तुएँ	करमुक्त वस्तु
free capital	मुफ्त पूँजी	बंयन मुक्त पूँजी
free coinage	मुफ्त ढलाई	मुक्त ढलाई
free competition	खुली प्रतियोगिता	खुली प्रतियोगिता / मुकाबला
free convertibility	निर्बाध संपरिवर्तनीयता	बंयन मुक्त बदलाईयोगता
free currency market	मुफ्त करेसी बाजार	मुक्त करमी बजार

75

freedom of choice

freedom of choice	चयन स्वातंत्र्य	चेण दी सुउंतरता
freedom of contract	संविदा स्वातंत्र्य	ठेका सुउंतरता
free economy	मुक्त अर्थव्यवस्था	मुक्त अरबविवस्था
free enterprise system	मुक्त उद्यम पद्धति	मुक्त उँदम पृष्ठाली
free entry	निर्बाध प्रवेश	खुला दाखला
free exchange rate	मुफ्त विनिमय दर	बंयन-मुक्त वटांचरा दर
free gift of nature	प्रकृतिक लेनदेन	कुदरती देण / दात
free goods	निशुल्क माल, नैसर्गिक वस्तुएँ, नैसर्गिक पदार्थ	मुद्रत वस्तु, कुदरती वस्तु
free imports	मुक्त आयात	मुक्त आयात
free limit	मुक्त सीमा	मुक्त सीमा
free list	निशुल्क (माल) सूची	मुद्रत (माल) सूची
free market	निर्बाध बाजार	खुला बजार
free play	निर्बाध कार्यकलाप	खुला क्रिए कलाप / खुल-खेड
free port	निशुल्क पत्तन, मुक्त बंदरगाह	मुद्रत पॅटण, मुक्त बंदरगाह
free price system	स्वतंत्र कीमत पद्धति	सुउंतर बीमत पृष्ठाली
free trade	मुक्त व्यापार	मुक्त व्यपार / सुउंतर व्यपार
free warehousing	निशुल्क भंडारण	मुद्रत भंडारण
freeze	कीलन	बीलण
frictional unemployment	आंशिक बेरोजगारी	संघरसाउभय बेरुजगारी
fringe benefit	वेतनेतर हितलाभ	देतन उपरी हित लाभ
frozen assets	अवरुद्ध परिसंपत्ति	बीलउ पन-पाम

76

full bodied money	पूर्ण मूल्य मुद्रा	ਪੂਰਨ ਮੁੱਲ ਮੁਦਰਾ
full capacity savings	पूर्ण क्षमता बचत	ਪੂਰਨ ਖਮਤਾ ਬਚਤ
full cost pricing	कुल लागत पर कीमत निर्धारण	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ
full employment	पूर्ण ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਪूर्ण ਨਿਯੋਜਨ	ਪੂਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
full equilibrium	पूर्ण ਸਹਾਰਨ	ਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ
full time job	ਪूਰਨਕਾਲਿਕ ਕਾਮ	ਪੂਰਨਕਾਲਿਕ ਕੰਮ
functional distribution	ਕਾਰ्यਮੂਲਕ ਵਿਤਰਣ	ਕਾਰਜਮੂਲਕ ਵੰਡ
functional finance	ਪ੍ਰਯੋਜਨਮੂਲਕ ਵਿਤਤ ਵਿਵਸਥਾ	ਕਾਰਜ-ਮੂਲਕ ਵਿੱਤ
functional specialization	ਕਾਰ्यਮੂਲਕ ਵਿਸ਼ਿ਷ਟੀਕਰਣ	ਕਾਰਜਮੂਲਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ੀਕਰਨ
functionless investment	ਜੋਖਿਮਹੀਨ ਨਿਵਾਸ	ਜੋਖਮਹੀਨ ਨਿਵੇਸ਼
functions of money	ਮੁਦ्रਾ ਦੇ ਕਾਰ੍ਯ	ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਕਾਰਜ
fund	ਨਿਧਿ	ਨਿਯੀ
fundamental disequilibrium	ਮੁਲਭੁਤ ਅਸਹਾਰਨ	ਅਧਾਰਤੂਤ ਅਸੰਤੁਲਨ
funded debt	ਨਿਧਿਕ ਋ਣ	ਨਿਯੀਮੂਲਕ ਰਿਣ
funded income	ਨਿਧਿਕ ਆਯ	ਨਿਯੀਮੂਲਕ ਆਮਦਨ
funding loan	ਨਿਧਿਧਨ ਕਰਜ	ਕਰਜ ਲਈ ਨਿਯੀ
fungible	ਅਨੱਤ: ਪਰਿਵਰਤਨੀਯ	ਅੰਤਰ-ਪਰਿਵਰਤਨੀ
future market (= forward market)	ਵਾਯਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ	ਵਾਅਦਾ ਬਜ਼ਾਰ

gain

G

gain	ਅਭਿਲਾਭ	ਅਭਿਲਾਭ / ਲਾਹਾ
gainful worker	ਅਰਜਕ ਕਾਮਗਾਰ	ਕਮਾਉਂ ਕਾਮਾ
gain-sharing	ਅਭਿਲਾਭ ਸਹਭਾਜਨ	ਅਭਿਲਾਭ ਸਹਿਵੰਡ
galloping inflation	ਦੁਰਤ ਸਫ਼ਿਤਾ, ਦੁਰਤ ਮੁਦ੍ਰਾਸਫ਼ਿਤਾ	ਸਰਪਟ ਮੁਦਰਾ ਸਫ਼ੀਤੀ
game theory	ਗੇਮ / ਖੇਲ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਗੇਮ / ਖੇਡ ਸਿਧਾਂਤ
Gandhian economics	ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਅਰਥਸਾਹਸਤਰ	ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਅਰਥਸਾਸਤਰ
general equilibrium	ਸਾਮਾਨਿਕ ਸਹਾਰਨ	ਸਧਾਰਨ ਸੰਤੁਲਨ
general growth	ਸਾਮਾਨਿਕ ਸੰਵ੃ਦਧਿ	ਸਧਾਰਨ ਸਰਵ-ਵਾਧਾ
general price level	ਸਾਮਾਨਿਕ ਕੀਮਤ ਸਤਰ	ਸਧਾਰਨ ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ
general sales tax	ਸਾਮਾਨਿਕ ਬਿਕ੍ਰੀ ਕਰ	ਸਧਾਰਨ ਵਿਕਰੀ-ਕਰ
general theory	ਸਾਮਾਨਿਕ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਸਧਾਰਨ ਸਿਧਾਂਤ
general wage	ਸਾਮਾਨਿਕ ਮਜਦੂਰੀ, ਸਾਮਾਨਿਕ ਵੇਤਨ	ਸਧਾਰਨ ਮਜਦੂਰੀ, ਸਧਾਰਨ ਵੇਤਨ
genetic industry	ਜਨਨਿਕ ਤਤਾਕਾਲਿਕ	ਜਨਨਿਕ ਉਦਯੋਗ
geographical division of labour	ਮੌਗੋਲਿਕ ਅਸਾਮ ਵਿਭਾਜਨ	ਮੂਗੋਲਿਕ ਕਿਰਤ-ਵੰਡ
geographical mobility	ਮੌਗੋਲਿਕ ਗਤਿਸ਼ੀਲਤਾ	ਮੂਗੋਲਿਕ ਗਤੀਸੀਲਤਾ
geographical mobilization	ਮੌਗੋਲਿਕ ਜੁਟਾਵ	ਮੂਗੋਲਿਕ ਜੁਟਾਵ
geometrical progression	ਗੁਣੋਤਤਰ ਵ੃ਦਧਿ	ਗੁਣੋਤਤਰੀ ਵਾਧਾ
Giffen effect	ਗਿਫ਼ਨ ਪ੍ਰਮਾਵ	ਗਿਫ਼ਨ ਪ੍ਰਭਾਵ

Giffen goods	गिफन वस्तुएँ	गिफन वस्तुओं
Giffen paradox	गिफन विरोधाभास	गिफन विरोधाभास
gift tax	उपहार कर	उपहार कर
ginni coefficient	गिनी गुणांक	गिनी गुणांक
going concern	सुनाम प्रतिष्ठान	सुनाम कारोबारी संस्था
going price	चालू कीमत	चलेंडर कीमत
going rate	चालू दर	चलेंडर दर
going value	चालू मूल्य	चलेंडर मूल
going wage	चालू मजदूरी	चलेंडर मजदूरी
gold bullion standard	स्वर्ण बुलियन मान	मेना बुलीअन मान
gold coin	स्वर्ण सिक्का	मेना दा मिंका
gold currency standard	स्वर्ण मुद्रा मान, स्वर्ण करेंसी मान	मेना करंसी मान, मेना मुद्रा मान
gold exchange standard	स्वर्ण विनिमय मान	मेना वटांदरा मान
gold export point	स्वर्ण के निर्यात बिंदु	मेना निर्यात बिंदु
gold import point	स्वर्ण आयात बिंदु	मेना आयात बिंदु
gold parity	स्वर्ण सममूलयता	मेना सममूलता
gold pool	स्वर्ण पूल	मेना पूल
gold point	स्वर्ण बिंदु	मेना बिंदु
goods	माल, वस्तु, पदार्थ, पण्य	माल, वस्तु, पदार्थ
gouge	अधिक मुनाफाखोरी	वृप्य मुनाफाखेरी
governed economy	अधिचालित अर्थव्यवस्था	साप्त / नियमत अरब्दविवस्था
governed price	अधिचालित कीमत	नियमत कीमत

government aid

government aid	राजकीय सहायता	सरकारी सहाइता
government annuity	सरकारी वार्षिकी	सरकारी सलाना राशी
government debt	सरकारी ऋण	सरकारी रिट
government enterprise	सरकारी उद्यम	सरकारी उँचाम
government receipts	सरकारी प्राप्तियां	सरकारी पूपतीओं
government sector	सरकारी क्षेत्र	सरकारी खेत्र
government securities	सरकारी प्रतिभूतियाँ	सरकारी भूतिभूतीओं
grace period	अनुग्रह अवधि	उपकारी अवधी / हेट-अवधी
graded tax	श्रेणीबद्ध कर	मैट्रीब्यप कर
grading	श्रेणीकरण, श्रेणी-निर्धारण	मैट्रीकरन, मैट्री-निरपारण
graduated tax	कर्मवरधी कर	कमवार वृपदा कर
graduated wage	कर्मवरधी मजदूरी	कमवार वृपदी मजदूरी
grant	अनुदान	अनुदान
grant-in-aid	सहायता अनुदान	सहाइता अनुदान
gratuitous coinage	नि: शुल्क सिक्के ढलाई, शुल्करहित टंकण	मुद्रउ मिंका ढलाई, कर रहित टंकण
gratuitous goods	नि: शुल्क वस्तुएँ	मुद्रउ वस्तुएँ
gratuity	उपदान	उपदान, मेवांत यन
graveyard shift	उत्तररात्रि पारी / कब्रिस्तान पारी	पिंडलराती वारी
gray market	अलभ्य वस्तु बाजार	अन-अधिकृत विकरी बजार
great depression	महामंदी, विश्वव्यापी मंदी	महामंदी, विश्वव्यापी मंदी
green hand	अनाङी, नौसिखिया	अनाङी

green revolution	हरित क्रांति	हरी कृंती
gross assets	सकल परिसम्पत्तियाँ	सकल धन-पाम
gross cost	सकल लागत	सकल लागत
gross domestic product	देशी उत्पाद	देसी उत्पाद
gross earning	सकल कमाई, सकल उपार्जन	सकल कमाई
gross income	सकल आय	सकल आमदनी
gross investment	सकल निवेश	सकल निवेश
gross national debt	सकल राष्ट्रीय ऋण	सकल राष्ट्रीय ऋण
gross national expenditure	सकल राष्ट्रीय व्यय	सकल राष्ट्रीय खरच
gross national income	सकल राष्ट्रीय आय	सकल राष्ट्रीय आमदनी
gross national product	सकल राष्ट्रीय उत्पाद	सकल राष्ट्रीय उत्पाद
gross national product gap	सकल राष्ट्रीय उत्पाद अंतराल	सकल राष्ट्रीय उत्पाद अंतराल
gross private domestic investment	सकल निजी देशीय निवेश	सकल निजी देशी निवेश
gross produce	सकल पैदावार	सकल पैदावर
gross profit	सकल लाभ	सकल लाभ
gross profit ratio	सकल लाभ अनुपात	सकल लाभ अनुपात
gross receipts	सकल प्राप्तियाँ	सकल प्राप्तियाँ
gross registered tonnage	सकल पंजीकृत टनभार	सकल पंजीकृत टनभार
gross rent	1. सकल किराया 2. सकल लगान	1. सकल किराया 2. सकल लगान

gross revenue		
gross revenue	1. सकल राजस्व 2. सकल संप्राप्ति	1. सकल राजस्व / मालीआ 2. सकल सरब-प्राप्ति
gross sales	सकल बिक्री	सकल विकरी
gross spread	सकल मूल्यान्तर	सकल मूँल- अंतर
gross yield	सकल उपज	सकल उपज
group	समूह, गुट, दल, टोली	समूह, गुट, दल, टोली
grouped series	समूहित श्रेणी	समूहिक सैटी
group equilibrium	समूह संतुलन	समूह संतुलन
group index	समूह सूचकांक	समूह सूचक अंक
grouping correction	समूहन संशोधन	समूहन सुपाई
grouping error	समूहन त्रुटि	समूहन त्रुटी
group interest	समूह, वर्गहित, अभिरुचि	वर्गहित, समूहिक दिलचस्पी
group piece rate	समूह उजरत दर	समूह इकाई उजरत दर
group piece wage plan	समूह इकाई उजरत (मजदूरी) योजना	समूह इकाई उजरत (मजदूरी) योजना
growth potential	संवृद्धि संभाविता	संवृद्धि दरमाउ भरव-वापा
growth rate	संवृद्धि दर	सरव-वापा दर
guaranteed annual wage	गारंटीत वार्षिक मजदूरी	गारंटीमुदा सालाना मजदूरी
guaranteed base rate	गारंटीत मूल दर	गारंटीमुदा मूल दर
guaranteed bond	गारंटी बंधपत्र	गारंटीमुदा बंध-पॅत्र
guild	श्रेणी, गिल्ड	मैटी, गिल्ड
guild economy	गिल्ड अर्थव्यवस्था	गिल्ड अरबविवस्था
guild socialism	गिल्ड समाजवाद	गिल्ड समाजवाद

H

handicraft	हस्तशिल्प, दस्तकारी	हस्तकला, दस्तकारी
handicraft economy	हस्तशिल्प अर्थव्यवस्था	हस्तकला अरब्धव्यवस्था
handicraft stage	1. हस्तशिल्प अवस्था 2. दस्तकारी अवस्था	1. हस्तकला अवस्था 2. दस्तकारी अवस्था
handloom industry	हथकरघा उद्योग	हॅंडबॉडी उद्योग
hand manufacture	हस्त उद्योग, हस्त विनिर्माण	हस्त उद्योग, हस्त निरमाण
hand-to-mouth buying	निर्वाहमात्र क्रय	गुजारा पैयर खरीद
hard currency	दुर्लभ करेंसी, दुर्लभ मुद्रा	दुरलँड बर्मेसी, दुरलँड मुदरा
hard currency area	दुर्लभ मुद्रा क्षेत्र	दुरलँड मुदरा भेतर
hard loan	दुर्लभ कर्ज	दुरलँड करज
head tax	व्यक्ति कर, प्रति व्यक्ति कर	विअकड़ी कर, पूँडी विअकड़ी कर
heavy industry	भारी उद्योग	भारी उद्योग
hedging	प्रति रक्षण	पूँडिरँधृ
hedging operations	प्रति रक्षण ऑपरेशन	पूँडिरँधृ किरिअहावँ
heritable security	दाययोग्य प्रतिभूति	विरासती पूँडिडुडी
heterogeneous manufacture	बहुजातीय विनिर्माण	घरुजाती वस्त निरमाण
hidden hand	अदृश्य शक्ति	अद्दिस सकड़ी
hidden inflation	प्रच्छन्न स्फीति, प्रच्छन्न मुदास्फीति	लुकी मद्दीड़ी, लुकी मुदरा मद्दीड़ी
hidden offer	प्रच्छन्न पेशकश / प्रस्ताव	लुकी पेस्कस

83

hidden price increase

hidden price increase	प्रच्छन्न कीमत वृद्धि	लुकिआ कीमत वापा
hidden reserve	प्रच्छन्न आरक्षित निधि प्रच्छन्न रिजर्व	लुकी राखदी निधी, लुकिआ रिजरव
hidden subsidy	प्रच्छन्न सहायिकी	लुकी सहाइटी
hidden tax	प्रच्छन्न कर	लुकिआ कर
hidden unemployment	प्रच्छन्न बेरोजगारी	लुकी बेरुजगारी
hidden wealth	प्रच्छन्न धन	लुकिआ धन
hierarchy of labour	श्रमिक सोपान, श्रमिक सोपानिकी	किरउ-दरजा विवस्था
haggling	भावताव करना	सेंदेबाजी करना
high birth rate	उच्च जन्म दर	उँच जन्म दर
high death rate	उच्च मृत्यु दर	उँच मैत दर
high income group	उच्च आय वर्ग	उँच आमदन वरग
high labour turnover	उच्च श्रमिक आवर्त	उँच किरड़ी वॅटर
highly elastic	अत्यधिक लोचदार	अड़ि लेचदार
highly paid job	उच्च वेतन पद	उँच वेतन पद / असामी
high tariff policy	उच्च प्रशुल्क नीति	उँच टैरिफ्ड नीती
hinterland	पृष्ठ प्रदेश, पश्चभूमि, पौष्ट प्रदेश	अंतर देस, पेस्क पूदेस
hire purchase	किराया खरीद	किराइभा खरीद
hiring	नियुक्ति, नियोजन, काम पर रखना	नियुक्त, नियोजन, कंम 'ते रँधा
hiring age	नियुक्ति आयु, नियोजन आयु	नियुक्ती उमर, नियोजन उमर
hiring rate	नियुक्ति दर	नियुक्ती दर

84

hoarded wealth	जमा धन, संगृहीत धन	जम्हां खेरी-यन
hoarding	जमाखोरी, संगृह	जम्हां खेरी
hold-back pay	रोका हुआ वेतन	रेकिअा हैडिअा वेतन
holding the line	स्तर सीमन	रेखा सीमा बंधन
holiday with pay	संवेतन छुट्टी	वेतन सहित छुट्टी
home biased industries	देशी खपत प्रधान उद्योग	देसी खपत पूपान (पैकी)
home consumption	आतंरिक उपभोग आतंरिक खपत	अंदरूनी उपभोग अंदरूनी खपत
home economics	गृह अर्थशास्त्र	गृहि अरबस्त्रास्त्र
home goods	स्वदेशी माल, स्वदेशी वस्तुएँ	मुद्रेसी माल
home industry	गृह उद्योग	गृहि उद्योग
home market	देशीय बाजार	देसी बजार
home money	घर मुद्रा	देसी मुद्रा
home trade	देशीय व्यापार, आतंरिक व्यापार	अंदरूनी व्यापार, देसी व्यापार
homogeneous commodity	सजातीय वस्तु, सजातीय पण्य	समरूप वस्तु
homogeneous manufacture	सजातीय विनिर्माण	समरूप वस्तु निरमाण
horizontal amalgamation	समस्तर समाग्रेलन	समरूपरी सहिमेल
horizontal competition	समस्तर प्रतियोगिता	समरूपरी प्रतियोगाता
horizontal integrated firm	समस्तर एकीकृत फर्म	समरूपरी ऐकीकृत फर्म
horizontal correlation	समस्तर सहसंबंध	समरूपरी सहिसंबंध

horizontal mobility of labour

horizontal mobility of labour	श्रमिकों की समस्तर गतिशीलता	किरड़ीआं दी समरूपरी गतीसीलउ
hot money	उत्प्रवाही द्रव्य	पृष्ठल पूवाह मुद्रा
hourly earning	घंटेवार उपार्जन	घंटेवार कमाई
hourly rated worker	घंटादर श्रमिक	घंटेवार किरडी
hourly wage rate	घंटेवार मजदूरी दर	घंटेवार मजदूरी दर
hourly worker	घंटादर श्रमिक	घंटेवार किरडी
house tax	गृह कर	मकान कर
housing boom	गृह निर्माण की धूम	मकान निरमाण दी धूम
housing subsidy	गृह निर्माण सहायिकी	मकान निरमाण सहाइकी
human behaviour	मानव व्यवहार	मनुखी विवाह
human capital	मानव पूँजी	मनुखी पूँजी
hyper employment	अति रोजगार	अति बुजगार
hyper inflation	अतिस्फीति, अति मुद्रास्फीति	अति मुद्रा सढ़ीडी
hypothesis	परिकल्पना	परिकल्पना
hypothesation	मालबंधन	वस्तु-बंधन
hypothetical par of exchange	प्राक्कल्पनात्मक विनिमय सममूलयता	बलपित वटांदरा मुँल समानउ

I

ideal investment	आदर्श निवेश	आदरस निवेश
ideal output	आदर्श उत्पादन, आदर्श निर्गत	आदरस उत्पादन, आदरस निरगत

ideal par of exchange	आदर्श विनिमय सममूलयता	आदरस्त वटांदरा मुँल समानता
identical cost	समरूप लागत	समरूप लागत
idle capacity	उपयुक्त क्षमता	बिरची / गैर वर्ते खमता
idle deposit	निष्क्रिय जमा	बिरची / निस्क्रियक जमा
idle money	निष्क्रिय द्रव्य	बिरची / निस्क्रियक भुदरा
idle resources	निष्क्रिय संसाधन	बिरची / निस्क्रियक संसाधन
illegal activities	अवैध गतिविधियां	गैर कानूनी गतिविधीयां
illegal strike	अवैध हड्डाल	अवैध हज्जाल, गैरकानूनी हड्डाल
imbalance	असंतुलन	असंतुलन
immediate utility	तत्काल उपयोगिता	उत्तराल उपयोगिता / उस्टीगुण
immigrant population	आप्रवासी जनसंख्या	अप्रवासी वसें
immigration	आप्रवास, आप्रवासन	अप्रवास
immobility of labour	श्रमिक गतिहीनता	बिरउ गतीहीनता
immovable property	अचल संपत्ति	अचल संपत्ति
impact	प्रभाव	पृष्ठाव
impact effect	तत्काल प्रभाव	उत्तराल पृष्ठाव
impact multiplier	समाधात गुणक	उत्तराल पृष्ठाव गुण्क
impact of tax	कर देयता, कराधात	कराधात
impaired worker	असमर्थ कर्मी	असमर्थ बामा
impair investment	अनर्जक निवेश	गैर कमाउ निवेश
impeccable security	निर्दोष प्रतिभूति	ऐसरहित पृतिभूती
imperfect competition	अपूर्ण प्रतियोगिता	अपूरन पृतियोगिता / मुकाबला

imperfect market

imperfect market	अपूर्ण बाजार	अपूरन बजार
imperfect oligopoly	अपूर्ण अल्पाधिकार	अपूरन अलप-अधिकार
impetus	प्रोत्साहन, आवेग, बल	प्रैत्साहन, आवेग, बल
implicit cost	अंतर्निहित लागत	असपस्ट लागत
implicit price deflator	अंतर्निहित कीमत अवकारक	अंतर्निहित बीमत अवकारक
import	आयात	आजात
importer	आयातक	आजातक
import prohibition	आयात निषेध	आजात निषेध
impost	महसूल	महिसूल
impot unique	एकमात्र भूमिकर	एकमात्र भूमीकर
impulse purchase	आवेगिक क्रय	अदेगी खरीद
impure competition	मिश्रित प्रतियोगिता	अमृँय पृतियोगिता / मुकाबला
imputed cost	आरोपित लागत	अरेपित लागत
imputed rent	आरोपित किराया	अरेपित किराइभा / लगान
inborn population	अन्तर्जात जनसंख्या	जनमजात वसें
incentive	प्रोत्साहन, प्रेरणा	प्रैत्साहन, प्रेरणा
incentive wage system	प्रेरणामूलक मजदूरी पद्धति	प्रेरणामूलक मजदूरी पृष्ठाली
incidence of tax	करभार	करभार (अंतम), अंतम कर-भार
income	आय, आमदनी	आमदन, आमदनी
income consumption curve	आय उपभोग वक्र	आमदन उपभोग वक्र
income creation	आय सृजन	आमदन सिरजन
income determination	आय निर्धारण	आमदन निरयारण

income distribution	आय वितरण	आमदन वितरण / धंड
income economics	आयमूलक अर्थशास्त्र	आमदन मूल्क अरबस्त्रास्त्र
income effect	आय प्रभाव	आमदन प्रभाव
income elasticity of demand	माँग की आय लोच, माँग की आय सापेक्षता	मंग दी आमदन सापेखता, मंग दी आमदन लेच
income flow	आय प्रवाह	आमदन प्रवाह
income group	आय वर्ग	आमदन वर्ग
income inelasticity	आय निरपेक्षता, आय लोचहीनता	आमदन निरपेखता, आमदन लेचहीटा
income in kind	जिस आमदनी	वस्त-आमदनी
income return	आय विवरणी	आमदन लेखा-जेखा (दिवरणी)
income slab	आय खंड	आमदन धंड
income tax	आयकर	आमदन कर
income utility curve	आय उपयोगिता वक्र	आमदन डुस्टीगुण वक्र
income velocity of money	मुद्रा की आय वेग	मुद्रा दा आमदन वेग
income-yielding	आय प्रदायक	आमदन पूदान-करता
inconsistency disequilibrium	असंगति असंतुलन	असंगत असंतुलन
inconvertible money	अपरिवर्तनीय मुद्रा	ना बदलण्येग मुद्रा
inconvertible note issue	अपरिवर्तनीय नोट निर्गम	ना बदलण्येग नेट इक्जरा (जारी करना)
inconvertible paper money	अपरिवर्तनीय कागजी मुद्रा	ना बदलण्येग कागजी मुद्रा
increasing cost	बढ़ती लागत, वर्धमान लागत	वृपदी लागत

increasing demand

increasing demand	बढ़ती माँग, वर्धमान माँग	वृपदी मंग
increasing marginal cost	वर्धमान सीमांत लागत	वृपदी सीमांत लागत
increasing return	वर्धमान प्रतिफल	वृपदी पूतिफल
increasing utility	वर्धमान उपयोगिता	वृपदी डुस्टीगुण
increment	वेतन वृद्धि, वृद्धि	वैतन-वाय
incremental capital	वृद्धि-पूँजी	व्यापी-पूँजी
indebtedness	ऋणग्रस्तता, ऋणभार	रिणगृमता, रिणभार
indentured apprenticeship	करारबद्ध शिक्षता	एकरारबद्ध सिखिभारमता
indentured labour	करारबद्ध श्रमिक, गिरमिटिया	एकरारबद्ध विरत
independent banking	स्वतंत्र बैंकिंग	सुउंतर बैंकिंग
independent union	स्वाधीन श्रमिक संघ	सद्वापीन विरती संघ
independent variable	स्वतंत्र चर	सुउंतर चर
index number	सूचकांक	सूचक-अंक
index number of wages	मजदूरी सूचकांक	मजदूरी सूचक-अंक
index of earnings	अर्जन सूचकांक	कमाई सूचक-अंक
index of profit	लाभ सूचकांक	लाभ सूचक-अंक
indicator	संकेतक	मंकेतक
indifference	अनधिमान	उदासीनता
indifference curve	अनधिमान वक्र	उदासीन वक्र
indifference series	अनधिमान श्रेणी	उदासीन स्रेणी
indigenous banking	सहकारी, देशी बैंकिंग	साहुकारी, देसी बैंकवारी
indigenous demand	देशीय माँग, स्थानीय माँग	मुदेसी मंग, सघानी मंग

indigenous production	देशीय उत्पादन	मुद्रेसी उत्पादन
indirect grant	अप्रत्यक्ष अनुदान	अपूर्तेख अनुदान
indirect production	परोक्ष उत्पादन	परेख उत्पादन
indirect tax	अप्रत्यक्ष कर	अपूर्तेख कर
indirect utility	अप्रत्यक्ष उपयोगिता	अपूर्तेख उपयोगिता
individual bargaining	व्यक्तिगत सौदाकारी	विअकड़ीगत सैदेबाजी
individual demand	व्यक्तिगत माँग	विअकड़ीगत मंग
individual demand curve	व्यक्तिगत माँग वक्र	विअकड़ीगत मंग वक्र
individual supply curve	व्यक्तिगत आपूर्ति वक्र	विअकड़ीगत पूरती वक्र
individual supply schedule	व्यक्तिगत आपूर्ति अनुसूची	विअकड़ीगत पूरती अनुसूची
indivisibility	अविभाज्यता	अहंडडता
indivisibility of demand	माँग की अविभाज्यता	मंग दी अहंडडता
induced consumption	उत्प्रेरित उपभोग	प्रेरित उपभोग
induced demand	उत्प्रेरित माँग	प्रेरित मंग
induced imports	उत्प्रेरित आयात	प्रेरित आयात
induced investment	उत्प्रेरित निवेश	प्रेरित निवेश
inductive inference	आगमनात्मक अनुमिति	आगमनी अनुमती / आगमनी परिणाम
inductive method	आगमन प्रणाली / विधि	आगमन पृष्ठाली / विधि
industrial	औद्योगिक	उद्योगिक
industrial crisis	औद्योगिक संकट, उद्योग संकट	उद्योगिक संकट, उद्योग संकट

industrial employment

industrial employment	औद्योगिक रोजगार, औद्योगिक नियोजन	उद्योगिक रुज़गार, उद्योगिक नियोजन
industrial enterprise	औद्योगिक उद्यम	उद्योगिक उँदम
industrial fluctuation	औद्योगिक उतार चढ़ाव	उद्योगिक उतार-चढ़ाव
industrial institute	औद्योगिक संस्थान	उद्योगिक संस्थान
industrialist	उद्योगपति	उद्योगपती
industrialization	औद्योगीकरण	उद्योगीकरण
industrial labour	औद्योगिक श्रम, औद्योगिक श्रमिक	उद्योगिक श्रम, उद्योगिक श्रमिक
industrial law	औद्योगिक विधि	उद्योगिक वानून / विधि
industrial market	औद्योगिक बाजार, औद्योगिक मंडी	उद्योगिक मंडी, उद्योगिक बजार
industrial mobility	औद्योगिक गतिशीलता	उद्योगिक गतीमोलता
industrial monopoly	औद्योगिक एकाधिकार	उद्योगिक ऐकाधिकार / इकाधिकारी
industrial organisation	औद्योगिक संगठन	उद्योगिक संगठन
industrial plan	औद्योगिक योजना	उद्योगिक योजना
industrial policy	औद्योगिक नीति	उद्योगिक नीती
industrial production	औद्योगिक उत्पादन	उद्योगिक उत्पादन
industrial reconstruction	औद्योगिक पुनर्निर्माण	उद्योगिक पुनर-निर्माण
industrial revolution	औद्योगिक क्रांति	उद्योगिक क्रांति
industrial undertaking	औद्योगिक उपक्रम	उद्योगिक उपक्रम
industry	उद्योग	उद्योग
inefficiency	अदक्षता	अबुसलता

inelastic	ਲੋਚਹੀਨ ਸੂਲਾ ਨਿਰਪੇਕਸ਼	ਲੇਚਹੀਣ, ਮੁੱਲ ਨਿਰਪੇਖ
inelastic demand	ਲੋਚਹੀਨ ਮੱਗ	ਲੇਚਹੀਣ ਮੰਗ
inelasticity	ਲੋਚਹੀਨਤਾ, ਸੂਲਾ ਨਿਰਪੇਕਸ਼ਤਾ	ਲੇਚਹੀਣਤਾ, ਮੁੱਲ ਨਿਰਪੇਖਤਾ
inelasticity of demand	ਮੱਗ ਕੀ ਲੋਚਹੀਨਤਾ, ਮੱਗ ਕੀ ਸੂਲਾ ਨਿਰਪੇਕਸ਼ਤਾ	ਮੰਗ ਦੀ ਲੇਚਹੀਨਤਾ, ਮੰਗ ਦੀ ਮੁੱਲ ਨਿਰਪੇਖਤਾ
inelasticity of supply	ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਲੋਚਹੀਨਤਾ, ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਸੂਲਾ ਨਿਰਪੇਕਸ਼ਤਾ	ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਲੇਚਹੀਣਤਾ, ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਮੁੱਲ ਨਿਰਪੇਖਤਾ
inelastic supply	ਲੋਚਹੀਨ ਪ੍ਰਤੀ	ਲੇਚਹੀਣ-ਪੂਰਤੀ
inequalitarian society	ਅਸਮਤਾਵਾਦੀ ਸਮਾਜ	ਅਸਮਤਾਵਾਦੀ ਸਮਾਜ
inequality of incomes	ਆਯ ਅਸਮਾਨਤਾ	ਆਮਦਨ ਅਸਮਾਨਤਾ
infantile death rate	ਸਿਥੁ ਮ੃ਤ੍ਯੁ ਦਰ	ਸਿਸੂ ਮੈਤ ਦਰ
infant industry	ਸਿਥੁ ਉਦਯੋਗ	ਸਿਸੂ ਉਦਯੋਗ
inference	ਅਨੁਮਾਨ	ਪਰਿਣਾਮ, ਅਨੁਮਾਨ
inferior goods	ਨਿਮਨਲੋਕ ਵਸਤੂਏँ, ਘਟਿਆ ਵਸਤੂਏँ	ਘਟੀਆ ਵਸਤਾਂ
infinite elasticity	ਪੂਰੀ ਲੋਚ	ਪੂਰਨ ਲੇਚ
inflation	ਸਫੀਤਾ, ਸੁਨਾਈ	ਸਫੀਤਾ, ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤਾ
inflationary gap	ਸਫੀਤਾ ਅੰਤਰਾਲ	ਸਫੀਤਾ ਅੰਤਰਾਲ
infrastructure	ਆਧਾਰਿਕ ਸੰਚਨਾ	ਆਧਾਰਭੂਤ ਸੰਚਨਾ
inheritance tax	ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਕਰ	ਜੱਦੀ ਕਰ / ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕਰ
initial utility	ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਉਪਯੋਗਿਤਾ	ਆਰੰਭਕ ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ
initiation fee	ਦੀਕਾ ਸ਼ੁਲਕ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸ਼ੁਲਕ	ਦੀਖਿਆ ਫੀਸ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਫੀਸ
inland trade	ਅੰਤਰੰਦੀਨ ਵਾਪਾਰ	ਅੰਤਰ ਦੇਸੀ ਵਪਾਰ
innovation	ਜਵਪਰਵਰਤਨ	ਨਵ-ਪਰਿਵਰਤਨ

input

input	ਆਗਤ, ਨਿਵਿ਷ਟ	ਅਗਤ
input-output analysis	ਆਗਤ ਨਿਰਗਤ ਵਿਸ਼ਲੇ਷ਣ	ਆਗਤ-ਨਿਰਗਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
insatiable want	ਅਤੁੱਧ ਆਵਾਖਕਤਾ	ਲਾਲਸੀ ਲੋੜ
insolvency	ਦਿਵਾਲਾ, ਦਿਵਾਲਿਆਪਨ	ਦਿਵਾਲਾ, ਦਿਵਾਲੀਆਪਨ
insolvent	ਦਿਵਾਲਿਆ	ਦਿਵਾਲੀਆ
instability	ਅਸਥਿਰਤਾ	ਅਸਥਿਰਤਾ
instalment	ਕਿਸਤ	ਕਿਸਤ
insular bond	ਤਪਨਿਵੇਸ਼ੀਂ ਬੰਧਪੱਤ੍ਰ	ਉਪਨਿਵੇਸ਼ੀ ਬੰਧ-ਪੱਤਰ
intangible assets	ਅਸੂਰੂ ਪਰਿਸੰਪਤਿ	ਅਸੂਰਤ ਧਨ-ਯਾਮ
integrated credit	ਏਕੀਕੂਤ ਸਾਖ	ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਾਖ
integrated firm	ਏਕੀਕੂਤ ਫਰਮ / ਉਦਯੋਗ	ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਫਰਮ
integrated industries	ਸੁਬਦਧ ਉਦਯੋਗ	ਸੰਬਲਤ ਉਦਯੋਗ
intensive cultivation	ਗਹਨ ਖੇਤੀ	ਗਹਿਨ ਖੇਤੀ
interest	ਬਾਧ	ਵਿਆਜ
interest-elastic	ਬਾਧ ਸਾਪੇਖ	ਵਿਆਜ ਸਾਪੇਖ
interest theory	ਬਾਧ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਵਿਆਜ ਸਿਧਾਂਤ
interim bonus	ਅੰਤਰਿਮ ਬੋਨਸ	ਅੰਤਰਿਮ ਬੋਨਸ
intermediate commodity	ਮਧਿਕਰਤੀ ਪਣਧ	ਮੱਧਵਰਤੀ ਵਸਤ
intermediate consumption	ਮਧਿਕਰਤੀ ਖਪਤ	ਮੱਧਵਰਤੀ ਉਪਭੋਗ
intermediate credit	ਮਧਿਕਾਲਿਕ ਉਧਾਰ	ਮੱਧਕਾਲੀ ਉਧਾਰ
intermediate economy	ਮਧਿਕਰਤੀ ਅਰਥਵਾਸਥਾ	ਮੱਧਵਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
intermediate goods	ਮਧਿਕਰਤੀ ਵਸਤੂਏਂ, ਮਧਿਕਰਤੀ ਮੱਧਵਰਤੀ ਵਸਤਾਂ ਮਾਲ	ਮੱਧਵਰਤੀ ਵਸਤਾਂ

intermediate loan	मध्यकालिक कर्ज	मैप्पवर्ती करज़
internal consumption	आंतरिक खपत, देशीय खपत	अंदरूनी खपत, देसी खपत
internal diseconomies	आंतरिक अलाभ	अंदरूनी-अलाभ
internal economies	आंतरिक सुलाभ	अंदरूनी-किंडा-एिं
internal goods	आंतरिक वस्तुएँ	अंदरूनी वस्तुएँ
internal national debt	आंतरिक राष्ट्रीय ऋण	अंदरूनी राष्ट्रीय रिण
internal revenue	आंतरिक आय	अंदरूनी आमदन, अंदरूनी राजसव / मालीआ
international bank for reconstruction and development	अंतर्राष्ट्रीय पुनर्निर्माण तथा विकास बैंक	अंतर्राष्ट्रीय पुनर्निर्माण तथा अंतर्राष्ट्रीय विकास बैंक
international economics	अंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्र	अंतर्राष्ट्रीय अर्थशास्त्र
international economy	अंतर्राष्ट्रीय अर्थव्यवस्था	अंतर्राष्ट्रीय अर्थव्यवस्था
International Labour Organisation	अंतर्राष्ट्रीय श्रम संगठन	अंतर्राष्ट्रीय श्रम संगठन
international monetary fund	अंतरराष्ट्रीय मुद्रा कोष	अंतर्राष्ट्रीय मुद्रा कोष
international securities	अंतरराष्ट्रीय प्रतिभूतियां	अंतर्राष्ट्रीय प्रतिभूतियां
international trade	अंतर्राष्ट्रीय व्यापार	अंतर्राष्ट्रीय व्यापार
international value theory	अंतर्राष्ट्रीय मूल्य सिद्धांत	अंतर्राष्ट्रीय मूल्य सिद्धांत
interpersonal comparison	अंतर्वैयक्तिक तुलना	अंतर विभवीति तुलना
interpolated number	अंतर्वैशित संख्या	अंतरदेसी संख्या

interpretation of data

interpretation of data	आंकड़ा निर्वाचन	अंकद्रा-अरब निरहा / अरब-निरुपण
inter-sector lending	अंत-क्षेत्रक उधार	अंतरभेतरी उधार
intervention	हस्तक्षेप	दक्षलअंदाजी
intra marginal firm	अंतर सीमांत फर्म	अंतरा-सीमांत फर्म
investment	निवेश	निवेस
investment multiplier	निवेश गुणक	निवेस गुणक
invisible export	अदृश्य निर्यात	अद्विस निर्यात
invisible hand (= hidden hand)	अदृश्य शक्ति	अद्विस शक्ति
invisible import	अदृश्य आयात	अद्विस आयात
invisible receipt	अदृश्य प्राप्ति	अद्विस प्राप्ति
invisible trade	अदृश्य व्यापार	अद्विस व्यापार
involuntary investment	अनैच्छिक निवेश	अद्विश्वेष निवेश
involuntary unemployment	अनैच्छिक बेरोजगारी	अद्विश्वेष बेरोजगारी
iron law of wages	मजदूरी का लोह नियम	मजदूरी दा लोह नियम
irredeemable bond	अमोचनीय बंधपत्र	गैर मुकतीजेग बंधपत्र
irredeemable debt	अप्रतिदेय ऋण	ना चुकाउण्येग रिण
irregular employment	अनियमित रोजगार	अनियमित रुजगार
irregular inflation	अनियमित स्फीति	अनियमित सद्वीती
isocost curve	समानलगत वक्र	सम-लागत वक्र
isoproduct curve	समोत्पाद वक्र	सम-उत्पाद वक्र
iso utility curve	सम-तुष्टि गुण वक्र	सम-तुष्टीगुण वक्र
issue	जारी करना, निर्गमन	जारी करना, इज्जत

issued capital	निर्गमित पूँजी, जारी पूँजी	जारी पूँजी
issuing house	निर्गमन गृह	इस्जरा गृहि
item	एकांश, मद	मद
itemized appropriation	मदवार विनियोजन	मदवार निभिंत्त
itinerant worker	अमणशील कामगार	भ्रमणशील कामा

J

jobber	आढतिया, जॉबर, मुकद्दम	आड़तीआ, मुकद्दम
job work	फुटकर काम, जॉब कार्य	फुटवल कंम
joint demand	संयुक्त माँग	संयुक्त भेंग
joint demand goods	संयुक्त माँग वस्तुएँ	संयुक्त भेंग वस्ताँ
joint product	संयुक्त उत्पाद	संयुक्त उत्पाद
joint return	1. संयुक्त विवरणी 2. संयुक्त प्रतिफल	1. संयुक्त विवरणी 2. संयुक्त प्रृतिफल
just price	उचित कीमत	उचित बीमत

K

key buyer	प्रधान क्रेता	पूँपान खरीदार
key column	आधारभूत स्तंभ	पूँपान सर्तंभ
key factor	आधारभूत कारक	पूँपान बारक

key industry

key industry	आधारभूत उद्योग	आपारडुड उद्योग
key point	आधारभूत बिंदु	पूँपान बिंदु
key row	आधारभूत पंक्ति	पूँपान बतार
Keynesian economics	कान्जअन अर्थशास्त्र	केन्जीभन अरबसासतर
knock down price	नीलामी कीमत / नीलामी दाम	नीलामी बीमत, नीलामी मुँल

L

labourer	मज़दूर, श्रमिक	बिरती, मज़दूर
labour force	श्रमिक शक्ति, श्रम शक्ति	बिरती स्कर्ती, बिरत स्कर्ती
labour intensive industry	श्रम प्रधान उद्योग	बिरत पूँपान उद्योग
labour intensive technique	श्रम प्रधान तकनीक	बिरत पूँपान उवनीक
labour laws	श्रम कानून	बिरत कानून
labour machinery	श्रम तंत्र / मशिनरी	बिरत उंतर / मस्तीनरी
labour market	श्रम बाजार	बिरत बजार / मंडी
labour pirating	मज़दूर तोडना	बिरती तेडना
labour time standard	श्रम समय मान	बिरत समां मिअर
labour union	श्रमिक संघ, मज़दूर संघ	बिरती संघ
lag and lead	पश्चता और अग्रता	पिछलेरा अउे अगलेरा
lagging indicator	पश्चतासूचक	पिछलेरा सूचक
lagging variable	पश्चता चर	पिछलेरा चर

laissez faire	अबान्धता	ਗੈਰ ਦਖਲ (ਸਰਕਾਰੀ)
land	भूमि, ਸ्थਾਨ, ਥਲ, ਭੂ, ਜਮੀਨ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼	ਭੂਮੀ, ਜਮੀਨ, ਥਲ, ਭੂ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼
land holding	ਜੋਤ	ਜੋਤ
landlord	ਜਮੀਦਾਰ	ਜਿਮੀਦਾਰ
land mortgage bank	भूਮੀ ਬੰਧਕ ਬੈਂਕ	ਭੂਮੀ ਰਹਿਣ ਬੈਂਕ
land reform	भूਮੀ ਸੁਧਾਰ	ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ
land revenue	ਭੂ ਰਾਜਸਵ, ਮਾਲਗੁਜਾਰੀ	ਭੂ-ਚਾਜਸਵ / ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ / ਮਾਲਗੁਜਾਰੀ
land tenure	ਪਟੇਦਾਰੀ, ਭੂ-ਧੂਤਿ	ਪਟੇਦਾਰੀ, ਭੂਮੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ
large scale industry	ਬੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਪਰ ਉਦਯੋਗ, ਬੁਹਤ ਉਦਯੋਗ	ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦਾ ਉਦਯੋਗ, ਬਹੁਮਾਤ੍ਰਾ ਉਦਯੋਗ
lawful money (= legal tender)	ਵੈਧ ਮੁਦ੍ਰਾ (=ਵਿਧਿਮਾਨ्य ਮੁਦ੍ਰਾ)	ਵੈਧ ਮੁਦਰਾ (=ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਦਰਾ)
law of concentration of wealth	ਸਮੱਪਤਿ-ਸੰਕੇਦਣ ਨਿਯਮ	ਸੰਪੱਤੀ ਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਨਿਯਮ
law of constant costs	ਸਿਥਰ ਲਾਗਤ ਕਾਨੂੰ	ਸਥਿਰ ਲਾਗਤ ਨਿਯਮ
law of constant returns	ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤਿਫਲ ਨਿਯਮ	ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਨਿਯਮ
law of decreasing returns	ਵਧਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤਿਫਲ ਨਿਯਮ	ਅਵਨੀਤਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਦਾ ਨਿਯਮ / ਘਟਦੇ ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of demand	ਮੰਗ ਕਾ ਨਿਯਮ	ਮੰਗ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of diminishing marginal utility	ਵਧਸਮਾਨ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਨਿਯਮ	ਅਵਨੀਤਸ਼ੀਲ / ਘਟਦੇ ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸਟੀਗੁਣ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of equimarginal utility	ਸਮਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਨਿਯਮ	ਸਮ-ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸਟੀਗੁਣ ਦਾ ਨਿਯਮ

99

law of increasing costs

law of increasing costs	ਵਰਧਮਾਨ ਲਾਗਤ ਨਿਯਮ	ਵੱਧਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of market	ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਿਯਮ	ਬਜ਼ਾਰ ਨਿਯਮ
law of maximum production	ਅਧਿਕਤਮ ਉਤਪਾਦਨ ਨਿਯਮ	ਅਧਿਕਤਮ ਉਦਾਰਦਾਨ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of minimum returns	ਨਿਊਨਤਮ ਪ੍ਰਤਿਫਲ ਕਾ ਨਿਯਮ	ਨਿਊਨਤਮ ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਨਿਯਮ
law of relative substitution	ਸਾਪੇਖਾ ਸਥਾਨਪਤਤੀ ਨਿਯਮ	ਸਾਪੇਖ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of scarcity	ਦੁਰਲੱਭਤਾ ਨਿਯਮ	ਦੁਰਲੱਭਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of supply	ਪੂਰ੍ਤਿ ਨਿਯਮ	ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of variable proportions	ਪਰਿਵਰਤੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਯਮ	ਬਦਲਦੇ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ
law of variety	ਵਿਵਿਧਤਾ ਨਿਯਮ	ਵਿਵਿਧਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ
lay-off	ਜਬਰੀ ਛੁਟੀ	ਜ਼ਬਰੀ ਛੁਟੀ
leading indicator	ਅਗਰਤਾ ਸੂਚਕ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਚਕ	ਅਗਲੇ ਸੂਚਕ / ਮੋਹਰੀ ਸੂਚਕ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਚਕ
leading variable	ਅਗਣੀ ਚਰ	ਅਗਲੇ ਚਰ / ਮੋਹਰੀ ਚਰ
legacy duty	ਵਿਰਾਸਤ ਸ਼ੁਲਕ	ਵਸੀਅਤ ਮਹਿਸੂਲ / ਡਿਊਟੀ
legal tender	ਵੈਧ ਮੁਦ੍ਰਾ	ਵੈਧ ਮੁਦਰਾ / ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਦਰਾ
legatee	ਵਸੀਅਤਦਾਰ	ਵਸੀਅਤਦਾਰ
leisure	ਅਵਕਾਸ, ਫੁੱਸਤ	ਛੁਟੀ, ਦੁਰਸਤ, ਅਰਾਮ
lender	ਉਧਾਰਦਾਤਾ, ਋ਣਦਾਤਾ	ਰਿਣਦਾਤਾ
lender of last resort	ਅੰਤਿਮ ਉਪਾਧ ਕਾ ਋ਣਦਾਤਾ	ਅੰਤਿਮ ਉਪਾਧ ਰਿਣਦਾਤਾ
lending	ਉਧਾਰ ਦੇਨਾ	ਉਧਾਰ ਦੇਣਾ
less developed economy	ਅਲਪਵਿਕਸਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ	ਅੱਟ ਵਿਕਸਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ

less elastic demand	कम लोचशील माँग	ঝঁট লচকদার মেংগ
less elasticity supply	कम लोचशील आपूर्ति	ঝঁট লচকদার পুরতী
liability	देयता, देनदारी, दायित्व	দেষ্টদারী
liberalism	उदारतवाद	উদারবাদ
life expectancy	आयु संभावित	উমর সংভাবনা
light industries	हल्के उदयोग	হলকে উদয়েগ
limited coinage	सीमित सिक्का-ढलाइ	সীমিত সিঙ্কা ঢলাই
limited legal tender	সীমিত वैध मुद्रा	সীমিত বৈধ মুদ্রা
limited means	সীমিত সাধন	সীমিত সাধন
limping standard	পগু मान	লঁগতাই মান / মিভার
linear cycle theory	रেখিক चक्र सिद्धांत	রেখিক চক্র সিধাংত
linear multiplier	रেখিক গুণক	রেখিক গুণক
linear programming	রেখিক প্রোগ্রামিং	রেখিক প্ৰৱৰ্তনিং
linkage	সহলগ্নতা, অনুবৰ্ধন	কঢ়ী
linkage effect	সহলগ্নতা প্ৰভাৱ	কঢ়ী পুড়াও
liquid assets	তৰল পৰিসংপত্তি	তৰল ধন-যাম
liquid reserve (= stock of money)	তৰল আৱিষ্টি নিধি (=ধন কা স্টক)	তৰল রাখদৰ্তি নিধি, নকদী রিজৰহ (= ধন দা স্টাব)
liquidity	তৰলতা, নকদী	তৰলতা, নকদী
liquidity preference	তৰলতা অধিমান	তৰলতা অধিমান / তৰলতা অৱজীৱ
liquidity ratio	তৰলতা অনুপাত	নকদী অনুপাত / তৰলতা অনুপাত
liquidity trap	তৰলতা জাল	তৰলতা জাল
livelihood	জীবিকা	জীবিকা

living cost (= living expense)

living cost (= living expense)	নিৰ্বাহ খৰচ	নিৰবাহ খৰচ
loan	কৰ্জ, কৃণ	কৰজ্জ
loanable fund	কৰ্জ যোগ্য নিধি	কৰজ্জেগ / উপার দেষ্ট ষেগ ঢেঁড়
localization	স্থানীয়কৰণ	স্থানীকৰণ
location theory	অবস্থিতি সিদ্ধাংত	বিস্তো স্থান নিৰয়াৰণ সিধাংত
locked-in capital	জকঢ়ী পুঁজী	জকঢ়ী-পুঁজী / দমো পুঁজী
lockout	তালাবৰ্দী	তালাবৰ্দী
long period cost	দীৰ্ঘকালিন লাগত	দীৰ্ঘকাল লাগত
long period equilibrium	দীৰ্ঘকালিন সংতুলন	দীৰ্ঘকাল সংতুলন
long term credit	দীৰ্ঘবাধি উধার	দীৰ্ঘ অবয়ো উপার
Lorenz curve	লোৱেন্জ ক্ৰ	লেৱেন্জ ক্ৰ
loss	নুকসান, হানি, ঘটা	হানী, ঘাটা, নুকসান
low birth rate	নিম্ন জন্ম দৰ	নীৰ্বৰ্ত্তী জন্ম দৰ
low level income equilibrium trap	নিম্ন স্তৰ কী আয় সংতুলন জাল	নিম্ন আমদান সংতুলন জাল
lump sum	একমুশ্ত	ইঁকমুস্ত (জক মুস্ত)
luxury goods	বিলাস বস্তুৱ	বিলাস বস্তু

M

macro dynamics	সমষ্টি গতিকী	সমস্টী গতীভাৱক
macro economics	সমষ্টি অৰ্থশাস্ত্ৰ	সমস্টী অৰ্থস্ত্ৰাস্তৰ

macro equilibrium	समष्टि संतुलन	ਸਮਸ਼ਟੀ ਸੰਤੁਲਨ
macro paradox	समष्टि ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ	ਸਮਸ਼ਟੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ
maintenance charges	ਅਨੁਰਕਣ ਵਾਧੀ, ਅਨੁਰਕਣ ਪ੍ਰਮਾਣ	ਰਖ-ਰਖਾਵ ਖਰਚ
major industry	ਪ੍ਰਮੁਖ ਉਦਯੋਗ	ਪ੍ਰਮੁਖ ਉਦਯੋਗ
maldistribution	ਕੁਵਿਤਰਣ	ਕਾਣੀ ਵੰਡ
malpractice	ਤਪਚਾਰ	ਖਿਆਨਤ
Malthusian theory	ਮਾਲਥਸ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਮਾਲਥਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
mammonism	ਮੈਮਨਵਾਦ, ਧਨਲੋਲਪਤਾਵਾਦ	ਮਾਇਆਵਾਦ, ਧਨ-ਲੋਭਵਾਦ
managed float	ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਿਵਰਤਨ	ਪ੍ਰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਵਾਰ
managed money	ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਮੁਦ੍ਰਾ, ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਦ੍ਰਵਧ	ਪ੍ਰਬੰਧਤ ਮੁਦਰਾ, ਪ੍ਰਬੰਧਤ ਦ੍ਰਵਧ
management	ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਵਰਗ	ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਪ੍ਰਬੰਧ
management cost	ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗਤ	ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗਤ
manager	ਪ੍ਰਬੰਧਕ	ਪ੍ਰਬੰਧਕ
man-day	ਅਮ ਦਿਨ	ਕਿਰਤ-ਦਿਨ
manit (= man-minutes)	ਅਮ ਮਿਨਟ	ਕਿਰਤ-ਮਿੰਟ
man-land ratio	ਮਨੁष्य-ਭੂਮੀ ਅਨੁਪਾਤ	ਮਨੁਖ-ਭੂਮੀ ਅਨੁਪਾਤ
manpower	ਜਨਸ਼ਕਤਿ	ਮਨੁਖੀ / ਜਨ ਸ਼ਕਤੀ
manufacture	ਵਿਨਿਰ्मਾਣ, ਨਿਰਮਾਣ	ਨਿਰਮਾਣ
manufacturer	ਵਿਨਿਰ्मਾਤਾ	ਨਿਰਮਾਤਾ
manure	ਖਾਦ	ਦੇਸੀ ਖਾਦ
man-year	ਅਮ-ਵਰ্ষ	ਕਿਰਤ-ਵਰ੍ਗ
margin	1. ਗੁੰਝਾਈ, ਅੰਤਰ 2. ਸੀਮਾ	1. ਗੁੰਝਾਈ, ਅੰਤਰ 2. ਸੀਮਾ

marginal

marginal	ਸੀਮਾਂਤ	ਸੀਮਾਂਤ
marginal cost	ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ	ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ
marginal demand	ਸੀਮਾਂਤ ਮੱਗ	ਸੀਮਾਂਤ ਮੰਗ
marginal disutility of labour	ਅਮ ਕੀ ਸੀਮਾਂਤ ਕੁਸ਼ਲਤਾ	ਕਿਰਤ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਅਵਤੁਸਟੀਗੁਣ
marginal efficiency of capital	ਪੂੰਜੀ ਕੀ ਸੀਮਾਂਤ ਕ਷ਮਤਾ	ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਕੁਸ਼ਲਤਾ
marginal firm	ਸੀਮਾਂਤ ਫਰਮ	ਸੀਮਾਂਤ ਫਰਮ
marginal income	ਸੀਮਾਂਤ ਆਧ	ਸੀਮਾਂਤ ਆਮਦਨ
marginal land	ਸੀਮਾਂਤ ਭੂਮੀ	ਸੀਮਾਂਤ ਭੂਮੀ
marginal physical production	ਸੀਮਾਂਤ ਵਸਤੂ ਉਤਪਾਦਨ	ਸੀਮਾਂਤ ਡੈਂਤਿਕ-ਉਤਪਾਦਨ
marginal price	ਸੀਮਾਂਤ ਕੀਮਤ	ਸੀਮਾਂਤ ਕੀਮਤ / ਮੁੱਲ
marginal producer	ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕ	ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕ
marginal product	ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦ	ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦ
marginal productivity of capital	ਪੂੰਜੀ ਕੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ	ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਿਕਤਾ
marginal productivity theory of distribution	ਸੀਮਾਨ੍ਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਵੰਡ ਦਾ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਿਕਤਾ ਸਿਧਾਂਤ
marginal productivity theory of wages	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸੀਮਾਨ੍ਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਿਕਤਾ ਸਿਧਾਂਤ
marginal profit	ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਭ	ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਭ
marginal propensity to consume	ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਮੋਗ ਪ੍ਰਵ੃ਤਿ	ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵ੃ਤਿ
marginal propensity to invest	ਸੀਮਾਂਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਵ੃ਤਿ	ਸੀਮਾਂਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਵ੃ਤਿ
marginal propensity to save	ਸੀਮਾਂਤ ਬਚਤ ਪ੍ਰਵ੃ਤਿ	ਸੀਮਾਂਤ ਬਚਤ ਪ੍ਰਵ੃ਤਿ

marginal rate of substitution	प्रतिस्थापन के सीਮांत दर	ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਦਰ
marginal return	ਸੀਮਾਂਤ ਪ੍ਰਤਿਫਲ	ਸੀਮਾਂਤ ਪ੍ਰਤੀਫਲ
marginal revenue	ਸੀਮਾਂਤ ਸਮਾਪਨ, ਸੀਮਾਂਤ ਆਯ	ਸੀਮਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਸੀਮਾਂਤ ਅਮਦਨ
marginal utility (=final utility)	ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਿਤਾ (= ਅੰਤਿਮ ਉਪਯੋਗਿਤਾ)	ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸਟੀਗੁਣ (= ਅੰਤਿਮ ਤੁਸਟੀਗੁਣ)
marginal utility curve	ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਕ੍ਰ	ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸਟੀ ਗੁਣ ਵਕਰ
marginal utility of money	ਮੁਦ੍ਰਾ ਕੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਿਤਾ	ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸਟੀਗੁਣ
marginal utility theory of interest	ਬਾਧ ਕੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਵਿਆਜ ਦਾ ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸਟੀਗੁਣ ਸਿਧਾਂਤ
marginal yield	ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਜ	ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਜ
margin of indifference	ਅਨਧਿਮਾਨ ਸੀਮਾ	ਗੈਰ ਤਰਜੀਹ ਸੀਮਾ
mark-down	ਕੀਮਤ ਹਾਥਸਨ	ਕੀਮਤ ਪਤਨ / ਘਟਾਈ ਕੀਮਤ
marked price	ਅਨੁਕੂਲ ਕੀਮਤ	ਅਨੁਕੂਲ ਕੀਮਤ
market	ਬਾਜ਼ਾਰ, ਮੰਡੀ, ਹਾਟ	ਬਜ਼ਾਰ, ਮੰਡੀ, ਹੱਟ
market condition	ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਥਿਤ	ਬਜ਼ਾਰ ਅਵਸਥਾ / ਹਾਲਤ
market demand	ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੌਗ	ਬਜ਼ਾਰ ਮੌਗ
market discrimination	ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਭੇਦ	ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਭੇਦ
market economy	ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਰਥਵਾਸਥਾ	ਬਜ਼ਾਰ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
market equilibrium	ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੰਤੁਲਨ	ਬਜ਼ਾਰ ਸੰਤੁਲਨ
marketing	ਵਿਧਾਨ	ਬਜ਼ਾਰੀਕਰਣ
marketing economies	ਵਿਧਾਨ ਕੀ ਕਿਫਾਯਤੋਂ	ਬਜ਼ਾਰੀਕਰਣ ਦੀਆਂ ਕਿਫਾਇਤਾਂ
marketing efficiency	ਵਿਧਾਨ ਕੁਸ਼ਲਤਾ	ਬਜ਼ਾਰੀਕਰਣ ਕੁਸ਼ਲਤਾ

105

marketing mechanism

marketing mechanism	ਵਿਧਾਨ ਤੰਤ੍ਰ	ਬਜ਼ਾਰੀਕਰਣ ਤੰਤ੍ਰ
market period	ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀ ਅਵਧਿ	ਬਜ਼ਾਰ ਕਾਲ
market price	ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ	ਬਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ
market schedule	ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ	ਬਜ਼ਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ
market supply	ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਪੂਰਤੀ	ਬਜ਼ਾਰ ਪੂਰਤੀ
mark system	ਚਿੰਨ੍ਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮਾਰਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ	ਚਿੰਨ੍ਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮਾਰਕਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
market transaction	ਬਾਜ਼ਾਰ ਲੇਨਦੇਨ	ਬਜ਼ਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ
market value	ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੂਲ੍ਯ	ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ
mark-up price	ਵਧਿਤ ਕੀਮਤ	ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ
Marxism	ਮਾਰਕਸਵਾਦ	ਮਾਰਕਸਵਾਦ
mass production	ਬੁਹਤ ਤੱਤਾਦਨ, ਬਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਪਰ ਤੱਤਾਦਨ	ਬਹੁਲ-ਉਤਪਾਦਨ / ਬਹੁਤ- ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਤਪਾਦਨ
material	ਸਾਮਗੀ, ਸਾਮਾਨ ਮਾਲ	ਮਾਲ, ਸਾਮਾਨ, ਸਮੱਗਰੀ
material goods	ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਏ, ਭੌਤਿਕ ਪਦਾਰਥ	ਭੌਤਿਕ ਵਸਤਾਂ, ਭੌਤਿਕ ਪਦਾਰਥ
materialism	ਭੌਤਿਕਵਾਦ	ਭੌਤਿਕਵਾਦ
material welfare	ਭੌਤਿਕ ਕਲਾਇਅਨ	ਭੌਤਿਕ ਕਲਾਇਅਨ / ਭਲਾਈ
mathematical economics	ਗणਿਤੀਯ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ	ਗਣਿਤਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
mature economy	ਪਰਿਪਕਵ ਅਰਥਵਾਸਥਾ	ਪਰਿਪਕਵ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
maximization of utility principle	ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਅਧਿਕਤਮਕਰਣ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਅਧਿਕਤਮ ਤੁਸਟੀਗੁਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
mean	ਮਾਧਿਅਤ	ਮੱਧਿਅਕ
mean deviation	ਮਾਧਿਅਤ ਵਿਚਲਨ	ਮੱਧਿਅਕ ਵਿਚਲਨ

mean value	माध्य मान	ਮੱਧਿਅਕ ਮੁੱਲ
mean variation	ਮਾਧਿਕ ਵਿਚਾਰਣ	ਮੱਧਿਅਕ ਵਿਵਰਣ
means	ਸਾਧਨ, ਉਪਾਯ	ਸਾਧਨ / ਉਪਾਯ
mean of production	ਉਤਪਾਦਨ ਕਾ ਮਤਲਬ	ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ
measure of central tendency	ਕੇਂਦ੍ਰੀਕ ਪ੍ਰਵ੃ਤਤੀ ਕੀ ਮਾਪ	ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਮਾਪ
measure of dispersion	ਵਿਕ਷ੇਪਣ ਕੀ ਮਾਪ	ਅਪਕਿਰਨ ਦਾ ਮਾਪ
measure of value	ਮੂਲ ਮਾਪ	ਮੁੱਲ ਦਾ ਮਾਪ
mechanization	ਧੰਨੀਕਰਣ, ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਣ	ਮਸੀਨੀਕਰਣ
median	ਮਈਕਾ	ਮੱਧਿਅਕਾ
median score	ਮਈਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤਕ	ਮੱਧਿਅਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ
medium of exchange	ਵਿਨਿਸਥ ਮਾਧਿਕ	ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਮਾਧਿਅਕ
medium scale production	ਮਾਧਿਕ ਪੈਮਾਨ ਪਰ ਉਤਪਾਦਨ	ਮੱਧ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ
megapoly	ਮਹਾਧਿਕਾਰ	ਮਹਾਂਧਿਕਾਰ
merchandise	ਵਾਣਿਜਿਕ ਵਸਤੂ, ਮਾਲ, ਸੌਦਾ	ਵਪਾਰ-ਵਸਤੂ, ਮਾਲ, ਸੌਦਾ
merchandise goods	ਵਾਣਿਜਿਕ ਮਾਲ, ਤਿਜਾਰਤੀ ਮਾਲ	ਵਪਾਰਕ ਮਾਲ, ਤਿਜਾਰਤੀ ਮਾਲ
merger	ਵਿਲਿਅਨ, ਵਿਲਿਅ	ਵਿਲਿਅਨ
merit rating	ਗੁਣਕਰਮਾਂਕਨ, ਗੁਣਾਨੁਸਾਰ ਦਰ-ਨਿਰਧਾਰਣ	ਗੁਣ ਕ੍ਰਮ ਅੰਕਣ, ਗੁਣ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਣ
metallic money	ਧਾਰੂ ਕੇ ਮੁਦ੍ਰਾ	ਧਾਰੂ ਮੁਦਰਾ
metallic reserve	ਧਾਰੂ ਰਿਜਵਾਂ, ਧਾਰੂ ਆਰਕਸ਼ਣ	ਧਾਰੂ ਰਾਖਵਾਂ
methods study	ਕਾਰ੍ਯਵਿਧਿ ਅਧਿਯਾਨ	ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਅਧਿਐਨ
micro economics	ਵਿਅਖਿਆਨ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ	ਵਿਅਖਿਆਨੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ

middle class

middle class	ਮਾਧਿਕ ਵਰਗ	ਮੱਧ ਵਰਗ
middleman	ਬਿਚੌਲਿਆ, ਮਾਧਿਕ	ਵਿਚੋਲੀਆ / ਵਿਚੋਲਾ
migration	ਪ੍ਰਵਾਸ, ਪ੍ਰਵਸਨ	ਪ੍ਰਵਾਸ, ਥਾਂ ਬਦਲੀ
minimum reserve method	ਨਿਊਨਤਮ ਆਰਕਸ਼ਣ ਵਿਧੀ	ਨਿਊਨਤਮ ਰਾਖਵੀਂ ਵਿਧੀ
minimum sacrifice	ਨਿਊਨਤਮ ਬਲਿਦਾਨ	ਨਿਊਨਤਮ ਤਿਆਰਾਗ
minimum wages	ਨਿਊਨਤਮ ਮਜਦੂਰੀ	ਨਿਊਨਤਮ ਮਜਦੂਰੀ
mining	ਖਨਨ	ਖਨਨ
minor industry	ਲਈ ਉਦਯੋਗ	ਛੋਟਾ / ਲਈ ਉਦਯੋਗ
mint	ਟਕਸਾਲ	ਟਕਸਾਲ
mint parity	ਟਕਸਾਲ ਸਮਤਾ	ਟਕਸਾਲੀ ਮੁੱਲ ਸਮਤਾ
mintage	ਟੱਕਣ ਕਾਰ੍ਯ, ਟੱਕਣ ਸ਼ੁਲਕ, ਡਲਾਈ	ਟੱਕਣ ਕਾਰਜ, ਡਲਾਈ, ਟੱਕਣ ਫੀਸ
mint par of exchange	ਮੁਦ੍ਰਾ ਵਿਨਿਸਥ ਕੀ ਟਕਸਾਲ ਦਰ	ਮੁਦਰਾ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਟਕਸਾਲ ਦਰ
misappropriation	ਗੱਡਨ	ਕੁਵਰਤੋਂ (ਗਬਨ)
mixed economy	ਸਿਥਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ	ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
mixed income	ਸਿਥਿਤ ਆਯ	ਮਿਸ਼ਰਤ ਆਮਦਨ
mobility of labour	ਅਸਿਮਿਕ ਗਤਿਸ਼ੀਲਤਾ	ਕਿਰਤ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ
mobilization	ਜੁਟਾਵ, ਅਮੰਨੀਯੋਜਨ	ਜੁਟਾਈ, ਲਾਮਬੰਡੀ
mode of production	ਉਤਪਾਦਨ ਰੀਤੀ	ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ / ਢੰਗ
modernization	ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਣ	ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਣ
momentary equilibrium	ਕਿਣਿਕ ਸਨ੍ਤੁਲਨ	ਛਿਣ-ਭਰ ਸੰਤੁਲਨ
monetary area	ਮੁਦ੍ਰਾ ਕ੍ਸੈਤਰ	ਮੁਦਰਾ ਖੇਤਰ
monetary cost	ਮੁਦ੍ਰਾ ਲਾਗਤ	ਮੁਦਰਿਕ ਲਾਗਤ

monetary economics	मुद्रा अर्थशास्त्र	मुद्रा अरबस्त्रामत्र
monetary policy	मौद्रिक नीति	मुद्रिक नीती
monetary reforms	मौद्रिक सुधार	मुद्रिक सुधार
monetary reserve	मुद्रा रिजर्व, मुद्रा आरक्षण	मुद्रिक राखवां
monetary standard	मुद्रा मान	मुद्रा मिअर
monetary theory	मुद्रा सिद्धांत	मुद्रिक सियांउ
monetary treaty	मौद्रिक संधि	मुद्रिक संयी
monetary union	मुद्रा संघ	मुद्रा संघ
monetary unit	मुद्रा इकाई	मुद्रा इकाई
monetary value	मौद्रिक मूल्य	मुद्रिक मूँल
monetization of debt	ऋण का मुद्रीकरण	रिण दा मुद्रीकरण
monetized economy	मुद्रीकृत अर्थव्यवस्था	मुद्राकृत अरबव्यवस्था
money	मुद्रा, धन, द्रव्य	मुद्रा, दूव
money bill	धन विधेयक	मुद्रा बिल
money cost	द्रव्य लागत, लागत नकदी	मुद्रा लागत
money deface	मुद्रा बदनामी	असिअा मिंका
money flow	द्रव्य प्रवाह	मुद्रा पूवाह
money illusion	मुद्रा आन्ति	मुद्रा बुलेखा / भरम
money in circulation	संचलनगत मुद्रा	मुद्रा दा चलन
money inflation	मुद्रास्फीति	मुद्रा सटीउ
money market	मुद्रा बाजार	मुद्रा बजार
money of account	खाते का पैसा	लेखे दो मुद्रा
money supply	मुद्रा पूर्ति	मुद्रा पूरडी
money value	मुद्रा मूल्य	मुद्रा मूँल

money veil

money veil	मुद्रा आवरण, द्रव्य आवरण	मुद्रा वैन, दूव वैन
money wage	नकदी मजदूरी	नकद मजदूरी
monometallism	एकधातुमान	ऐकपात्रुमान
monopolist	एकाधिकार	ऐकापिकारी / इज्जारादार
monopolistic competition	एकाधिकार प्रतियोगिता	ऐकापिकारी पूतीपेगाडा / मुकाबला
monopoly	एकाधिकार	ऐकापिकार / इज्जारादारी
monopsony	एकक्रेताधिकार, एकक्रेता बाजार	ऐकापिकारी गाहकी बजार, ऐकाखरीददार बजार
moral persuasion	नैतिक अनुनय-विनय	नैतिक समझा-झझा
moratorium	(ऋण) अधिस्थगन, अधिस्थगन काल	रिण भेहलउ, अदाइरी सधगन
more elastic demand	अधिक लोचशील माँग	दॅय लचकदार मंग
more elastic supply	अधिक लोचशील आपूर्ति	दॅय लचकदार पूरडी
mortgage	बंधक	रहिण / गहिणै पाउण्डा
movable property	चल समपत्ति	चल संपैडी
multilateral trade	बहुपक्षीय व्यापार, बहुदेशीय व्यापार	बहुपक्षी व्यापार, बहुदेशी व्यापार
multiple budget	एकाधिक बजट	बहुदिभागी बजट
multiple equilibrium	एकाधिक संतुलन	ऐकापिक संतुलन
multiple tariff	एकाधिक प्रशुल्क	बहुदिव्य टैरिफ
multiple taxation	एकाधिक कराधान	ऐकापिक कराधान / विव्यप कराधान
multiplier	गुणक	गुण्ड
multiplier effect	गुणक प्रभाव	गुण्ड पूवाव
multiplier theory	गुणक सिद्धांत	गुण्ड सियांउ

multipoint tax	बहुस्तर कर	ਬਹੁਪੱਧਰੀ ਕਰ
multi-tax	ਬਹੁ ਕਰ	ਬਹੁ-ਕਰ
mutual fund	ਆਪਸੀ ਨਿਧਿ	ਪਰਸਪਰ ਫੰਡ, ਆਪਸੀ ਫੰਡ

N

nascent industry	ਨਵਜਾਤ ਉਦਯੋਗ	ਨਵਜਾਤ ਉਦਯੋਗ
Nash equilibrium	ਨੈਸ਼ ਸੰਤੁਲਨ	ਨੈਸ਼ ਸੰਤੁਲਨ
national capital	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਪ੍ਰੌਂਜੀ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੌਂਜੀ
national currency	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਮੁਦਰਾ, ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਕਰੰਸੀ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਰੰਸੀ
national debt	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਋ਣ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਿਣ
national dividend	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਲਾਭਾਂਸ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਾਭ-ਅੰਸ
national expenditure	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਵਿਖਾ, ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਖਰਚ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਰਚ
national income	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਆਯ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ
national income accounting	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਆਯ ਲੇਖਾ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਲੇਖਾ ਵਿਧੀ
nationalization	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਕਰਣ	ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਣ
national product	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਉਤਪਾਦ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਤਪਾਦ
national savings	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਬਚਤ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਚਤ
national wealth	ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਧਨ, ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਸੰਪਤਿ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਧਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਪੱਤੀ
natural economy	ਕੁਦਰਤੀ ਰਾ਷ਟ੍ਰੀਯ ਅਰਥਵਿਕਸਥਾ	ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ

natural growth rate

natural growth rate	ਸਹਜ ਸੰਵ੍ਯੁਧਿ ਦਰ	ਸੁਭਾਵਕ / ਸਹਿਜ ਸਰਵ-ਵਾਧਾ ਦਰ
natural resources	ਪ੍ਰਾਕ੃ਤਿਕ ਸੰਸਾਧਨ	ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਸਾਧਨ
natural wage	ਸ਼ਵਾਭਾਵਿਕ ਮਜਦੂਰੀ	ਸੁਭਾਵਕ ਮਜਦੂਰੀ
near-money	ਦ੍ਰਵਧਵਤ ਪ੍ਰਪਤ੍ਰ	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੁਦਰਾ ਪੱਤਰ
necessaries	ਆਵਸ਼ਯਕ ਵਸਤੂਏਂ	ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ
necessities	ਆਵਸ਼ਯਕਤਾਏਂ	ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ
negative income effect	ਕ੍ਰਣਾਤਮਕ ਆਯ ਪ੍ਰਮਾਵ	ਰਿਣਾਤਮਕ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਤਾਵ
neo-classical	ਨਵ-ਕਲਾਸਿਕੀ	ਨਵ-ਸਨਾਤਨੀ / ਨਵ-ਕਲਾਸੀਕਲ
neo-classical school	ਨਵ-ਕਲਾਸਿਕੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰੀ	ਨਵ-ਸਨਾਤਨੀ ਸ਼ਕਲ
neo-Keynesian	ਨਵ-ਕਨ੍ਝਿਅਨ	ਨਵ-ਕੇਨ੍ਜੀਅਨ
neo-liberalism	ਨਵ-ਉਦਾਰਤਾਵਾਦ	ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦ
neo-Malthusianism	ਨਵ-ਮਾਲਥਸਵਾਦ	ਨਵ-ਮਾਲਥਸਵਾਦ
neo-mercantilism	ਨਵ-ਵਣਿਕਵਾਦ	ਨਵ-ਵਪਾਰਵਾਦ
neo-syndicalism	ਨਵ-ਸਿਡਿਕੈਤਵਾਦ	ਨਵ-ਸਿੰਡੀਕੇਟਵਾਦ
net capital formation	ਨਿਵਲ ਪ੍ਰੌਂਜੀ ਨਿਰਮਾਣ	ਸੁੱਧ ਪ੍ਰੌਂਜੀ ਨਿਰਮਾਣ
net cost	ਨਿਵਲ ਲਾਗਤ	ਸੁੱਧ ਲਾਗਤ
net domestic product	ਨਿਵਲ ਦੇਸ਼ੀਯ ਉਤਪਾਦ	ਸੁੱਧ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ
net earning	ਨਿਵਲ ਕਮਾਈ, ਨਿਵਲ ਉਪਾਰਜਨ	ਸੁੱਧ ਕਮਾਈ, ਸੁੱਧ ਉਪਾਰਜਨ
net export	ਨਿਵਲ ਨਿਰਯਾਤ	ਸੁੱਧ ਨਿਰਯਾਤ
net income	ਨਿਵਲ ਆਯ	ਸੁੱਧ ਆਮਦਨ
net indirect taxes	ਨਿਵਲ ਅਪ੍ਰਤਿਕਾਸ਼ ਕਰ	ਸੁੱਧ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰ
net inflow	ਨਿਵਲ ਆਮਦ	ਸੁੱਧ ਆਮਦ

net investment	निवल निवेश	मुँय निवेश
net loss	निवल हानि	मुँय हानी
net national income	निवल राष्ट्रीय आय	मुँय राष्ट्रीय आमदान
net national product	निवल राष्ट्रीय उत्पाद	मुँय राष्ट्रीय उत्पाद
net value	निवल मूल्य	मुँय मूल
net-worth	निवल मालियत, निवल संपत्ति	मुँय मालीभत, मुँय संपत्ति
net yield	निवल उपज	मुँय उपज
neutral equilibrium	तटस्थ संतुलन	निरपेक्ष संतुलन
neutral market	तटस्थ बाजार	निरपेक्ष बजार
neutral money	निष्प्रभावी मुद्रा	पृष्ठावरीन मुद्रा
nibbling piece rate	घटती प्रती इकाई उत्तरत दर	घटची पूती इकाई उत्तरत दर
nominal cost	नाममात्र लागत, मुद्रा लागत	ना-मात्र लागत, मुद्रा लागत
nominal price	नाममात्र कीमत, अंकित कीमत	ना-मात्र कीमत, अंकित कीमत
nominal value	अंकित मूल्य	अंकित मूल
nominal wages	नकदी मजदूरी, नकदी वेतन	नकदी मजदूरी, नकदी वेतन
non-competing group	गैर प्रतिस्पर्धी समूह	गैर-पूतीजेरी गतुँप / समुह
non-price competition	कीमतेतर प्रतियोगिता, कीमतेतर स्पर्धा	गैर-कीमत पूतियोगिता, गैर-कीमत मुकाबला
non-resident	अनिवासी	गैर-निवासी / पूवासी
non-revenue receipts	राजस्वतर प्राप्तियां	गैर-राजस्व भूपतीआं
non-satiety	गैर तृप्ति	अतिरुपती

113

non-scheduled bank

non-scheduled bank	अनुसूचित बैंक	गैर-अनुसूचित बैंक
no rent land	बेलगान भूमि, अधिशेष-रहित भूमि	गैर-लगान भूमि / लगान रहित भूमि
norm	प्रतिमानक	नेम (पूतिमान)
normal profit	सामान्य लाभ	समान्य लाभ
normative law	मानकीय नियम, मानकीय विधि	मानकीय नियम, मानकीय विधि

O

obsolescence	अप्रचलन	अप्रचलन
obsolete machinery	अप्रचलित मशीनरी	अप्रचलित मशीनरी
occupancy	अधिभोग	दक्षल, काब्ज़, पटेदारी
occupation	धंधा, व्यवसाय	यंपा, किंता
octroi	चुंगी	चुंगी
offer curve	प्रस्ताव वक्र	अपूरती वक्र
official rate	आधिकारिक दर	अधिकृत दर
oligopoly	अल्पाधिकार	अल्प अधिकार (गुट अधिकार)
oligopsony	अल्पक्रिताधिकार	अल्प खरीद अधिकार
on cost (= overhead cost)	उपरीलगत, उपरिव्यय	उंपरी लागत, उंपरी खरच
'one-off'	एकल आर्डर उत्पादन	ऐकल आर्डर उत्पाद
onerous goods	दुर्वह वस्तुएं	असहि वस्तुएं
open door policy	मुक्तदरवार नीति	मुक्त दरवार नीति

open economy	खुली अर्थव्यवस्था	ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
open general licence	खुला सामान्य लाइसेंस	ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਸਧਾਰਨ ਲਾਈਸੈਂਸ
opening price	खुलाभाव ਪ्रਾਰੰਭਿਕ ਕੀਮਤ	ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਭਾਅ, ਆਰੰਭਿਕ ਕੀਮਤ
open market	खुला ਬਾਜ਼ਾਰ	ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਬਜ਼ਾਰ
open market operations	खुलਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਾਰ्यਵਾਈ	ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਬਜ਼ਾਰ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ
open market policy	खुਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੀਤि	ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਬਜ਼ਾਰ ਨੀਤੀ
operating cost	ਪਰਿਚਾਲਨ ਲਾਗਤ, ਪਰਿਚਾਲਨ ਵਾਧੀ	ਪ੍ਰਚਲਨ ਲਾਗਤ, ਪ੍ਰਚਲਨ ਖਰਚਾ
opportunity cost (=alternative cost)	ਅਵਸਰ ਲਾਗਤ, ਵਿਕਲਪ ਲਾਗਤ (=ਵਿਕਲਪ ਖੱਚ, ਵਿਕਲਪ ਵਾਧੀ)	ਅਵਸਰ ਲਾਗਤ (=ਵਿਕਲਪ ਖਰਚ)
optimal investment	ਇਘਤਮ ਨਿਵੇਸ਼	ਉੱਚਤਮ ਨਿਵੇਸ਼
optimist school	ਆਸਾਵਾਦੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵ	ਆਸਾਵਾਦੀ ਸਕੂਲ
optimum	ਇਘਤਮ	ਈਸਟਤਮ / ਉੱਚਤਮ
optimum capacity	ਇਘਤਮ ਕਸਤਾ	ਈਸਟਤਮ / ਉੱਚਤਮ ਖਮਤਾ
optimum capitalization	ਇਘਤਮ ਪ੍ਰੌਂਜੀਕਰਣ	ਈਸਟਤਮ ਪੂੰਜੀਕਰਨ
optimum output	ਇਘਤਮ ਉਤਪਾਦਨ	ਈਸਟਤਮ ਉਤਪਾਦਨ
optimum tariff	ਇਘਤਮ ਪ੍ਰਸ਼ੁਲਕ	ਈਸਟਤਮ ਟੈਰਿਫ਼
optimum theory of population	ਇਘਤਮ ਜਨਸੱਖਿਆ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਈਸਟਤਮ ਜਨਸੱਖਿਆ ਸਿਧਾਂਤ
ordinal utility	ਕ੍ਰਮਸ੍ਰਦੂਚਕ ਉਪਯੋਗਿਤਾ	ਕ੍ਰਮਵਾਚਕ ਤੁਸਟੀਗੁਣ
ordinary share	ਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ੇਯਰ	ਸਧਾਰਨ ਸੇਅਰ
organization	ਸੰਗਠਨ, ਵਾਧੀਵਾਦ, ਆਯੋਜਨ	ਸੰਗਠਨ, ਵਿਵਸਥਾ

Organization for Economic Co-operation and Development

Organization for Economic Co-operation and Development	ਆਰਥਿਕ ਸਹਯੋਗ ਔਰ ਵਿਕਾਸ ਸੰਗਠਨ	ਆਰਥਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਗਠਨ
Organization for European Economic Co-operation	ਯੂਰੋਪੀਯ ਆਰਥਿਕ ਸਹਯੋਗ ਸੰਗਠਨ	ਯੂਰੋਪੀਨ ਆਰਥਕ ਸਹਿਯੋਗ ਸੰਗਠਨ
Organization for Trade Co-operation	ਵਾਪਾਰ ਸਹਯੋਗ ਸੰਗਠਨ	ਵਪਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਸੰਗਠਨ
organizer	ਆਯੋਜਕ, ਸੰਗਠਨਕਤਾ	ਆਯੋਜਕ, ਸੰਗਠਨਕਰਤਾ
original cost theory of rate making	ਮਾੜਾ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਾ ਮੂਲ ਲਾਗਤ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਮਾੜਾ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦਾ ਮੂਲ ਲਾਗਤ ਸਿਧਾਂਤ
orthodox school	ਰੁਦਿਵਾਦੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵ	ਰੁਦੀਵਾਦੀ ਸਕੂਲ
ostentatious expenditure	ਆਡ਼ਬਰੀ ਖੱਚ / ਵਾਧੀ	ਆਡ਼ਬਰੀ ਖਰਚ
outlay	ਪਰਿਵਾਦ	ਪਲੇਠਾ ਖਰਚ
out-of-pocket cost	ਤੁਰੰਤ ਦੇਵ ਲਾਗਤ, ਤੁਰੰਤ ਦੇਵ ਖੱਚ	ਤੁਰੰਤ ਦੇਣਯੋਗ ਲਾਗਤ, ਤੁਰੰਤ ਦੇਣਯੋਗ ਖਰਚ
out-of-work benefit (= unemployment benefit)	ਬੇਕਾਰੀ ਹਿਤਲਾਭ (= ਬੇਰੋਜਗਾਰੀ ਲਾਭ)	ਬੇਤੁਜਗਾਰੀ ਹਿਤਲਾਭ
output	ਉਤਪਾਦਨ, ਉਪਯ, ਪੈਦਾਵਾਰ, ਉਤਪਾਦ, ਨਿਰਗਤ	ਉਪਯ, ਪੈਦਾਵਾਰ, ਉਤਪਾਦ, ਨਿਰਗਤ
output theory	ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਧਾਂਤ
outstanding debt	ਬਕਾਯਾ ਋ਣ	ਬਕਾਇਆ ਰਿਣ
over-aggregation	ਅਤਿ ਸਮੁੱਚਚਾਨ	ਅਤਿ ਸਮੁੱਚਤਾ
overhead cost	ਊਪਰਿਵਾਦ, ਊਪਰੀ ਲਾਗਤ	ਊਪਰੀ ਖਰਚ, ਊਪਰੀ ਲਾਗਤ
over draft	ਪ੍ਰਾਰੂਪ ਸੇ ਅਧਿਕ	ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ

over saving	अधिक बचत	अति-बचत
over saving gap	बचत की खाई से अधिक	अति-बचत अंतराल
oversold	अधिविकृत, अतिविकृत	अति विक्रिआ
overvaluation	अधिमूल्यन	अति मूल लगाणा
overwork	अधिककार्य, अतिश्रम	अति कारज

P

package deal	संयुक्त सौदा, एकमुश्त	एकमुस्त मेटा
paper money	कागज की मुद्रा	कागजी मुद्रा
paid up capital	प्रदत्त पूँजी	प्रदान की धी पूँजी / चुक्ता पूँजी
paradox of poverty	गरीबी का विरोधाभास	गरीबी-विरोधाभास
paradox of thrift	बचत का विरोधाभास	सरदा-विरोधाभास
paradox of value	मूल्य का विरोधाभास	मूल-विरोधाभास
Pareto optimality	पेरेटो इष्टमालिटी	पेरेटो ईस्टमटा
parity rate	समता दर	समता दर
par of exchange	विनिमय सममूल्यता	हटांटरा समभूलता
parsimony	कंजूसी	कंजूसी
partial equilibrium	आंशिक संतुलन	आंसिक संतुलन
particular (partial) equilibrium analysis	विशेष (आंशिक) संतुलन विश्लेषण	विस्तृत (आंसिक) संतुलन विस्तृत विश्लेषण
partner	भागीदार	साझीदार / हिंमेटार

partnership

partnership	साझेदारी	साझीदारी / हिंमेटारी
par value	सम मूल्य	सम मूल
passive bond	ब्याजहीन बंधपत्र	हिआजहीन बंध-पॉर्टर
pastoral stage	पशुचारण अवस्था	पशु-चारन अवस्था
patent	पेटेन्ट, एकस्व	पेटैंट
pauper	अंकिचन	कंगाल
pauper labour	दमनकारी श्रम	कंगाल किरडी
Payment of Wages Act	मजदूरी संदाय अधिनियम	मज़दूरी ड्रगता अधिनियम / ऐक्ट
peak level	चरम स्तर	चरम पॅपर
peasant economy	खेतिहार अर्थव्यवस्था	किसानी अरब्धविवस्था
pegged exchange rate	अधिकिलित विनिमय दर	झूंटीबूंय विअकड़ी उपडेग
pegged price	अधिकिलित कीमत	झूंटीबूंय कीमत
pegging	अधिकीलन	झूटटा
penuriousness	अभावग्रस्तता, (अति) निर्धनता	बुद्धुता, अति गरीबी
per capita	प्रति व्यक्ति	पूँडी विअकड़ी
per capita income	प्रति व्यक्ति कमाई	पूँडी विअकड़ी आमदन
per capita consumption	प्रति व्यक्ति खपत	पूँडी विअकड़ी उपडेग
perennial industry	बारहमासी उद्योग	बारुमाही उद्योग
per unit	प्रति इकाई	पूँडी इकाई
perfect competition	पूर्ण प्रतियोगिता	पूरन पूरियोगता / मुकाबला
perfect elasticity	पूर्ण लोच	पूरन लचक्ता
perfect inelastic	पूर्ण अस्थिर	पूरन लेचहीन

perfect knowledge	पूर्ण ज्ञान	ਪੂਰਨ ਗਿਆਨ
perfect market	पूर्ण ਬਾਜ਼ਾਰ	ਪੂਰਨ ਬਜ਼ਾਰ
perfect mobility	पूर्ण ਗਤਿਸੀਲਤਾ	ਪੂਰਨ ਗਤੀਸੀਲਤਾ
perfect monopoly	पूर्ण ਏਕਾਧਿਕਾਰ	ਪੂਰਨ ਏਕਾਧਿਕਾਰ / ਪੂਰਨ ਇੱਜ਼ਾਰਾਦਾਰੀ
perfectly inelastic	ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਥਰ	ਪੂਰੀ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਚਹੀਨ
peril point	ਆਪਦਾ ਬਿੰਦੂ	ਜੋਖਮ ਬਿੰਦੂ / ਆਪਦਾ ਬਿੰਦੂ / ਸੰਕਟ ਬਿੰਦੂ
period analysis	ਕਾਲ-ਵਿਸ਼ਲੇ਷ਣ	ਕਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
periodicity	ਆਵਾਧਿਕਤਾ, ਆਵਰਿਤਤਾ	ਕਾਲਿਕ, ਆਵਰਤਤਾ
perishable commodity	ਸਿਘਨਾਸੀ ਵਸਤੂ	ਨਾਸਵਾਨ ਵਸਤ
permanent income	ਸਥਾਈ ਆਯ	ਸਥਾਈ ਆਮਦਨ
permanent income hypothesis	ਸਥਾਈ ਆਯ ਪਰਿਕਲਪਨਾ	ਸਥਾਈ ਆਮਦਨ ਪਰਿਕਲਪਨਾ
permanent settlement	ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ	ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ
permit	ਅਨੁਜਾਪਨ, ਪਰਮਿਟ	ਅਨੁਮਤੀ ਪੱਤਰ, ਪਰਮਿਟ
perquisites (perks)	ਅਨੁਲਾਬ	ਅਨੁਲਾਬ
personal disposable income	ਵੈਕਟਿਕ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਆਯ	ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖਰਚਯੋਗ ਆਮਦਨ
personal goods	ਵੈਕਟਿਕ ਵਸਤੂਏँ	ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਸਤਾਂ
personal income	ਵੈਕਟਿਗ ਆਯ	ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਮਦਨ
perspective income	ਪਰਿਪ੍ਰੇਕਾਵ ਆਯ	ਪਰਪੇਖੀ ਆਮਦਨ
Perspective Value	ਪਰਿਪ੍ਰੇਕਾਵ ਮੂਲਾਂ	ਪਰਪੇਖੀ ਮੁੱਲ
Phillip's curve	ਫਿਲਿਪ ਕੀ ਵਕਰ	ਫਿਲਿਪ ਦੀ ਵਕਰ
physical	ਮੌਤਿਕ, ਵਸਤੁਗਤ, ਸ਼ਾਰੀਰਿਕ ਭੌਤਿਕ, ਵਸਤੂਗਤ, ਸਰੀਰਕ	

physical commodity

physical commodity	ਮੌਤਿਕ ਪਣਧ	ਭੌਤਿਕ ਮਾਲ / ਵਸਤ
physiocracy	ਪ੍ਰਕ੃ਤਿਤਨਕਵਾਦ	ਪ੍ਰਕ੃ਤੀ ਤੰਤਰਵਾਦ
piecemeal planning	ਖੱਡਗ: ਆਯੋਜਨ	ਖੰਡਤ ਆਯੋਜਨ
piecewage system	ਪ੍ਰਤੀ ਇਕਾਈ ਤਜਰਤ ਵਧਵਸਥਾ	ਪ੍ਰਤੀ ਇਕਾਈ ਉਜਰਤ ਵਿਵਸਥਾ
Pigon effect	ਪਿਗੋਨ ਪ੍ਰਮਾਵ.	ਪੀਗੂ ਪ੍ਰਭਾਵ
pilot census	ਮਾਰਗਦਾਰੀ ਗਣਨਾ	ਮਾਰਗਦਰਸੀ ਗਣਨਾ
pilot project	ਮਾਰਗਦਾਰੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾ	ਮਾਰਗਦਰਸੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾ
placement	ਸਥਾਨਨ, ਨੌਕਰੀ ਦਿਲਾਨਾ	ਸਥਾਪਨ, ਨੈਕਰੀ ਦਿਵਾਊਣਾ
plan	ਯੋਜਨਾ, ਆਯੋਜਨ	ਯੋਜਨਾ, ਆਯੋਜਨ
plan appraisal	ਯੋਜਨਾ ਮੂਲਾਂਕਨ	ਯੋਜਨਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ
planned economy	ਯੋਜਨਾਬਦ੍ਧ ਅਰਥਵਾਸਥਾ	ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ
ploughing back of funds	ਨਿਧੀ-ਪੁਨਰਨਿਵੇਸ਼	ਨਿਧੀ-ਪੁਨਰਨਿਵੇਸ਼
ploughing back of profits	ਲਾਭ-ਪੁਨਰਨਿਵੇਸ਼	ਲਾਭ-ਪੁਨਰਨਿਵੇਸ਼
plutocracy	ਧਨਿਕ ਤਨਨ	ਧਨਾਂਦਸ਼ਾਹੀ / ਧਨਾਡ-ਤੰਤਰ
point elasticity	ਬਿੰਦੂ ਲੋਚ	ਬਿੰਦੂ ਲਚਕਤਾ
point of saturation	ਸੱਤਾਂਤ੍ਰ ਕੇ ਬਿੰਦੂ	ਪੂਰਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਬਿੰਦੂ
policy formulation	ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਣ	ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣ
political economy	ਰਾਜਕੀਯ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ	ਰਾਜਸੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
poll tax	ਮਤਦਾਨ ਕਰ	ਜੀਅ-ਪ੍ਰਤੀ ਕਰ
polymetallism	ਬਹੁਧਾਤੁਮਾਨ	ਬਹੁਧਾਤੁਮਾਨ
polyopsony	ਬਹੁਕ੍ਰੋਤਾਧਿਕਾਰ	ਬਹੁਖੀਦਾਰ ਅਧਿਕਾਰ
polypoly	ਬਹੁਵਿਕ੍ਰੋਤਾਧਿਕਾਰ	ਬਹੁਵਿਕਰੇਤਾ ਅਧਿਕਾਰ

population	जनसंख्या, आबादी	जनसंखिअ, वमें, आबादी
population census	जनगणना	जनगानण
population control	जनसंख्या नियंत्रण	जनसंखिअ नियंत्रण
population density	जनसंख्या घनत्व	जनसंखिअ घट्ता
population explosion	जन संख्या विसफोट	जनसंखिअ विसदेट
portfolio	निवेश सूचि	निवेस्त-सूचि
positive law	यथार्थमूलक नियम	यथारब्धमूलक नियम / वास्तविक नियम
positive planning	निश्चयात्मक आयोजना	यथारब्धवाची आयोजन / वास्तविक आयोजन
possession	कब्जा	बबज्जा
potential demand	संभाव्य माँग	संभावित मंग / संभावी मंग
potentially	संभाव्यता, समर्थता	संभाविता, समर्थता
precautionary motive	पूर्वापाय अभिप्राय	पुरव उपाउ मंडव
preference	अधिमान, अधिमान्यता, तरजीह	अधिमान, उरजीह
preference hypothesis	अधिमान परिकल्पना	अधिमान / उरजीह परिकल्पना
preferential duty	अधिमानी शुल्क	अधिमानी महिसूल
preferential share	अधिमानी शेयर	अधिमानी शेअर
preferential tariff	अधिमानी प्रशुल्क	अधिमानी टैरिफ्ट
preliminary estimate	प्रारंभिक अनुमान, प्रारंभिक प्राकलन	प्रारंभिक अनुमान, मुच्छा / प्रारंभिक अंदाजा
premium pay	अधिवेतन	अधिवेतन
prescriptive economics	आदर्शनिष्ठ अर्थशास्त्र	आदेस्त अयारउ अरबस्तासउर

121

prestige goods

prestige goods	प्रतिष्ठा वस्तुएँ	प्रतिष्ठा वस्तु
presumptive tax	प्रकल्पित कर	विअसी कर
prevailing rate	प्रचलित दर, चालू दर	प्रचलित दर, चालू दर
price	कीमत, भाव	कीमत, भाव
price-consumption curve	कीमत उपभोग वक्र	कीमत-उपभोग वक्र
price control	कीमत नियंत्रण	कीमत नियंत्रण
price determination	कीमत निर्धारण	कीमत निरयारण
price discrimination	कीमत विभेद	कीमत विभेद
price-earnings ratio	कीमत अर्जन अनुपात	कीमत-कमाई अनुपात
price effect	कीमत प्रभाव	कीमत प्रभाव
price elasticity	कीमत लोच	कीमत लचबता
price elasticity of demand	माँग की कीमत लोच	मंग दी कीमत लचब
price fixation	कीमत नियतन	कीमत नियतन
price fluctuation index	कीमत उतार-चढाव सूचकांक	कीमत उतार-चढाव सूचब अंक
price-income line	कीमत -आय रेखा	कीमत-आमदन रेखा
price index	कीमत सूचकांक	कीमत सूचब-अंक
price leadership	कीमत नेतृत्व	कीमत अगवाई
price level	कीमत स्तर	कीमत पॅयर
price mechanism	कीमत तंत्र	कीमत उंतर
price parity	कीमत समता	कीमत समता
price ring	कीमत की अंगूठी	कीमत जाल / कीमत घेर
price stability	कीमत स्थिरता	कीमत स्थिरता

122

price support	कीमत सहायता	बीमत सहाइता
price theory	कीमत सिद्धांत	बीमत मियांड
price war	कीमत युद्ध	बीमत प्रृय
pricing	कीमत निर्धारण	बीमत निरपारण
primary arbitration	प्राथमिक विवाचन	प्राथमिक मालमी
primary cooperative society (=primary society)	प्राथमिक सहकारी समिति	प्राथमिक सहिकारी मत
primary producer	प्राथमिक उत्पादक	प्राथमिक उत्पादक
primary product	प्राथमिक उत्पाद	प्राथमिक उत्पाद
primary society	प्राथमिक (सहकारी) समिति	प्राथमिक (सहिकारी) मत
prime cost (= basic cost=first cost)	मूल लागत (=मूलव्यय)	मूल लागत (=आपार बीमत= परिली लागत)
prime rate (=fine rate)	मूल दर	मूल दर
principal	1. मूलधन 2. मूल 3. प्रधान, मुख्य	1. मूलयन 2. मूल 3. मुँख, प्रधान
principle of bulk transaction	थोक लेनदेन का सिद्धांत	ਬੋक ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮਿਧਾਂਡ
principle of comparative advantage	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸੁਲਾਭ ਕਾ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲਾਹੌ / ਲਾਭ ਦਾ ਮਿਧਾਂਡ
principle of equimarginal utility	ਸਮਸੀਮਾਨਤ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਸਮ-ਸੀਮਾਂਡ ਤੁਸਟੀਗਾਣ ਦਾ ਮਿਧਾਂਡ
principle of massed reserve	ਸਮੂਹਿਤ ਆਰਕਿਤ ਨਿਧਿ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਸਮੂਹਿੱਤ ਰਾਖਵਾਂ ਨਿਧੀ ਮਿਧਾਂਡ
principle of maximum utilization	ਅਧਿਕਤਮ ਉਪਯੋਗ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਅਧਿਕਤਮ ਉਪਯੋਗ ਮਿਧਾਂਡ

principle of pooled reserve

principle of pooled reserve	ਸਮੂਹਿਤ ਆਰਕਿਤ ਨਿਧਿ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਸਮੂਹਿੱਤ ਰਾਖਵਾਂ ਨਿਧੀ ਮਿਧਾਂਡ
principle of substitution	ਸਥਾਨਪਤੀ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਮਿਧਾਂਡ
priority buyer	ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਪ੍ਰਾਪਤ ਕ੍ਰੇਤਾ, ਅਗਣੀ ਖਰੀਦਾਰ	ਪਹਿਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਰੀਦਾਰ
priority industry	ਅਗਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਦਯੋਗ	ਪਹਿਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਦਯੋਗ
private company	ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀ	ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ
private corporate sector	ਨਿਜੀ ਨਿਗਮ ਕ੍ਸੇਤਰ	ਨਿੱਜੀ ਨਿਗਮ ਖੇਤਰ
private debt	ਨਿਜੀ ਋ਣ	ਨਿੱਜੀ ਰਿਣ
private enterprise	ਨਿਜੀ ਉਦਯਮ	ਨਿੱਜੀ ਉੱਦਮ
private finance	ਨਿਜੀ ਵਿਤਤ	ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਤ
private investment	ਨਿਜੀ ਨਿਵੇਸ਼	ਨਿੱਜੀ ਨਿਵੇਸ਼
private membership	ਨਿਜੀ ਸਦਸਥਤਾ	ਨਿੱਜੀ ਮੈਬਰਸਿਪ
private ownership	ਨਿਜੀ ਸ਼ਵਾਮਿਤਵ	ਨਿੱਜੀ ਮਲਕੀਅਤ
private property	ਨਿਜੀ ਸੰਪਤਿ	ਨਿੱਜੀ ਸੰਪੱਤੀ
private sector	ਨਿਜੀ ਕ੍ਸੇਤਰ	ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ
privilege tax	ਵਿਸ਼ੇ਷ਾਧਿਕਾਰ ਕਰ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਅਧਿਕਾਰ ਕਰ
probability	ਪ੍ਰਾਯਿਕਤਾ	ਸੰਭਾਵਿਕੀ
probability curve	ਪ੍ਰਾਯਿਕਤਾ ਵਕ੍ਰ	ਸੰਭਾਵਿਕੀ ਵਕ੍ਰ
probability distribution	ਪ੍ਰਾਯਿਕਤਾ ਬੰਨ	ਸੰਭਾਵਿਕੀ ਵਿਤਰਣ
processing industry	ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਣ ਉਦਯੋਗ ਪ੍ਰਕਰਨ ਉਦਯੋਗ	ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਉਦਯੋਗ
processor	ਸੰਸਾਧਕ, ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਤਾ, ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਿਤ (ਯਨਤ੍ਰ)	ਸੰਸਾਧਕ, ਪ੍ਰੈਸੈਸਰ (ਯੰਤਰ)

produce	उत्पादित करें	वस्तु, माल, उपज, पैदावार,
producer	उत्पादक	उत्पादक
producer's surplus	उत्पादक अधिशेष	उत्पादक-वाहन (बेसी)
product	उत्पाद, उपज	उत्पाद, उपज
product differentiation	उत्पाद में भिन्नता	वस्तु विभेदीकरण
product mix	उत्पाद मिश्रण	उत्पाद मिश्रण
production cost	उत्पादन लागत	उत्पादन लागत
production cycle	उत्पादन चक्र	उत्पादन चक्र
production function	उत्पादन प्रकार्य	उत्पादन फलन
production index	उत्पादन सूचकांक	उत्पादन सूचक-अंक
production possibility curve (= transformation curve)	उत्पादन संभावना वक्र (= परिवर्तन वक्र)	उत्पादन संभावना वक्र (= रूपांतरण वक्र)
productivity	उत्पादकता, उत्पादिता	उत्पादकता, उत्पादिता
profession	व्यवसाय, पेशा, वृत्ति	विवरण, पेशा
professional	व्यावसायिक, पेशेवर, वृत्तिक	विवरणिक, पेशेवर
proficiency of labour	श्रम-प्रवीणता	विरत पृष्ठीनता
profit	लाभ	लाभ
profiteer	अनुचित लाभ उठाने वाला, लाभ-लेडी, मुनाफाखोर	लाभ-लेडी, मुनाफाखोर
profit squeeze	लाभ अधिकृचन	लाभ निचेजटा
profit tax	लाभ कर	लाभ कर
progressive tax	आरोही कर	पूर्णांगील कर

prohibited zone		
prohibited zone	निषिद्ध क्षेत्र	वरन्नित खेत्र
prohibitive duty	निरोधात्मक शुल्क	निषेयी महिमूल
project	परियोजना, प्रकल्प	परियोजना
proletariat(e)	सर्वहारा (वर्ग), श्रमिक वर्ग	सरवहारा (वर्ग), किरड़ी वर्ग, प्रेलेतार्ची
promissory note	वचन पत्र	एकरार-पॉर्टर
promoter	संबद्धक, संप्रवर्तक (विधि), प्रवर्तक, आयोजक	प्रैत्यारक, आयोजक, सदरयक
promotion	प्रवर्तन, संवर्धन	उर्वकी, सुवर्धन
propensity to consume	उपभोग प्रवृत्ति	उपभोग पूर्विरती
propensity to hoard	संग्रह प्रवृत्ति	संग्रहि पूर्विरती / जमीरा पूर्विरती
propensity to import	आयात प्रवृत्ति	आयात पूर्विरती
propensity to invest	निवेश प्रवृत्ति	निवेश पूर्विरती
propensity to save	बचत प्रवृत्ति	बचत पूर्विरती
property tax	संपत्ति कर	संपत्ती कर
proportional expenditure	समानुपातिक खर्च	समान अनुपातिक खरच
proportional sacrifice principle	समानुपातिक त्याग सिद्धांत	समान अनुपातिक तियाग सियांत
proportional tariff	समानुपातिक प्रशुल्क	समान अनुपातिक टैरिफ़
proportional tax	समानुपातिक कर	समान अनुपातिक कर
proprietary company	स्वाम्य कंपनी	मालकाना कंपनी
proprietor	मालिक, स्वामी	मालक, सुभामी
prospect	प्रत्याशा, संभावना	अगांह दी आम, भावी
prospective yield	आवी उपज	भावी आमदन

prospectiveness (of capital)	संभाव्यता (पूँजी की)	ਸੰਭਾਵਤਾ (ਪੂਂਜੀ ਦੀ)
prosperity	समृद्धि, ਵੈਮਵ	ਪ੍ਰਫਲਤਾ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ
protectionism	ਸਰਕਣਿਕਾ	ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦ
protective duty	ਸਰਕਣ ਸ਼ੁਲਕ	ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਹਿਸੂਲ
protective tariff	ਸਰਕਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੁਲਕ	ਸੁਰੱਖਿਆ ਟੈਰਿਫ਼
prototype production	ਆਦਿ ਤਤਪਾਦਨ	ਆਦਿ ਰੂਪ ਉਤਪਾਦਨ
provident fund	ਮਹਿਅ ਨਿਧਿ	ਭਵਿੱਖ ਨਿਯੀ
provisional assessment	ਅਨੱਤਿਮ ਨਿਰਧਾਰਣ	ਵਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਣ / ਆਰਜੀ ਨਿਰਧਾਰਣ
provisional estimates	ਅਨੱਤਿਮ ਅਨੁਮਾਨ	ਵਕਤੀ ਅਨੁਮਾਨ
provisional index number	ਅਨੱਤਿਮ ਸੂਚਕਾਂ	ਵਕਤੀ ਸੂਚਕ ਅੰਕ
prudent investment cost theory	ਸਥਿਰਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਾਗਤ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਵਿਵੇਕੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਾਗਤ ਸਿਧਾਂਤ
public account	ਲੋਕ ਲੇਖਾ	ਲੇਕ ਲੇਖ
public borrowing	ਸਰਕਾਰੀ ਕ੍ਰਾਨਦਾਨ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਕ੍ਰਾਨਦਾਨ	ਸਰਕਾਰੀ ਉਪਾਰ, ਸਰਵਜਨਿਕ ਉਪਾਰ
public company	ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਕੰਪਨੀ	ਸਰਵਜਨਕ ਕੰਪਨੀ
public debt	ਲੋਕ ਕ੍ਰਾਨ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਕ੍ਰਾਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਕ੍ਰਾਨ	ਲੇਕ ਰਿਛ, ਸਰਵਜਨਕ ਰਿਛ, ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਛ
public economics	ਲੋਕ ਅਰਥਸਾਸਤ्र	ਲੇਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ / ਸਰਵਜਨਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
public enterprise	ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਉਦਯਮ	ਸਰਵਜਨਕ ਉੱਦਮ
public finance	ਲੋਕ ਵਿਤਤ	ਲੇਕ ਵਿਤ / ਸਰਵਜਨਕ ਵਿਤ
public goods	ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਮਾਲ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਵਸਤੂਏ	ਸਰਵਜਨਕ ਵਸਤਾਂ, ਸਰਵਜਨਕ ਮਾਲ

127

public revenue

public revenue	ਰਾਜਸ਼ਵ, ਲੋਕ ਰਾਜਸ਼ਵ	ਰਾਜਸਵ, ਲੇਕ ਰਾਜਸਵ
public sector	ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਕ੍ਸੋਕ	ਸਰਵਜਨਕ ਖੇਤਰ
public utilities	ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੁਵਿਧਾਧੇ	ਜਨ-ਉਪਯੋਗੀ ਸੇਵਾਵਾਂ
purchase	ਖਰੀਦ, ਕ੍ਰਾਨ, ਖਰੀਦਨਾ, ਕ੍ਰਾਨ ਕਰਨਾ	ਖਰੀਦ, ਖਰੀਦਨਾ
purchasing power	ਕ੍ਰਾਨ ਸ਼ਕਿਤ	ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ
purchasing power parity	ਕ੍ਰਾਨ ਸ਼ਕਿਤ ਸਮਤਾ	ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਤਾ
pure capital	ਸ਼ੁਦਧ ਪੂँਜੀ	ਸੁੱਧ ਪੂਂਜੀ
pure competition	ਸ਼ੁਦਧ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਪਦਾ	ਸੁੱਧ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ / ਮੁਕਾਬਲਾ
pure economics	ਸੈਦਧਾਂਤਿਕ ਅਰਥਸਾਸਤਰ	ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ / ਨਿਰੋਲ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
pure theory	ਸ਼ੁਦਧ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਸੁੱਧ ਸਿਧਾਂਤ

Q

qualified monopoly	ਸਪ੍ਰਤਿਬਨਧ ਏਕਾਧਿਕਾਰ	ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਏਕਾਧਿਕਾਰ / ਸੀਮਿਤ ਏਕਾਧਿਕਾਰ
qualified ownership	ਸਿਮਿਤ ਸ਼ਵਾਮਿਤਰ	ਸੀਮਿਤ ਮਾਲਕੀ
qualitative analysis	ਗੁਣਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇ਷ਣ	ਗੁਣਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
qualitative law	ਗੁਣਾਤਮਕ ਨਿਯਮ	ਗੁਣਾਤਮਕ ਨਿਯਮ
quality control	ਗੁਣਕਤਾ ਨਿਯੰਤਰ	ਗੁਣਾਤਮਕ ਨਿਯੰਤਰ
quantitative economics	ਮਾਤ੍ਰਾਤਮਕ ਅਰਥਸਾਸਤਰ	ਮਾਤ੍ਰਾਤਮਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
quantitative instrument	ਮਾਤ੍ਰਾਤਮਕ ਸਾਧਨ	ਮਾਤ੍ਰਾਤਮਕ ਉਪਾਖ

quantitative law of demand and supply	मॉग और पूर्ति के मात्रात्मक नियम	ਮੰਗ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਮਾਤ੍ਰਾਤਮਕ ਨਿਯਮ
quantitative restrictions	ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ	ਮਾਤ੍ਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ
quantity theory of money	ਮੁਦ੍ਰਾ ਕਾ ਪਰਿਮਾਣ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪਰਿਮਾਣ ਸਿਧਾਂਤ
quartile deviation	ਚਤੁਰ्थਕ ਵਿਚਲਨ	ਚਤੁ-ਭਾਗੀ / ਚੁਰਬਕ ਵਿਚਲਨ
quasi-commodity	ਪਣਿਕਰ	ਵਸਤੂ-ਜਿਹਾ
quasi-money	ਮੁਦ੍ਰਾਵਤ	ਮੁਦਰਾ-ਜਿਹਾ
quasi-monopoly	ਏਕਾਧਿਕਾਰਕ	ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਜਿਹਾ
quasi-rent	ਆਮਾਸੀ ਲਗਾਨ, ਅਧਿਸ਼ੇ਷ਵਤ	ਅਮਾਸੀ-ਲਗਾਨ, ਅਰਧ-ਲਗਾਨ
quasi-stationary equilibrium	ਸਿਥਰਵਤ ਸਤੁਲਨ	ਸਥਿਰ-ਜਿਹਾ ਸੰਤੁਲਨ
questionnaire	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ
quotation	ਤਦ੍ਧਰਣ	ਕਥਿਤ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀ
quota	ਕੋਟਾ	ਕੋਟਾ
quick yielding project	ਸੀਧਫਲਦਾਈ ਪਰਿਯੋਜਨਾ	ਤੁਰੰਤ ਫਲਦਾਈ ਪਰਿਯੋਜਨਾ
quinquennial	ਪੰਚਵਰ્਷ੀ, ਪੰਚਵਰ્਷ਿਕ	ਪੰਜਸਾਲ - ਪੰਜ ਸਾਲਾਨਾ
quit rate	ਤਥਾਨ ਦਰ	ਤੱਜਣ ਦਰ
quit rent	ਮੁਕਤਿ ਲਗਾਨ	ਮੁਕਤੀ ਲਗਾਨ

R

racketeering	ਠਗ-ਵਾਪਾਰ	ਠੱਗ ਵਪਾਰ
--------------	----------	----------

rack rent	ਅਤਿਸ਼ਯ ਕਿਰਾਯਾ, ਅਤਿਸ਼ਯ ਲਗਾਨ	ਅਤਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਰਾਇਆ, ਅਤਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਗਾਨ
radical socialist	ਤਾਗ / ਕਟਟਰਪੰਥੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ	ਉਗਰ ਸਮਾਜਵਾਦੀ
random fluctuation	ਧਾਰਾਵਾਦੀ ਤਤਾਰ-ਚਢਾਵ	ਬੇਤਰਤੀਬੀ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ / ਅਣ ਕਿਆਸੀ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ
random shock theory	ਧਾਰਾਵਾਦੀ ਆਘਾਤ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਬੇਤਰਤੀਬੀ ਆਘਾਤ ਸਿਧਾਂਤ / ਅਣਕਿਆਸੀ ਆਘਾਤ ਸਿਧਾਂਤ
random variable	ਅਨਿਯਮਿਤ ਚਰ	ਅਕਸਮਿਕ ਚਰ
rate making	ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਣ	ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਣ
rate of exchange	ਵਿਨਿਮਿਤ ਦਰ	ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ
rate of exploitation	ਸ਼ੋਬਣ ਦਰ	ਸੋਸ਼ਣ ਦਰ
rate of interest	ਬਿਧਾਤ ਦਰ	ਵਿਆਜ ਦਰ
rate of surplus value	ਬੇਈ ਮੂਲ੍ਯ ਦਰ	ਬੇਸੀ ਮੁੱਲ ਦਰ
rate of tax	ਕਰ ਕੀ ਦਰ	ਕਰ ਦੀ ਦਰ
rate war	ਦਰ ਯੁਦ੍ਧ	ਦਰ ਯੁੱਧ
ratio	ਅਨੁਪਾਤ	ਅਨੁਪਾਤ
rational conduct	ਤਰਕ-ਸੰਗਤ ਆਚਰਣ / ਵਿਵੇਕ ਆਚਰਣ	ਤਰਕ-ਸੰਗਤ ਆਚਰਣ / ਵਿਵੇਕ ਆਚਰਣ
rational consumer	ਵਿਵੇਕੀ ਉਪਭੋਕਤਾ	ਵਿਵੇਕੀ ਉਪਭੋਗ
rational economics	ਯੌਕਿਤਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ	ਯੁਕਤੀਪੂਰਨ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
rationalization	ਐਂਚਿਤ੍ਯ-ਸਥਾਪਨ	ਯੁਕਤੀਕਰਨ ਸਥਾਪਨ
rationing	ਰਾਸ਼ਨ-ਵਾਪਸਥਾ, ਰਾਸ਼ਨਿੰਗ	ਰਾਸ਼ਨ-ਵਿਵਸਥਾ
raw material	ਕਚਚਾ ਮਾਲ	ਕੱਚਾ-ਮਾਲ
readiness to serve cost	ਸੇਵਾ ਤਤਪਰਤਾ ਲਾਗਤ	ਸੇਵਾ ਤਤਪਰਤਾ ਲਾਗਤ

real balance effect	वास्तविक शेष प्रभाव	दास्तविक बकाइआ पूऱाॳ
real capital	वास्तविक पैृजी	दास्तविक पूऱी
real cost	वास्तविक लागत	दास्तविक लागउ
real estate	स्थावर सम्पदा	अचल संपदा
real expenditure	वास्तविक व्यय	दास्तविक खरच
real income	वास्तविक आय	दास्तविक आमदन
real investment	वास्तविक निवेश	दास्तविक निवेश
realisation	वसूली, नकटीकरण	दमुली, नकटीकरण
real national income	वास्तविक राष्ट्रीय आय	दास्तविक रास्टरी आमदन
real value	वास्तविक मूल्य	दास्तविक मुऱ्ल
real wage	वास्तविक मजदूरी, वास्तविक वेतन	दास्तविक मजदूरी, दास्तविक वेतन
reappropriation	पुनर्विनियोजन	पुनर-नियोजन
reassessment	पुनर्निधारण	पुनर-निरपारण
rebate	कटौती, घटौती	छेट, काट, रीबेट
recapitalization surplus	पुनर्पूजीकरण अधिशेष	पुनर पूऱीकरण दाढर
receipt voucher	प्राप्ति वातचर	प्राप्ती दाउचर
recession	अवमंदन, सुस्ती	सुस्ती, संकुचन, मंदवाहन
reciprocal demand	पारस्परिक माँग	परस्परिक मंग
reclamation	भूमि उद्धार	डुमी मुपाई
recoinage	पुनः ढलाई	पुनर ढलाई
reconstructionism	पुनर्निर्माणवाद	पुनर निर्माणवाद
recovery	वसूली, पुनःप्राप्ति, पुनरुत्थान	दमुली, पुनर प्राप्ती, पुनरुषान

131

recurrent unemployment

recurrent unemployment	आवर्ती बेरोजगारी	आवर्ती द्वेरुजगारी
recurring	आवर्ती	आवर्ती
recurring cost	आवर्ती लागत	आवर्ती लागउ
recurring expenditure	आवर्ती व्यय, आवर्ती खर्च	आवर्ती खरच
redeemable bond (= callable bond)	प्रतिदेय बंधपत्र (= कॉलबल मुऱ्ड डुगउनपेग बंय-पैृतर बंधपत्र)	रिष-द्वापसी, मेयन / रिष मुवडी
redemption	प्रतिदान, शोधन	रिष-द्वापसी, मेयन तिष्ठी
redemption date	प्रतिदान तिथि, शोधन	द्वापसी तिष्ठी, मेयन तिष्ठी
redemption of debt	ऋण का प्रतिदान, ॠण- शोधन	रिष दी द्वापसी, रिष-मेयन
rediscounting	पुनबटा	पुनरबैंटा / पुनर मिती- काट
re-employment	पुनर्नियोजन	पुनर-नियोजन / पुनररुजगार
re-export	पुनः निर्यात	पुनर-निरपात
refinance corporation	पुनर्वित्त निगम, पुनर्वित्त कंपनी	पुनर-वित्त निगम
refinancing	पुनर्वित्तीयन	पुनर-वित्तीकरण
refined birth rate	शोधित जन्म दर	मेयित जन्म दर
refined death rate	शोधित मृत्यु दर	मेयित भैत दर
reflation	प्रत्यावस्फीति	पुनर-सढीती
regression	वापसी	पूऱिगमन
regressive expenditure	अवरोही खर्च	पूऱिगामी खरच

132

regressive tax	अवरोही कर	पूँजिगामी कर
regular allowance	नियमित भत्ता	नियमित बॅंड
regulatory function	नियामक कार्य	नियमित कारज
regulatory taxation	नियामक कराधान	नियमित करापान
reimported goods	पुनरायतीत माल	पुनर-आजाति माल
related product	संबंधित उत्पाद	संबंधित उत्पाद
relative family wage	सापेक्ष परिवार मजदूरी	सापेक्ष परिवार मजदूरी
relative income hypothesis	सापेक्ष आय प्रकल्पना	सापेक्ष आमदन परिकल्पना
relative price	सापेक्ष कीमत	सापेक्ष कीमत
relative surplus value	सापेक्ष बेरी मूल्य	सापेक्ष वाढ़र मूँल
relative valuation	सापेक्ष मूल्यन	सापेक्ष मूँल लाउणा
relative value	सापेक्ष मूल्य	सापेक्ष मूँल
relative wage rate	रिश्तेदार मजदूरी दर	सापेक्ष मजदूरी दर
remittances	प्रेषण	ठेजी गाई रबम
remonetisation	पुनर्मुद्रिकरण	पुनर-मुद्रीकरण
remuneration	पारिश्रमिक, मेहनताना	मिहनताना
rent	1. किराया 2. लगान 3. अधिशेष	1. किराइआ 2. लगान 3. वाढ़र
rental value	किराया मूल्य, लगान मूल्य लगान मूँल, किराइआ मूँल	
rentier	किराया जीवी, लगान जीवी	किराइआ डेरी, लगान डेरी
reorganisation bond	पुनर्गठन बंधपत्र	पुनर गठन बंध-पैटर
reparation	हानिपूर्ति, युद्धक्षतिपूर्ति	हानी-पूरजी, युद्ध हानी पूरजी
repatriation of capital	पूँजी प्रत्यावर्तन	पूँजी दी वउन वापसी

repetitive occupation

repetitive occupation	पुनरावृति व्यवसाय	पुनर आवरजी किंडा
replace demand	प्रतिस्थापन माँग	पूँजिस्थापन मंग
replacement cost	प्रतिस्थापन खर्च, प्रतिस्थापन लागत	पूँजिस्थापन लागत, पूँजिस्थापन खरच
replacement demand	प्रतिस्थापन माँग	पूँजिस्थापन मंग
representative consumer	प्रतिनिधि उपभोक्ता	पूँजिनियी उपडेरी
representative firm	प्रतिनिधि फर्म	पूँजिनियी फरम
repressed inflation	दमन स्फीति, दमित मुद्रास्फीति	दमित सढीजी, दमित मुद्रा सढीजी
repressive tax	दमनकारी कर	दमनकारी कर
reproducible wealth	पुनरुत्पादनीय धन	पुनर उत्पादनी धन
reproduction cost	पुनरुत्पादन लागत	पुनर उत्पादन लागत
reproduction cost theory	पुनरुत्पादन लागत सिद्धांत	पुनर उत्पादन लागत सिपांत
reserve	आरक्षण, आरक्षित निधि, आरक्षिति	राख्वां, राख्वीं निधी
reserve price	न्यूनतम कीमत	निउनउम कीमत
reserve ratio	आरक्षित अनुपात, रिजर्व अनुपात	राख्वां अनुपात, रिजरव अनुपात
resident agent	निवासी अभिकर्ता, निवासी एजेंट	निवासी एजेंट
residual claimant	अवशेषभागी	ब्राइआ दाम्भवेदार
resources	संसाधन	संसाधन
restraint	संयम, नियंत्रण, निरोध	नियंत्रण, संजम, निरोध
restricted economy	संप्रतिबंध अर्थव्यवस्था	पूँजिबंध अरबविवस्था

retail price	खुदरा रोकड़	ਪ੍ਰਚੂਨ ਕੀਮਤ
retail trade	खुदਰਾ ਵਾਪਸਾਰ	ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਪਾਰ
retained profit	ਪ੍ਰਤਿਧਾਰਿਤ ਲਾਭ	ਪ੍ਰਤਿਧਾਰਿਤ ਲਾਭ
retaliatory duty	ਪ੍ਰਤਿਕਾਰੀ ਸ਼ੁਲਕ	ਪ੍ਰਤਿਕਾਰੀ ਮਹਿਸੂਲ
retrogression economy	ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਰਥਵਾਦ	ਅਵਨੀਤੀਸ਼ੀਲ ਅਰਥਵਾਦ
return	1. ਪ੍ਰਤਿਫਲ 2. ਪ੍ਰਤਿਲਾਭ 3. ਵਿਵਰਣੀ	1. ਪ੍ਰਤਿਫਲ 2. ਪ੍ਰਤਿਲਾਭ 3. ਵਿਵਰਣੀ
return of currency	ਮੁਦ੍ਰਾ-ਵਾਪਸੀ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਾਪਸੀ	ਮੁਦਰਾ ਵਪਾਰੀ, ਕਰੰਸੀ ਵਪਾਰੀ
returns to scale	ਅਨੁਮਾਪੀ ਪ੍ਰਤਿਫਲ	ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਫਲ
revenue	1. ਰਾਜਸਵ 2. ਸੰਪ੍ਰਾਪਤਿ 3. ਆਯ	1. ਰਾਜਸਵ 2. ਮਾਲੀਆ 3. ਆਮਦਨ
revenue curve	ਰਾਜਸਵ ਵਕਰ	ਆਮਦਨ ਵਕਰ
reversionary bonus	ਦਾਵਾ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੋਨਸ	ਦਾਖਲਾ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੋਨਸ
revolving credit	ਪਰਿਕਾਰੀ ਋ਣ	ਘੁੰਮਦਾ ਉਧਾਰ
reward	1. ਇਨਾਮ / ਪੁਰਸ਼ਕਾਰ 2. ਪਾਰਿਤੋ਷ਿਕ, ਪ੍ਰਤਿਫਲ	1. ਇਨਾਮ / ਪੁਰਸ਼ਕਾਰ 2. ਪ੍ਰਤਿਫਲ
rhythm cycle	ਲਾਯਾਤਮਕ ਚੱਕਰ	ਲੈਅਤਮਕ ਚੱਕਰ
Ricardian theory of rent	ਰਿਕਾਰਡੀ ਕਾ ਲਗਾਨ ਸਿਦਧਾਂਤ, ਰਿਕਾਰਡੀ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਰਿਕਾਰਡੇ ਦਾ ਲਗਾਨ ਸਿਧਾਂਤ / ਰਿਕਾਰਡੇ ਦਾ ਵਾਫਰੀ ਸਿਧਾਂਤ
Ricardo effect	ਰਿਕਾਰਡੀ ਪ੍ਰਭਾਵ	ਰਿਕਾਰਡੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
rigid price	ਅਜਨਕ ਕੀਮਤ	ਅਡਿੰਗ ਕੀਮਤ
risk	ਜਾਖਿਮ	ਜਾਖਿਮ
risk-bearing	ਜਾਖਿਮ ਤਠਾਨਾ	ਜਾਖਿਮ ਸਹਿਯੋਗ

risk capital

risk capital	ਜਾਖਿਮ ਪ੍ਰੈਸ਼ੀ	ਜਾਖਿਮ ਪ੍ਰੈਸ਼ੀ
risk investment (=speculative capital)	ਜਾਖਿਮ ਨਿਵੇਸ਼ (=ਸਟਟਾ ਪ੍ਰੈਸ਼ੀ)	ਜਾਖਿਮ ਨਿਵੇਸ਼ (= ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰੈਸ਼ੀ)
risk theory of profit	ਲਾਭ ਕੇ ਜਾਖਿਮ ਸਿਦਧਾਂਤ	ਲਾਭ ਦਾ ਜਾਖਿਮ ਸਿਧਾਂਤ
rival demand	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਮੱਗ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਮੰਗ
rival goods	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਮਾਲ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਵਸਤੂਾਂ
rival firm	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਫਰਮ	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਫਰਮ
rival supply (=competitive supply)	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਪ੍ਰਤੀ (= ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਥਾਤਾ ਆਪ੍ਰਤੀ)	ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਪੂਰਤੀ
roll back	ਪ੍ਰਤਿਆਪਨਤਾ	ਪਲਟਨਾ
rotating shift	ਬਦਲਤੀ ਪਾਰੀ, ਆਵਰੀ ਪਾਰੀ	ਬਦਲਦੀ ਪਾਰੀ, ਅਵਰਤੀ ਪਾਰੀ
roundabout production (= indirect production)	ਘੁਮਾਵਦਾਰ ਤਪਾਦਨ (= ਪਰੋਕ਼ ਤਪਾਦਨ)	ਚੱਕਰਦਾਰ ਉਤਪਾਦਨ (= ਅਪ੍ਰੱਤੱਖ ਉਤਪਾਦਨ)
round sum remittance	ਪੂਰੀ ਰੁਪਯੀ ਮੌਲ ਪ੍ਰੇਬਣ	ਪੂਰਨ ਰਕਮ (ਰੁਪਏ) ਭੇਜਨਾ
royalty	ਸ਼ਵਾਮਿਸ਼ਵ	ਹਾਇਲਟੀ
run on a bank	ਬੈਂਕ ਪਰ ਟ੍ਰੂਟ ਪਿਛਾ	ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਭਾਂਜੜ
runaway inflation (=hyper inflation)	ਅਤਿ ਸ਼ਫ਼ਤਿ, ਅਤਿ ਮੁਦ੍ਰਾਸ਼ਫ਼ਤਿ	ਅਤਿ ਸਫੀਤੀ, ਅਤਿ ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ (ਸਰਪਟ ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ)
rupee account	ਰੁਪਾਂ ਖਾਤਾ, ਰੁਪਾਂ ਲੇਖਾ	ਰੁਪਿਆ ਖਾਤਾ, ਰੁਪਿਆ ਲੇਖਾ
rural economics	ਗਾਮ ਅਰਥਾਸ਼ਤ	ਪੱਤੂ ਅਰਥਸ਼ਾਸ਼ਤਰ

S

sacrifice tax theory	कराधान का त्याग सिद्धांत	ਕਰਾਧਾਨ ਦਾ ਤਿਆਗ ਸਿਧਾਂਤ
safety factor	ਸੁਰਕਾ ਕਾਰਕ	ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਕ
safety fund system	ਸੁਰਕਾ ਨਿਧਿ ਪਦਧਤਿ	ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਧੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
sagging prices	ਸੈਂਗਿੰਗ ਕੀ ਕੀਮਤੋਂ	ਡਿਲਕਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ
salary	ਵੇਤਨ	ਵੇਤਨ, ਤਨਖਾਹ
sales tax	ਬਿਕ੍ਰੀ ਕਰ	ਵਿਕ੍ਰੀ ਕਰ
sample	ਨਮੂਨਾ, ਪ੍ਰਤਿਦਰਸ਼	ਨਮੂਨਾ, ਨਿਆਂਦਰਸ
sampling	ਪ੍ਰਤਿਚਿਹਨ, ਨਮੂਨਾ ਚਾਨ	ਨਮੂਨਾ-ਚੋਣ, ਨਿਆਂਦਰਸ ਚੋਣ
satiability	ਤ੃ਪਤਾ	ਤ੍ਰ੍ਯਪਤਾ
satiation	ਤੁ਷ਟ	ਤ੍ਰ੍ਯਪਤੀ
satiety price	ਤ੃ਪਤਿ ਕੀਮਤ	ਤ੍ਰ੍ਯਪਤੀ ਕੀਮਤ
satisfaction	ਸੰਤੁ਷ਟ, ਸਂਤੋ਷	ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ
saturation	ਸੰਤ੃ਪਤਿ ਬਿੰਦੂ	ਸਿਖਰ ਤ੍ਰ੍ਯਪਤੀ ਬਿੰਦੂ
saver's surplus	ਬਚਤਕਰਤਾ ਕਾ ਬੇਸ਼ੀ	ਬਚਤ-ਕਰਤਾ ਦਾ ਵਾਫਰ
saving	ਬਚਤ	ਬਚਤ
saving function	ਬਚਤ ਸਮਾਰੋਹ	ਬਚਤ ਫਲਨ
saving-investment theory	ਬਚਤ-ਨਿਵੇਸ਼ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਬਚਤ-ਨਿਵੇਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ
saving ratio	ਬਚਤ ਅਨੁਪਾਤ	ਬਚਤ ਅਨੁਪਾਤ
savings bank	ਬਚਤ ਬੈਂਕ	ਬਚਤ ਬੈਂਕ
Say's laws of market	'ਸੇ' ਕਾ ਬਾਜਾਰ ਨਿਯਮ	'ਸੇ' ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਨਿਯਮ

137

scale line

scale line	ਮਾਪ ਰੇਖਾ	ਮਾਪ ਰੇਖਾ
scale of preference	ਅਧਿਮਾਨ ਮਾਪਕ	ਅਧਿਮਾਨ ਮਾਪਕ
scarce	ਦੁਰਲੰਭ	ਦੁਰਲੱਭ
scarce means	ਦੁਰਲੰਭ ਸਾਧਨ	ਦੁਰਲੱਭ ਸਾਧਨ
scarcity	ਦੁਰਲੰਭਤਾ	ਦੁਰਲੱਭਤਾ
sea-borne trade	ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਾਧਾਰ	ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਾਧਾਰ
seasonal adjustment	ਮੌਸਮੀ ਸਮਾਯੋਜਨ	ਮੌਸਮੀ ਸਮਾਯੋਜਨ
seasonal employment	ਮੌਸਮੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਮੌਸਮੀ ਨਿਯੋਜਨ	ਮੌਸਮੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ
seasonal factor	ਮੌਸਮੀ ਕਾਰਕ	ਮੌਸਮੀ ਕਾਰਕ
seasonal fluctuation	ਮੌਸਮੀ ਤਤਾਰ-ਚਢਾਵ	ਮੌਸਮੀ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ
seasonal industry	ਮੌਸਮੀ ਉਦਯੋਗ	ਮੌਸਮੀ ਉਦਯੋਗ
seasonal movement	ਮੌਸਮੀ ਗਤਿ, ਮੌਸਮੀ ਤਤਾਰ-ਚਢਾਵ, ਮੌਸਮੀ ਗਮਨਾਗਮਨ	ਮੌਸਮੀ ਗਤੀ, ਮੌਸਮੀ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ, ਮੌਸਮੀ ਆਵਾਜ਼ਾਣ
seasonal occupation	ਮੌਸਮੀ ਵਧਾਰਾ, ਮੌਸਮੀ ਧੰਧਾ	ਮੌਸਮੀ ਧੰਧਾ
seasonal unemployment	ਮੌਸਮੀ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ	ਮੌਸਮੀ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ
seasonal variation	ਮੌਸਮੀ ਪਰਿਵਰਤਨ	ਮੌਸਮੀ ਪਰਿਵਰਤਨ / ਭਿੰਨਤਾ
seasoned security	ਸੁਸਥਿਰ ਪ੍ਰਤਿਮੂਤਿ	ਪਰਿਪੱਕ ਪ੍ਰਤਿਮੂਤਿ
secession	ਵਿਲਗਨਤਾ, ਪਾਰਥਕਾਂ, ਪ੍ਰਥਕ ਹੋਣਾ	ਅੱਡ ਹੋਣਾ, ਅੱਡਰਾ
secondary arbitration	ਦ੍ਰਿਤੀਯਕ ਵਿਵਾਚਨ	ਦੁਜੈਲਾ ਸਾਲਸੀ / ਗੌਂਝ ਸਾਲਸੀ
secondary bank reserve	ਦ੍ਰਿਤੀਯਕ ਬੈਂਕ ਆਰਕਿਤ ਨਿਧਿ	ਦੁਜੈਲੀ / ਗੌਂਝ ਬੈਂਕ ਰਾਖਵੀਂ ਨਿਧਿ

secondary employment	गौण रोजगार	गौण-रुज्जगार
secondary industries	द्वितीयक उद्योग	दुनैला / गौण उद्योग
secondary market	द्वितीयक बाजार	दुनैला / गौण बजार
sectional interest	अनुभागीय हित	खंड हिंड
sector	क्षेत्रक, सेक्टर	खेतर, सैक्टर
secular average	सुदीर्घकालिक औसत	अतिदीर्घकाली औसत
secular equilibrium	सुदीर्घकालिक संतुलन	अतिदीर्घकाली मंतुलन
secular inflation	सुदीर्घकालिक मुद्रास्फीति	अतिदीर्घकाली मढ़ीती
secular instability	सुदीर्घकालिक अस्थिरता	अतिदीर्घकाली अस्थिरता
secular stagnation	सुदीर्घकालिक स्थिरता	अतिदीर्घकाली गतीहीनता / खड़ेउ
secular trend	सुदीर्घकालिक प्रवृत्ति, दीर्घकालिक उपनती	अतिदीर्घकाली पूर्विरती, दीर्घकाली छुकाप
security	1. प्रतिभूति 2. सुरक्षा	1. पूर्तिभूती 2. सुरक्षिता
security capital	प्रतिभूति पूँजी	पूर्तिभूती पूँजी
security deposit account	जमानत जमा लेखा, प्रतिभूति जमा लेखा	जमानत जमा लेखा, पूर्तिभूती जमा लेखा
sedentary occupation	आसनी व्यवसाय बैठकी धंधा	बैठकी धंधा
seigniorage	सलाभ सिक्का-दलाई	सलाभ टका-चलाई
seizure of goods	माल अभिग्रहण	माल दी बांडूनी पक्क
selective credit control (= qualitative credit control)	चयनात्मक उधार नियंत्रण (=गुणात्मक उधार नियंत्रण)	चेण्डां उपार नियंत्रण (=गुणात्मक उपार नियंत्रण)
selective tariff	चयनात्मक प्रशुल्क	चेण्डां टैरिफ्ड

self-adjusting economic system

self-adjusting economic system	स्वसामन्जनशील अर्थ प्रणाली	सहै समाजेजित आरबक पूष्टाली
self-dependence	स्वाबलंबन	आउमनिरभरता
self-employment	स्व-नियोजन, आत्मा-नियोजन	सहै-रुज्जगार
self-finance	स्ववित्त, आतंरिक वित्त	सहै-हिंड, अंदरूनी हिंड
self-interest	स्वार्थ, निजी लाभ	सहै-हिंड, निजी लाभ
self-liquidating advances	स्वपरिपोषक अग्रिम (ऋण)	सहै-समापन पेसगी (रिट)
self-restraint	आत्मसंयम	आउम-संनम
self-service	स्वयं सेवा	सहै-सेवा
self-sufficiency	आत्मनिर्भरता	सहै-निरभरता
seller's market	विक्रेता का बाजार	विक्रेता दा बजार
seller's surplus	विक्रेता अधिशेष	विक्रेता वाढ़र
selling cost	बिक्री लागत	विक्री लागत
selling price	विक्रय कीमत	विक्री कीमत
semi-durable goods	अर्ध-टिकाऊ वस्तुएँ, अर्धस्थाई वस्तुएँ	अरय-टिकाउ वस्तु, अर्य सघाई वस्तु
semi-finished goods	अधबनी वस्तुएँ, अर्धनिर्मित वस्तुएँ	अरय-निरमित वस्तु
semi-industrialized	अर्द्ध औद्योगीकृत	अरय-उद्योगीकृत
semi-luxury goods	अर्ध-विलास वस्तुएँ	अरय-विलासी वस्तु
semi-manufactured product	अर्ध-निर्मित उत्पाद	अरय-निरमत उत्पाद
semi-monopoly	अर्द्ध एकाधिकार	अरय-ऐकाधिकार
separation rate	वियुक्ति दर	व्यवरेवा दर

serfdom	कृषिदासता, कृषिदास प्रथा	किसानी दास पूछा
service	सेवा, व्यवस्था	सेवा, हिवस्था
set back (in trade)	(व्यापार में) धक्का	द्वपार द्वितीय धक्का
settled labour	आवासित श्रमिक	द्वमे किरड़ी / आबाद किरड़ी
settlement	बस्ती	बंदेशमत
severance pay	निष्कर्षण वेतन	निपटारा वेतन
severance tax	निष्कर्षण कर, उच्छेदन कर	पुँटारा कर, निपटारा कर
shadow money	आभासी मुद्रा	आभासी मुद्रा / गुम्फनाम मुद्रा
shadow price	कल्पित कीमत	कल्पित कीमत
share	अंश, भाग, शेयर	अंस, हिंसा, सोभर
share cropper	बटाईदार	बटाईदार
shift	पारी	पारी
shifting of tax	करान्तरण, करभारान्तरण	करांतरण, कर डार अंतरण
shipping conference	नौवहन सम्मेलन	समुदरी जहाजी आवाजाई सम्मेलन
shop	दुकान, प्रतिष्ठान, कर्मशाला	दुकान, करमस्ताला
shortfall	कमी, न्यूनतम	कमी, निउनता
short-period	अल्पअवधि, अल्पकाल	अल्पकाल, अल्प अवधि
short-period cost	लघु अवधि की लागत	अल्पकालीन लागत
short-period (run) cost	लघु अवधि (रन) लागत	अल्पकालीन लागत
short-period curve	अल्पकालीन वक्र	अल्पकालीन वक्र
short-period equilibrium	अल्पकालीन संतुलन	अल्पकालीन संतुलन

141

short rate

short rate	अल्पकालिक दर	अल्पकालीन दर
short-shift	अंशकालिक पारी	अंसकाली पारी
short term credit	अल्पावधि उधार	अल्पअवधी उधार
short term loan	अल्पावधि कर्ज	अल्पअवधी करज
short wave business cycle	अल्पकालीन व्यवसाय चक्र	अल्पकालीन कारोबारी चॅक्र / द्वपार चॅक्र
shut-down	बंद करना /	बंदबंदी
shut down cost (=prime cost)	प्राथमिक लागत (=मूल लागत)	प्राथमिक लागत (=मूल लागत)
shut down point	प्राथमिक बिंदु	प्राथमिक बिंदु
shut down price	प्राथमिक कीमत	प्राथमिक कीमत (=मूल कीमत)
silver standard	रजत मान	चांदी मुद्रा मान
single point tax	एक स्तर कर	एक पैयरी कर
single tax	एकल कर	एकहिरा कर
sinking fund	निक्षेप निधि	रिट व्हापसी निधि
sit down strike	हड्डताल नीचे बैठो	परना हड्डताल
site value (= situation value)	स्थिति मान (=स्थान मूल्य)	सविती मान (=स्थान मूल)
situational analysis	स्थितिपरक विश्लेषण	सविती अनुसार विश्लेषण
situation rent	स्थिति लगान, स्थिति किराए	सविती लगान, सविती किराइभा
size	1. आकार 2. आमाप	1. आवार 2. नाप
skill	कौशल, कुशलता	कैसल, बुसलता
skill formation	कौशल निर्माण	कैसल निर्माण
skilled labour	कुशल श्रमिक	बुसल किरडी

142

slab system (of taxation)	खंड पद्धति (कराधान की)	ਖੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ਕਰਾਧਾਨ ਦੀ)
slave economy	दास अर्थव्यवस्था	ਦਾਸ ਅਰਬਵਿਵਸਥਾ
slow assets	कालापेक्षी परिसंਪत्ति	ਕਾਲ-ਪੱਖੀ ਧਨ ਧਾਮ
slowdown	काममंदी, ਕਾਰ्यਮਂਦਨ	ਕੰਮ-ਮੰਦਾ
slump	ਚਰਮ ਮੰਦੀ	ਚਰਮ ਮੰਦੀ, ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਮੰਦੀ
small industry	लਘੂ ਉਤਾਰੋਗ	ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ
small scale industry	ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਕਾ ਉਤਾਰੋਗ	ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦਾ ਉਦਯੋਗ
social budgeting	ਸਾਮਾਜਿਕ ਬਜਟ	ਸਮਾਜਕ ਬਜਟ ਬਣਾਉਣਾ
social capital	ਸਾਮਾਜਿਕ ਪੂੰਜੀ	ਸਮਾਜਕ ਪੂੰਜੀ
social cost	ਸਾਮਾਜਿਕ ਲਾਗਤ	ਸਮਾਜਕ ਲਾਗਤ
social security	ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੁਰਕਾ	ਸਮਾਜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ
social security tax	ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੁਰਕਾ ਕਰ	ਸਮਾਜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰ
social wants	ਸਾਮਾਜਿਕ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾਏँ	ਸਮਾਜਕ ਲੋੜਾਂ
social wealth	ਸਾਮਾਜਿਕ ਧਨ	ਸਮਾਜਕ ਧਨ
social welfare	ਸਾਮਾਜਿਕ ਕਲਾਣ	ਸਮਾਜਕ ਭਲਾਈ
social welfare function	ਸਾਮਾਜਿਕ ਕਲਾਣ ਫਲਨ	ਸਮਾਜਕ ਭਲਾਈ ਫਲਨ
socialist economy	ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਾਕਸਥਾ	ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਬਵਿਵਸਥਾ
socialistic pattern	ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਰੂਪ	ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਬਣਤਰ
soft currency	ਸੁਲਭ ਮੁਦ੍ਰਾ, ਸੁਲਭ ਕਰੰਸੀ	ਸੁਲਭ ਮੁਦਰਾ, ਸੁਲਭ ਕਰੰਸੀ
soft goods	ਅਲਪਸਥਾਈ ਤਪਭੋਗਤਾ ਵਸਤੂਏँ	ਅਲਪਸਥਾਈ ਉਪਭੋਗੀ ਵਸਤਾਂ
soft loan	ਸੁਲਭ ਕਰੰਜ	ਸੁਲਭ ਕਰਜ਼
soft market	ਗਿਰਤਾ ਬਾਜਾਰ, ਮੁਲਾਯਮ ਬਾਜਾਰ	ਮੱਠਾ ਬਜ਼ਾਰ, ਨਰਮ ਬਜ਼ਾਰ

143

soil conservation

soil conservation	भू-ਸੁਰਕਣ	ਭੂ-ਸੁਰੱਖਿਆ
soil erosion	भू-ਖ਼ਾਰ	ਭੂ-ਖੇਰ
sole bargaining	ਏਕਲ ਸੌਦਕਾਰੀ	ਇਕੱਲਾ ਸੌਦਾਗਰ / ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ
sovereignty of the consumer	ਉਪਭੋਕਤਾ ਪ੍ਰਮੁਤਵ	ਉਪਭੋਗੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ
spearhead money (= occupation money) (=ਵਾਹਿਕਾ ਧਨ)	ਅਧਿਪਤਿ ਮੁਦ੍ਰਾ	ਮੇਹਰੀ ਮੁਦਰਾ (=ਕਿੱਤਾ ਮੁਦਰਾ)
special assessment	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਕਰ) ਨਿਰਧਾਰਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਾਧਾਨ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਕਰ) ਨਿਰਧਾਰਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਾਧਾਨ
special benefit revenue	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿਤਲਾਭ ਆਯ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿਤਲਾਭ ਆਮਦਨ
special drawing rights (SDR)	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਹਰਣ ਅਧਿਕਾਰ (ਏਸਡੀਆਰ)	ਕਢਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ
specie	ਸੋਨਾ-ਚੱਟੀ, ਬਹੁਮੂਲ੍ਯ ਧਾਰਤੇਂ ਸੋਨਾ-ਚੱਟੀ, ਬਹੁਮੂਲ੍ਯ ਧਾਰਤਾਂ	
specie flow price mechanism	ਧਾਰਤਾਵਾਹ ਕੀਮਤ ਤੰਬੇ	ਧਾਰਤਾਵਾਹਕ, ਕੀਮਤ-ਤੰਬੇ
specific capital	ਵਿਸ਼ਿ਷ਟ ਪੂੰਜੀ	ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਪੂੰਜੀ
specific duty	ਪਰਿਮਾਣਾਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁਲਕ	ਪਰਿਮਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਊਟੀ / ਮਹਿਸੂਲ
specific goods	ਵਿਸ਼ਿ਷ਟ ਮਾਲ	ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਮਾਲ / ਵਸਤਾਂ
specific tariff	ਪਰਿਮਾਣਪਰਕ ਪ੍ਰਸ਼ੁਲਕ	ਪਰਿਮਾਣਕ ਟੈਂਰਿਫ
specific tax	1. ਵਿਸ਼ਿ਷ਟ ਕਰ 2. ਪਰਿਮਾਣਪਰਕ ਕਰ	1. ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਕਰ 2. ਪਰਿਮਾਣਕ ਟੈਂਰਿਫ
specific wants	ਵਿਸ਼ਿ਷ਟ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾਏਂ	ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਲੋੜਾਂ
speculation	ਸਟਟਾ	ਸੱਟਾ
speculation motive	ਸਟਟਾ ਅਮ੍ਰਿਤਾ	ਸੱਟਾ ਨਿਮਿਤ / ਮਨੋਰਥ
speculative demand	ਅਪੇਕ਼ੀ ਮਾੱਗ	ਅਪੇਕ਼ੀ ਮਾੱਗ / ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਮਾੱਗ

speculative investment	सट्टा निवेश, जोखिम निवेश	मॅटा निवेस, जेखभी निवेस
speculative market	सट्टा बाजार	मॅटा बजार
speculative money	सट्टा द्रव्य	मॅटा दूद / मुदरा
spending power	व्यय शक्ति	भरच सकड़ी
spill over effect	अधीपलावन प्रभाव	अतिपृष्ठाह पृष्ठाव
spiral of wages and prices	मजदूरी कीमत उत्तरक्र	मजदूरी-कीमत बुंडलदार / व्लदार
split income	विभक्त आय	विभाजित आमदन
spoils system	1. इनामी प्रणाली 2. पद-पुरस्कार व्यवस्था	1. इनामी पूछाली 2. पद-पुरस्कार विवरण
spot market	हाजिर बाजार	हाजर बजार
spot price	हाजिर कीमत	हाजर कीमत
spotter	भेदिया	उेची
spread	कीमत-लागत अंतर	कीमत-लागत अंतर
spurt	प्रवेग, स्फुरण	पूर्वेग / उछाला
squeeze	अधिसंकुचन	अति सुंगत्रन / नपीत्रना
stability	स्थिरता, स्थायित्व	संघरउ
stable equilibrium	स्थिर संतुलन	संघर संतुलन
stable money	स्थिर मुद्रा, स्थिर द्रव्य	संघर मुदरा, संघर दूद
stable price	स्थिर कीमत	संघर कीमत
stage	मंच, चरण, अवस्था	चरण, अवस्था, पत्राव
stages of economic development	आर्थिक विकास की अवस्थाएँ, आर्थिक विकास के चरण	1. आरबक विवास दीभां भवस्थावां 2. आरबक विवास दे पत्राव
stagflation	स्फीति-गतिरोध	सदीउ गतिरेय

145

stagnation

stagnation	गतिरोध, गतिहीनता	गतिरेय, गतीहीनता / खड़ेउ
stagnation theory	गतिहीनता सिद्धांत	गतीहीनता सिधांत
stamp duty	स्टाम्प शुल्क	स्टैप महिसूल / डिउटी
stamped bond	विशेष शर्त बंधपत्र	विसेप्र मरत बंय-पॅर
standard	मानक, स्तर	मानक, मानदंड पॅर मिअर
standard coin	मानक सिक्का	मानक मिंका
standard goods	मानक वस्तुएँ	मानक वस्तां, मिअरी वस्तां
standardisation	मानकीकरण	मानकीकरण / मिअरीकरण
standardised birth rate	मानकित जन्म दर	मानकी जन्म दर
standard item	मानक मद	मानक मेंद
standard money	मानक मुद्रा	मानक मुदरा
standard of deferred payments	आस्थगित भुगतान का मान	संघरित भुगतान दा मान
standard of fair price	उचित कीमत मानक	उचित कीमत मानक
standard of living	जीवन स्तर	जीवन-पॅर / रहिण-सहिण दा पॅर
standard rent	मानक किराया	मानक किराएिअ
standard tariff	मानक प्रशुल्क	मानक टैरिफ
standard wage	मानक मजदूरी, मानक वेतन	मानक मजदूरी, मानक वेतन
stand-by control	उद्यत नियंत्रण	व्लती नियंत्रण
stand-by cost	उद्यत लागत	व्लती लागत
stand-by credit	उद्यत उधार	व्लती उधार
staple exports	प्रधान निर्यात	पूपान निरजात

146

state agency	सरकारी अभिकरण, सरकारी एजेंसी	सरकारी ईज़ंसी
state bond	राज्य बंधपत्र	राज बंय-पॉत्र
state capitalism	1. राज्य पूँजीवाद 2. राजकीय पूँजीवाद	1. राज पूँजीवाद / पूँजीवादी राज 2. राजकी पूँजीवाद
state control	राज्य नियंत्रण, राजकीय नियंत्रण	1. राजकी नियंत्रण 2. राज नियंत्रण
state enterprise	राजकीय उद्यम	राजकी उद्यम
state farming	राजकीय खेती	राजकी खेती
state industry	राजकीय उद्योग	राजकी उद्योग
state interference	राजकीय हस्तक्षेप, सरकारी हस्तक्षेप	राजकी दखल, सरकारी दखल
state monopoly	1. राज्य एकाधिकार 2. राजकीय एकाधिकार	1. राजकी एकाधिकार 2. राज एकाधिकार
state planning	सरकारी आयोजना	सरकारी आयोजन
state sector	सरकारी क्षेत्रक, राजकीय क्षेत्रक	सरकारी खेत्र, राजकी खेत्र
state taxation	राजकीय कराधान	राजकी वरापान
state trading	राज्य व्यापार, राजकीय व्यापार	1. राज व्यापार 2. राजकी व्यापार
static economics	स्थैतिक अर्थशास्त्र	संधिअकी अरबस्त्रास्त्र
static welfare theory	स्थैतिक कल्याण सिद्धांत	संधिअकी कलिअष्ट मियांउ
statism	राज्यवाद	राजवाद
statistical average (mean)	सांख्यिकीय माध्य	संधिअकी भयिअक / औसउ
statistical classification	सांख्यिकीय वर्गीकरण	संधिअकी वरगीकरण

147

statistical correlation

statistical correlation	सांख्यिकीय सहसंबंध	संधिअकी सहि-संबंय
statistical inference	सांख्यिकीय अनुमिति	संधिअकी अनुमती
statistical law	सांख्यिकीय नियम	संधिअकी नियम
statistical measurement	सांख्यिकीय माप	संधिअकी माप
statistical method	सांख्यिकीय प्रणाली	संधिअकी पृष्ठाली / ढंग जाहि
statistical technique	सांख्यिकीय प्राविधि	संधिअकी उक्तनीव
statistical universe	सांख्यिकीय समग्र	संधिअकी सम्गर
statistics	सांख्यिकी, आंकडे	अंकड़े / अंकज्ञा-विगिभान / संधिअकी
steady state growth rate	स्थिर अवस्था संवृद्धि दर	टिक्की अवस्था सरव-वापा दर
step system (of taxation)	सोपान प्रणाली (कराधान की)	पैत्री पृष्ठाली (वरापान दी)
sterling bloc	स्टर्लिंग गुट	स्टर्लिंग गुट
sterling investment account	स्टर्लिंग निवेश खाते / लेखा	स्टर्लिंग निवेस लेखा
stickiness of wages	मजदूरी निश्चलता	मजदूरी निसचलउ
stick price	निश्चल कीमत	निसचल कीमत
stock broker	शेयर दलाल	स्टाक दलाल
stock price	शेयर कीमत	स्टाक कीमत
stock-in-trade	1. विक्रय माल 2. भण्डार माल	1. विकरी माल 2. भंडार माल
storage	भंडारण, गोदाम में रखना, भंडार में रखना	भंडारन, गोदाम विच रँखना, भंडार विरणिआ, जधीरा
store of value	मूल्य का संचय	मूल संचित करना

148

straight bill of lading	सीधा लदान-पत्र	सिंपा लदान-पॅटर / सिंपा माल-लदाई पॅटर
straight mortgage	मिति व्याज बंधक	मिती विभाज बंयक
strategy	कार्यनिति	कारजनीती
stratification	स्तरण, स्तरीकरण	पॅयरीबरण
stratified sample	स्तरबद्ध नमूना, स्तरबद्ध प्रतिदर्श	पॅयरबैय नमूना, पॅयरबैय निआदरस
stretch out	कार्यभार में वृद्धि	कारजभार-पसार
strike	हड्डताल	हउड्डाल
structural analysis	संरचनात्मक विश्लेषण	संरचनात्मक विस्लेषण
structural change	संरचनात्मक परिवर्तन	संरचनात्मक परिवर्तन
structural stability	संरचनात्मक स्थिरता	संरचनात्मक स्थिरता
structural underemployment	संरचनात्मक अल्परोजगार	संरचनात्मक अल्प-रुज्जगार
structural unemployment	संरचनात्मक बेरोजगारी	संरचनात्मक घेरुज्जगारी
structure of taxation	कराधान संरचना	कराधान संरचना / ढांचा
struggle for existence	जीवन संघर्ष	जीवन-संघर्ष
sub-division of holdings	जोत उप-विभाजन	जेत उप-विधंडन
sub-marginal	अवसीमान्त	उप-सीमांत
sub-optimum	उप इष्टतम	उप-एस्टटम
sub-sale	उप-बिक्री, उप विक्रय	उप-विक्री
subscribe	अभिदान करना	चंदा देणा
subscribed capital	अभिदत्त पूँजी	इँती हेई पूँजी
subscription	अभिदान चंदा	चंदा

subsidiary coin

subsidiary coin	सहायक सिक्का, छोटा सिक्का	महाएक सिंका, हेटा सिंका
subsidy	सहायिकी	महाएकी
subsistence	निर्वाह, गुजारा	निरबाह, गुजारा
subsistence economy	निर्वाह अर्थव्यवस्था	निरबाह अरब्धविवस्था
subsistence theory of wages	निर्वाहमात्र मजदूरी सिद्धांत, निर्वाह मजदूरी सिद्धांत	निरबाह घेग मजदूरी सियांत, निरबाह मजदूरी सियांत
subsistence wages	निर्वाहमात्र मजदूरी, निर्वाहमात्र वेतन	निरबाह मजदूरी, निरबाह वेतन
substitute goods	स्थानापन्न वस्तुएँ	पूँजिस्थापत वस्तुएँ
substitution	प्रतिस्थापन, स्थानापत्ति	पूँजिस्थापन, बदल
substitution effect	प्रतिस्थापन प्रभाव, स्थानापत्ति प्रभाव	पूँजिस्थापन पूँजाव, पूँजिस्थापत पूँजाव / उचादला पूँजाव
subvention	1. राजकीय सहायता 2. सहायतार्थ अनुदान	1. राजकी सहाइता 2. सहाइता-अनुदान
succession duty	उत्तराधिकार शुल्क	उत्तराधिकार महिसूल
successive utility curve	क्रमिक उपयोगिता वक्र	कृमिक उपयोगिता वक्र, कृमिक उपयोगिता वक्र
sumptuary tax	1. व्यय-नियामक कर 2. उपभोग नियामक कर	1. खरच संबंधी कर 2. उपभोग संबंधी कर
sunk capital	निमग्न पूँजी	डूँघी पूँजी
sun-spot theory	सूरज-धब्बा सिद्धांत	सूरज-यॱ्या सियांत
superannuation fund	अधिवर्ष निधि	मेवा-नहिंती वेस
super-marginal purchase	अधिसीमान्त क्रय	अति-सीमांत खरीद
super-multiplier	अति गुणक	अति-गुणक

super-profit	अति लाभ	अति-लाभ
supertax (surtax)	अधि कर	अतिरिक्त कर, वायु कर
supplementary budget	अनुपूरक बजट	अनुपूरक बजट
supplementary cost	अनुपूरक लागत	अनुपूरक लागत
supplementary demand	अनुपूरक मँग	अनुपूरक मँग
supplementary tax rates	कर की अनुपूरक दरें	कर दीभां अनुपूरक दरें
supply	पूर्ति	पूरती
supply curve	पूर्ति वक्र	पूरती वक्र
supply function	पूर्ति समारोह	पूरती फ्लॅन
supply price	पूर्ति कीमत	पूरती कीमत
supply schedule	पूर्ति अनुसूची	पूरती अनुसूची
support price	समर्थन कीमत	समर्थन कीमत
suppressed inflation	1. दमित स्फीति 2. दमित मुद्रास्फीति	1. दमित सढ़ीती 2. दमित मुद्रा सढ़ीती
surcharge	अधिभार	अति पृष्ठार, अतिभार / सरचारज
surety	जमानत	जमानत
surplus	बेशी, आधिक्य, अधिशेष	वाढ़र
surplus budget	बेशी का बजट	वाढ़री बजट
surplus budget multiplier	बेशी बजट गुणक	वाढ़र बजट गुणक
surplus energy theory	अधिशेष ऊर्जा सिद्धांत	व्ययेतर / वाढ़र उरजा सियांउ
surplus labour	बेशी श्रमिक, बेशी मजदूर	वाढ़र किरड़ी, वाढ़र मजदूर

surplus product

surplus product	बेशी उत्पाद	वाढ़र उत्पाद
surplus production	बेशी उत्पादन	वाढ़र उत्पादन
surplus profit	बेशी लाभ	वाढ़र लाभ, व्ययेतर लाभ
surplus purchasing power	बेशी क्रय शक्ति	वाढ़र खरीद सकती
surplus reserve	बेशी आरक्षण	वाढ़र राखवां
surplus value	बेशी मूल्य	वाढ़र मूल
surrender value	अन्वर्यपैण मूल्य	समरपण मूल
surtax (= super tax)	अधिकर	अधिकर, अतिरिक्त कर, वायु कर
survival rate	उत्तरजीविता दर	उत्तरजीविता दर
sustainability	संधारणीयता	पारदृगेगता / जारी-रहिणे जेगता
sustainable growth	संधारणीय संवृद्धि	पारदृगेग वापा / जारी रहिणेगे सरद-वापा
sustained economic growth	संधारित आर्थिक संवृद्धि	पारदृगेग वापा / काइम-रखिंआ आरबक सरद-वापा
sweated labour	शोषित श्रमिक / शोषित मजदूर	मोसित किरडी, मोसित मजदूर
symmetallism	मिश्रधातु मान	मिस्रतपात्र मान
syndicalism	1. श्रमाधिपत्या 2. सिंडिकेतवाद, श्रमसंघवाद	1. सिल्पी संघवाद 2. सिंडीकेटवाद, किरडमंघवाद
syndicate	अभिषद	मिंडीकेट, प्रामालनसंघ
systematic sample	व्यवस्थित नमूना	विवस्थित नमूना

T

tabular standard (= index number standard)	सूचकांकि मान	मुच्क-अंक मान
tabulation	सारणीकरण, सारणीयन	मारणीकरण
take home pay	हाथवेतन	हँख-देतन
take-off stage	उत्कर्ष अवस्था	उत्कृष्ट अवस्था / उडान-अवस्था
tangible assets	मूर्त परिसंपत्ति	मूरत (मधुल) यन-यम
tangible security	मूर्त प्रतिभूति	मूरत (मधुल) प्रतिभूति
tardiness	शिथिलता	मिथिलता
tariff	1. प्रशुल्क 2. प्रशुल्क दर-सूचि	1. टैरिफ्ड 2. टैरिफ्ड दर मुच्ची
task wage	नियतकार्य मजदूरी	नियत कारज मजदूरी
'taste obstacle' theory	रुचि अवरोधक सिद्धांत	रुचि अवरोधक मियांउ
tax	कर	कर
taxable	कर योग्य	कर योग
taxable capacity	करदान क्षमता	कर योग-भमता / कर योग ममरँखा
taxable income	कर योग्य आय, करयोग्य आमदनी	कर योग आमदन, कर योग आमदनी
taxable profit	कर योग्य लाभ	कर योग लाभ
taxation	कराधान, करारोपण, कर लगाना	करायान, कर लगाणा
tax avoidance	कर-परिहार, कर से बचाव	कर तें बचाव

153

tax-base

tax-base	कर आधार	कर आपार
tax burden	कर भार	कर-बार
tax capitalisation	कर का पूँजीकरण	कर दा पूँजीकरण
tax collection	कर संग्रह	कर संगृहि
tax concession	कर रियायत	कर रिअस्ट
tax credit (= tax offset)	कर समंजन	कर समरुँल भुगतान
tax deducted at source	स्रोत पर कटौती कर	सरेत तें बटिअ गिअ कर
tax delinquency	कर विलम्बित, कर अपचारिता	कर-विलंबता
tax effect	कर प्रभाव	कर-पूँबाव
tax evasion	कर-वंचन	कर-चेरी
tax exemption	कर छूट	कर-छेट
tax-free	कर मुक्त	कर-मुक्त
tax holiday	कर अवकाश	कर-हूँटी
tax immunity	कर विमुक्ति	कर-हूटबारा
tax jurisdiction	कर अधिकार क्षेत्र	कर-अधिकार खेतर
tax liability	वित्त देयता	कर-देण्टारी
tax limit	कर-सीमा	कर-सीमा
taxpayer	करदाता	कर-दाता
tax rebate	कर कटौती	कर कटैती / कर बाट
tax-receipts (= tax proceeds)	कर-प्राप्तियां (= कर आय)	कर-पूँपतीअं (=कर आमदन)
tax relief	कर राहत	कर-राहत
tax reserve	कर आरक्षण	कर-राखवां

tax revenue	कर राजस्व, कर आय	कर राजस्व, कर-भागदान
tax roll	कर निर्धारण पत्र	कर निरपारण पैत्र
tax sale	करार्थ बिक्री	कर-विकरी
tax sharing	कर सहभाजन	कर-सहभाजन
tax structure	कर संरचना	कर-संरचना / ढांचा
tax system	कर प्रणाली	कर पृष्ठाली
technical coefficient	तकनीकी गुणांक	उक्तनीकी गुणांक
technical know-how	तकनीकी कार्यज्ञान, तकनीकी जानकारी	उक्तनीकी कारज-गिरावं, उक्तनीकी जाणकारी
technocracy	प्रोट्योगिक तंत्र, प्रोट्योगिक तंत्र	उक्तनीकी-उंतर
technological unemployment	तकनीकीमूलक बेरोजगारी, प्रौद्योगिकीय बेरोजगारी	उक्तनालेजीकल घेरुजगारी
temporary annuity	अस्थायी वार्षिकी	असम्भाषी मालाना
temporary equilibrium	अस्थायी संतुलन	असम्भाषी संतुलन
temporary settlement	1. अस्थायी बंदोबस्त 2. अस्थायी समझौता	1. असम्भाषी बंदेखस्त 2. असम्भाषी समझौता
tenancy	किरायेदार, काश्तकारी	कास्तकारी 1. किराएदारी 2. कास्तकारी
tenancy laws	काश्तकारी कानून, भूधारण विधि	कास्तकारी कानून, भूमि पारण नियम
tenancy reforms	काश्तकारी सुधार	कास्तकारी सुधार
tenant	किरायेदार	किराएदार, कास्तकार
tenant-at-will	गैर मौरसी काश्तकार	इँड्हा-मेती कास्तकार
tenant farmer	असामी काश्तकार	असामी कास्तकार / मुजार
tenor of bill	बिल की अवधि	बिल दी मिअद

tent (tax)

tenth (tax)	दशमांश (कर)	दसमीस (कर)
tenure	1. कार्यकाल, अवधि 2. पट्टा	1. कारजकाल, मिअद 2. पटा
terminable debt	मियादी ऋण	मिअदी रिण
terminal cost	एकश: लागत, जॉब लागत	अंतिमी लागत, जाब लागत
terminal tax	सीमा कर	सीमाकर / अंतिम कर
term loan	आवधिक कर्ज, मियादी कर्ज	मिअदी वरज
terms of trade	1. आयात-निर्यात स्थिति 2. व्यापार-स्थिति	1. अजात-निरजात सविती / व्यापारक सरतां 2. व्यापार सविती
terms of trade effect	व्यापार-स्थिति प्रभाव, आयात-निर्यात स्थिति प्रभाव	व्यापारक सरतां दा पूछाव
territorial bond	क्षेत्रीय बंधपत्र	धेतरी बंप-पैतर
territorial division of labour	भौगोलिक श्रम विभाजन	बूरोलिक विरउ दी व॰्ड
test	परीक्षण, जॉच, परख	जांच, परख, परीखण
theoretical economics	सेट्टांतिक अर्थशास्त्र	सियांउक अरबस्तास्तर
theory of comparative cost	तुलनात्मक लागत का सिद्धांत	तुलनात्मक लागत सियांउ
theory of consumer's choice	उपभोक्ता वरन सिद्धांत	ਉਪਭੇਗਤਾ ਚੋਣ ਸਿਧਾਂਤ
theory of cost	लागत का सिद्धांत	ਲਾਗਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
theory of demand	ਮੱਗ ਕੇ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਮੱਗ ਦ ਸਿਧਾਂਤ
theory of distribution	ਵਿਤਰਣ ਕੇ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਵੰਡ-ਸਿਧਾਂਤ
theory of general equilibrium	ਸਾਮਾਨਿਕ ਸ਼ੁਲਕ ਕੇ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਸਾਧਾਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਸਿਧਾਂਤ

theory of increasing misery	विपन्नता वृद्धि सिद्धांत	ਵਧਦੇ ਸੰਤਾਪ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
theory of interest	ब्याज सिद्धांत	ਵਿਆਜ ਸਿਧਾਂਤ
theory of production	उत्पਾਦਨ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਧਾਂਤ
theory of profit	ਲਾਭ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਲਾਭ ਸਿਧਾਂਤ
theory of rational expectations	तर्कसंगत अपेक्षाओं के सिद्धांत	ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸੰਭਾਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
theory of subjective value	व्यਕਿਤਪਰਕ ਮੂਲਾਂ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਆਤਮਪਰਕ ਮੁੱਲ ਸਿਧਾਂਤ
theory of surplus value	अधਿਸ਼ੇ� ਮੂਲਾਂ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਵਾਫ਼ਰ ਮੁੱਲ ਸਿਧਾਂਤ
theory of value	ਮੂਲਾਂ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਮੁੱਲ ਸਿਧਾਂਤ
theory of wages	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਾ ਸਿਦ्धਾਂਤ	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
thin corporation	ਅਤਿਕ੍ਰਮੀ ਨਿਗਮ	ਅਤਿਰਿਣੀ ਨਿਗਮ
thrift	कਿਫਾਯਤ, ਸਿਤਵਾਧ	ਸਰਫਾ, ਕਿਫਾਇਤ
thundercloud country	ਸਾਪਦ ਦੇਸ਼	ਆਪਦਾ-ਦੇਸ਼ / ਆਫਤਾਂ-ਪਿਰਿਆ ਦੇਸ਼
tight loan	शर्तबद्ध कर्ज	ਸ਼ਰਤਬੱਧ ਕਰਜ਼
tight monetary policy	ਤੰਗ ਮੌਦ੍ਰਿਕ ਨੀਤਿ	ਮਹਿੰਗੀ / ਦੁਰਲੱਭ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ
tight money (= dear money)	ਮਹੱਗੀ ਮੁਦ੍ਰਾ, ਦੁਰਲੱਭ ਮੁਦ੍ਰਾ	ਮਹਿੰਗੀ ਮੁਦਰਾ, ਦੁਰਲੱਭ ਮੁਦਰਾ
time deposits	ਸਮਯ ਜਮਾ	ਮਿਆਦੀ ਜਮਾ
time lag	ਸਮਯਾਂਤਰ, ਸਮਯ-ਪਥਚਾਤ	ਸਮਾਂ-ਪਿਛੇਤ
time lag tariff	ਸਮਯ-ਪਥਚਾਤ ਪ੍ਰਸ਼ੁਲਕ	ਸਮਾਂ-ਪਿਛੇਤ ਟੈਰਿਫ਼
time money	ਕਾਲਿਕ ਕੁਣ / ਮੁਦ੍ਰਾ	ਕਾਲਕ ਰਿਣ / ਮੁਦਰਾ
time preference	ਸਮਯ ਅਧਿਮਾਨ	ਸਮਾਂ ਤਰਜੀਹ

time series

time series	ਸਮਯ ਸ਼੍ਰੇਖਲਾ	ਸਮਾਂ ਸ੍ਰੇਣੀ
time utility	ਕਾਲਮੂਲਕ ਉਪਯੋਗਿਤਾ, ਕਾਲਮੂਲਕ ਤੁਟਿਗੁਣ	ਕਾਲਮੂਲਕ ਤੁਸ਼ਟੀਕਰਣ
time wage	ਕਾਲਪਰਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਅਮਾਨੀ	ਵਕਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ / ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ
tithe	ਦਸ਼ਮਾਂਸ਼ ਕਰ	ਦਸ਼ਮੰਸ਼ ਕਰ
token coin	ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਿਕਕਾ	ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਿੱਕਾ
token money	ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੁਦ੍ਰਾ	ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੁਦਰਾ
toll tax	ਪਥਕਰ	ਪਥ-ਕਰ
tonnage	ਟਨ ਭਾਰ	ਟਨ-ਭਾਰ
total cost	ਕੁਲ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ
total income	ਕੁਲ ਆਯ	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ
total revenue	1. ਕੁਲ ਰਾਜਸਵ 2. ਕੁਲ ਸੰਪ੍ਰਾਪਤਿ	1. ਕੁੱਲ ਰਾਜਸਵ 2 . ਕੁੱਲ ਮਾਲੀਆ
total utility	ਕੁਲ ਉਪਯੋਗਿਤਾ	ਕੁੱਲ ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ / ਉਪਯੋਗਤਾ
trade	ਵਾਧਾਰ, ਵਾਵਸਾਧ	ਵਪਾਰ, ਵਿਵਸਾਏ
trade barriers	ਵਾਧਾਰ ਮੈਂ ਰੁਕਾਵਟੋਂ	ਵਪਾਰ ਰੋਕਾਂ
trade creation	ਵਾਧਾਰ ਨਿਰਮਾਣ	ਵਪਾਰ ਸਿਰਜਨਾ
trade credit	ਵਾਧਾਰ ਉਧਾਰ	ਵਪਾਰ ਉਧਾਰ
trade cycle	ਵਾਧਾਰ ਚੜ	ਵਪਾਰ ਚੱਕਰ
trade depression	ਵਾਧਾਰ ਮੰਦੀ	ਵਪਾਰ ਮੰਦੀ
trade discount	ਵਾਧਾਰ ਛੂਟ	ਵਪਾਰ ਕਟੋਡੀ
trade diversion	ਵਾਧਾਰ ਕਾ ਪਥਾਂਤਰਣ	ਵਪਾਰ ਵਿਧਾਨ / ਪਥ ਬਦਲੀ
trade gap	ਵਾਧਾਰ ਅਨੱਤਰਾਲ	ਵਪਾਰ-ਵਿੱਖ / ਅੰਤਰਾਲ
trade mark	ਵਾਧਾਰ ਚਿਹਨ	ਵਪਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹ

trade reference	व्यापार संदर्भ	व्यापार संदर्भ / हवाला
trade risk	व्यापार जोखिम	व्यापार जोखम
trade union	श्रमिक संघ, मजदूर संघ, श्रम संघ	किरड़ी संघ, मज़दूर संघ, किरड़ संघ
trading bloc	व्यापार गुट	व्यापारक-गुट
transaction	1. लेन-देन, सौदा, व्यवहार 2. सञ्चालन	1. मैदा, लैण्ड-एण्ट, विहार 2. संचालन
transaction cost	लेन - देन / सौदा की लागत	लैण्ड-एण्ट लागत
transaction motive	लेनदेन उद्देश्य / अभिप्राय	लैण्ड-देन मनेरब
trans-cyclical shifts	पारचक्रीय परिवर्तन	पारचक्रीय परिवर्तन
transfer	1. तबादला 2. हस्तांतरण	1. उबादला 2. हस्तांतरण
transferable goods	अंतरणीय वस्तुएँ	अंतरणीय वस्तुएँ
transfer earnings	अंतरण आय, हस्तांतरण उपार्जन	अंतरण आयी, हस्तांतरण कमाई
transfer payment	अंतरण अदायगी	अंतरण बुगाड़ान
transient goods	अल्पस्थायी वस्तुएँ	अल्पस्थायी वस्तुएँ
transition wage	संक्रमण मजदूरी	संकूंडी-मज़दूरी
transitivity of choice	चयन संक्रमिता	चेण दी सकरमकउ
transit trade	पारवहन व्यापार	पारगमन व्यापार
transmission loss	विद्युत (संचरण हानि), परेषण हानि	बिजली (संचालन)हानी, पूसरण हानी
treasure	खजाना, कोष	कोस, खजाना
treasury	खजाना, कोष, राजकोष, कोषागार	कोस, राजकोस, कोसगुहा, खजाना

treasury bill

treasury bill	राजकोष बिल, ट्रेजरी बिल	ट्रेजरी बिल, राजकोसी बिल, खजाना पॅटर
treasury note	ट्रेजरी नोट	खजाना नेट
trial period	परीक्षण अवधि, परख काल	पूर्खिआ-मिआद, परख-काल
triangular trade	त्रिपक्षीय व्यापार	त्रिपक्षीय व्यापार
tribunal	न्यायाधिकरण, अधिकरण	निभां-मडा, अधिकरण
truck system	जिस मजदूरी प्रणाली, वस्तु मजदूरी प्रथा	जिनम खजानी पूछा, वस्त मज़दूरी पूछा
true inflation	यथार्थ स्फीति	यथारब सदीती
trust	न्यास, ट्रस्ट	निभास, ट्रस्ट
trusteeship	संपरस्ती / न्यासिता / न्यासधारिया	निभासपारी
trusteeship principle	न्यासि सिद्धांत	निभासी सिधांत
turn-key job	आद्योपांत जॉब / टर्न-की जॉब	टरन की जाब
turnover	कारोबार / आवर्त / पाण्यावर्त / कुलबिक्री	बुँल विकरी (वॅटब)
turnover tax	पाण्यावर्त / कारोबार कर	बुँल वॅटब दर
tying agreement	सशर्त करार, सशर्त समझौता	सरड़ी इकरार, सरड़ी समझौता

U

ultimate consumer	अंतिम उपभोक्ता	अंतिम उपभोगी
ultimate (of final) consumption	अंतिम उपभोग	अंतिम उपभोग

unappropriate goods	अविनियोज्य वस्तुएँ	अनियोजित वस्तुएँ
unauthorised monetary benefit	अनधिकृत आर्थिक हितलाभ	अप्रिवारित आरबक हितलाभ
unbalanced budget	असंतुलित बजट	असंतुलित बजट
unbalanced growth	असंतुलित संवृद्धि	असंतुलित सरव-वाय
uncalled capital	अनमाँगी पूँजी	अष्टमर्गी पूँजी
uncertainty	अनिश्चितता	अनिश्चितता
under-assessment	अवनिर्धारण	अल्प-आंकड़ा (निरपारण)
under-developed country	अन्यन्य-विकसित देश	अल्प-विकसत देस, पॅट विकसत देस
underemployment	अल्परोजगार	अल्प रुजगार
underestimate	कम आंकना, कम अनुमान	पॅट अनुमान, पॅट आंकड़ा
underground wealth	भूमिगत धन / छिपाधन	छुपिआ धन
underhand	शारिर्द कारीगर	सारिरद बारीगर
under population	आबादी के अंतर्गत	पॅट अल्प वस्ते (जन संखिआ)
under-production	न्यूनोत्पादन	पॅट उत्पादन
undertaking	उपक्रम, वचन, वचनबंध	अदारा, बचन, बचनबैयता
undervaluation of currency	मुद्रा का अवमूल्यन	मुद्रा दा पॅट मुलांबृ
under writing	लेखन के तहत	हामी डरन दा बारज
undistributed profit	अवितरित लाभ	अष्टवैद्य लाभ
unearned	अनर्जित / काम न करनेवाला	अष्टभरजित
uneconomic (al)	अनार्थिक अलाभकार	ਬेदाइटेमेंट, अलाभकारी
unemployment	बेरोजगारी, बेकारी	बेरुजगारी, बेकारी

unexhaustive economics

unexhaustive economics	निशेष सुलाभ	अपूरन विढाइतां
unfair competition	अनुचित प्रतियोगिता	अनुचित मुकाबला
unfavourable balance of payments	प्रतिकूल भुगतान शेष	पूतिकूल भुगतान बकाइभा
unfavourable balance of trade	प्रतिकूल व्यापार शेष	पूतिकूल व्यापार-बकाइभा
unfavourable exchange	प्रतिकूल विनिमय	पूतिकूल वटांदरा
unfavourable rate of exchange	प्रतिकूल विनिमय दर	पूतिकूल वटांदरा-दर
unfavourable terms of trade	व्यापार की प्रतिकूल शर्तों	पूतिकूल व्यापारक सरतां
unfunded	अनिधिक	नियीमुक्त / नियी रहित
unified bond	समेकन बंधपत्र	ऐक्य बंय-पॅत्र
unilateral transfer	एकपक्षीय अंतरण	एकपक्षी अंतरण
union baiting	संघ-विरोध	संघ विरोध
unionism	संघवाद, संघ-पद्धति	संघवाद, संघ, पृष्ठाली
unit	इकाई, मात्रक, एकांश, एकक	एक, एकाई, एक-मात्र
unit elasticity of demand	समानुपाती माँग लोच	समान अनुपात मंग-लेच
Unit Trust	खंड / यूनिट ट्रस्ट	पूनिट ट्रस्ट
unlimited wants	असीमित चाहता है	असीमित लेज़ां
unplanned economy	अनियोजित अर्थव्यवस्था	गैर-नियोजित अरबकविवस्था
unproductive	अनुत्पादक, अनुत्पादि	अष्टउत्पादक, अष्टउत्पादी
unprofitable	अलाभकर, अलाभकरी	अलाभकर, अलाभकारी
unskilled labour	अकुशल श्रमिक, अकुशल मजदूर	अकुशल बिरती / मजदूर

unstable equilibrium	अस्थिर संतुलन	अस्थिर संतुलन
upset price (= reserve price)	सरकारी बोली, आरक्षित कीमत	सरकारी बोली, राखदें कीमत
urbanization	शहरीकरण, नगरीकरण	शहरीकरण
usance	मियाद अवधि	मियाद
user	उपयोगकर्ता, उपभोक्ता	उपभोग करता, उपभोगता
user cost	उपयोगकर्ता लागत	वरते मूँल
use tax	उपयोग कर	उपयोग कर
use value	उपयोग मूल्य	उपयोग मूँल
usurer	सूदखोर	सूदखेर
usury	सूदखोरी	सूदखेरी
utilitarian economics	उपयोगितावादी अर्थशास्त्र	उपयोगितावादी अरबस्तास्तर
utility	उपयोगिता	उपयोगिता / त्रुमटीकरण
utility creation	उपयोगिता-सृजन	उपयोगिता-सिरजन
utility possibility curve	उपयोगिता संभावना वक्र	उपयोगिता संभावना वक्र
utility theory of value	मूल्य का उपयोगिता सिद्धांत	मूँल दा उपयोगिता सियांउ
utopian planning	कल्पनालोकिया आयोजना	धिभाली आयोजना
utopian socialism	कल्पनालोकिया समाजवाद	धिभाली समाजवाद

V

valorisation scheme	कीमत रक्षी योजना	कीमत सुरक्षित योजना
valuation	मूल्यन, मूल्य-निर्धारण	मूँल-निरपारण

value

value	मूल्य, मान	मूँल, मान
value added method	मूल्य जोड़ा विधि	मूँल वापा विधी
value added tax	मूल्य वर्धित कर	मूँल वापा कर
value economics	मूल्यवादी अर्थशास्त्र	मूँलवादी अरबस्तास्तर
value-in-exchange	विनिमय-मैं-मूल्य	वटांदरा-मूँल
value-in-use	उपयोग मूल्य	उपयोग मूँल
value postulates	मूल्य-सम्बन्धी अध्युपगम, मूल्य सम्बन्धी आधारतत्व	मूँल संबंधी मुदली मानता, मूँल संबंधी अयार-तॅउ
variable	परिवर्ती, परिवर्तनशील (वि.), चर (सं.)	परिवर्तनशील, बदलवीं चर
variable cost	परिवर्तनीय लागत	परिवर्तनशील लागत
variable parameter	चर प्राचल	चर प्राचल / चर मापदंड
variance	झगड़ा / प्रसरण	प्रसरण
variance analysis	प्रसरण विश्लेषण	प्रसरण विश्लेषण
variation in quality	गुण वैभिन्न्य, गुणता वैभिन्न्य	गुण विभिन्नता
variety	1. किस्म, विभेद 2. विविधता	1. किस्म, विभेद 2. विविधता
Veblen effect	वेब्लेन प्रभाव	वेब्लेन पूँडा
'veil of money' concept	मुद्रा आवरण संकल्पना / 'ऐसे की धूंधट' अवधारणा	मुदरा परदा यारना
velocity	वेग	वेग
velocity of circulation	संचलन-वेग	संचालन-वेग
velocity of currency	मुद्रा संचलन वेग	मुदरा संचालन-वेग
velocity ratio	वेग अनुपात	वेग-अनुपात

vendee	क्रेता	खरीदार
vender (= vendor)	विक्रेता (= विक्रेता)	विकेत
venture capital	जोखिम पूँजी	जोखिम पुंजी
vertical combination	ऊर्ध्वाधर गुटबंदी	सिखरली गुटबंदी / खड़वीं गुटबंदी
visible export	दृश्य निर्यात	द्रिस्त निरजात
visible items	दृश्य वस्तुएँ, दृश्य मंदे	द्रिस्त वस्तुएँ, द्रिस्त मंदे
vocation	पेशा, व्यवसाय	हिवसाए, पेशा
voluntary arbitration	स्वैच्छिक विवाचन	मैटिंड्डक सालसी
voluntary unemployment	स्वैच्छिक बेरोजगारी	मैटिंड्डक घेरुजगारी
voluntary welfare programming	स्वैच्छिक कल्याण कार्यक्रम	मैटिंड्डक कलिअष्ट कारज कूम (पेगराम)

W

wage	मजदूरी	मजदूरी
wage analysis	मजदूरी विश्लेषण	मजदूरी विस्लेषण
wage contract	मजदूरी संविदा	मजदूरी ठेका
wage flexibility	मजदूरी लचीलापन	मजदूरी दी लचकसीलता
wage freeze	मजदूरी कीलन	मजदूरी बीलन
wage fund theory	मजदूरी निधि सिद्धांत	मजदूरी निधी सिधांत
wage goods	मजदूरी वस्तु / वेतन माल	मजदूरी वस्तु
wage incentives	मजदूरी प्रोत्साहन	मजदूरी प्रेत्साहन
wage rate	मजदूरी दर	मजदूरी दर

wage regulation

wage regulation	मजदूरी नियमन	मजदूरी विपान
wage rigidity	मजदूरी अनम्यता	अलिंदवीं मजदूरी
wager	दांव / बाजी / पण / पण	बाजी, सरउ लाउटा
wagering contract	बाजी संविदा / बाजीअनुबंध	बाजी ठेका
wage-salary earners	मजदूरी-वेतन अर्जक	मजदूरी वेतन कमाउ
want	1. आभाव, कमी 2. आवश्यकता	1. अभाव, कमी 2. लेड्र
wantlessness	आवश्यकता विहीनता	लेड्र वर्गीनता
warming-up effect	स्फूर्ति परिणाम / स्फूर्ति प्रभाव	सद्गुरती परिणाम
war profits tax	युद्ध लाभ कर	पुँछ लाभ कर
warranted growth rate	अभीष्ट संवृद्धि दर	लेड्रींदी सरव-वापा दर
wastage	छोजन, बर्बादी, अपव्यय	घरबाची, दन्तुलभरची
waste product	अपशिष्ट उत्पाद / कचरा	घेकार उत्पाद, रँदी
watering of capital	पूँजी फुलाना	पुंजी-दलाउटा
ways and means advances	अर्थोपाय क्रृण	अरघ-उपाय पेस्तरी / रिष्ट
wealth	धन, संपत्ति	यन, संपत्ती
wealth tax	संपत्ति कर	यन कर
wear and tear	टूट - फूट	टुंट-भँज
weighted average	आरित औसत	आरित औसत
weighted index number	आरित सूचकांक संख्या	आरित सूचक-अंक
welfare	कल्याण	भलाई, कलिअष्ट
welfare economics	कल्याण अर्थशास्त्र	कलिअष्ट अरघस्तातर

welfare society	कल्याणकारी समाज	ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਸਮਾਜ
wharfage	ਘਾਟ	ਘਾਟ-ਭਾੜਾ
wholesale price	ਥੋਕ ਕੀਮਤ	ਬੋਕ ਕੀਮਤ
wholesale price index	ਥੋਕ ਮੂਲ੍ਯ ਸੂਚਕਾਂਕ	ਬੋਕ ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ-ਅੰਕ
wildcat money	ਅਸਿਥਰ ਬੈਂਕ ਕੀ ਸੁਦਾ	ਅਸਥਿਰ ਬੈਂਕ-ਮੁਦਰਾ
wildcat strike	ਅਨਧਿਕ੃ਤ ਹਡਤਾਲ	ਅਣਾਪਿਕਾਰਿਤ ਹੱਤਤਾਲ
windfall gain	ਅਪ੍ਰਤਾਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ	ਅਚਨਚੇਤ ਅਭਿਲਾਭ
windfall income	ਅਪ੍ਰਤਾਸ਼ਿਤ ਆਯ	ਅਚਨਚੇਤ ਆਮਦਨ
work	ਕਾਮ, ਕਾਰ੍ਯ	ਕਾਰਜ, ਕੰਮ
workable competition	ਵਧਵਾਹਿ ਸਪਦਾ	ਵਿਵਹਾਰ ਮੁਕਾਬਲਾ
work contract	ਕਾਰ੍ਯ ਸੰਵਿਦਾ, ਕਾਰ੍ਯ ਠੇਕਾ	ਕਾਰਜ ਸੰਵਿਦ, ਕਾਰਜ ਠੇਕਾ
work curve	ਕਾਰ੍ਯ ਕੁੱਕੜ	ਕਾਰਜ ਵਕਰ
work cycle	ਕਾਰ੍ਯ ਚੁੱਕੜ	ਕਾਰਜ ਚੱਕਰ
work decrement	ਕਾਰ੍ਯ ਹਾਸ	ਕਾਰਜ-ਘਾਟ
worker	ਕਾਮਗਾਰ, ਕਰਮੀ, ਸ਼ਕਿਕ, ਮਜ਼ਦੂਰ	ਕਿਰਤੀ, ਮਜ਼ਦੂਰ
worker's surplus	ਅਸਿਕ ਕਾ ਅਧਿਸ਼ੇ਷	ਕਿਰਤੀ ਦਾ ਵਾਫ਼ਰ
work fund	ਕਾਰ੍ਯ ਰਸ਼ਾਈ	ਕਾਰਜ-ਰਾਸ਼ੀ
working capital	1. ਕਾਰ੍ਯਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ 2. ਕਾਰ੍ਯਸ਼ੀਲ ਮੂਲਧਨ	1. ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ 2. ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਮੁਲਧਨ
working capital turnover ratio	ਕਾਰ੍ਯਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਆਵਰਟ ਅਨੁਪਾਤ	ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਵੱਟਕ ਅਨੁਪਾਤ
working class	ਅਸਿਕ ਵਰਗ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ, ਅਸਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ, ਕਿਰਤੀ ਸ੍ਰੇਣੀ
working conditions	ਕਾਮ ਕੀ ਪਰਿਸਥਿਤਿਆਂ / ਕਾਰ੍ਯ ਦਸ਼ਾਏਂ	ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ, ਕਾਰਜ ਹਾਲਤਾਂ

working cost

working cost	ਕਾਰ੍ਯਚਾਲਨ ਲਾਗਤ	ਕਾਰਜ-ਸੰਚਾਲਨ ਲਾਗਤ
working day	ਕਾਰ੍ਯ ਦਿਵਸ, ਕਾਮ ਕਾ ਦਿਨ	ਕਾਰਜ-ਦਿਹਾੜਾ, ਕੰਮ ਦਾ ਦਿਨ
working partner	ਸਕ੍ਰਿਯ ਸਾਝੇਦਾਰ	ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਭਾਗੀਦਾਰ
working population	ਅਸ਼ਜ਼ੀਵੀ ਜਨਸੱਖਿਆ / ਕਾਰ੍ਯ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜਨਸੱਖਿਆ	ਕਿਰਤੀਵੀ ਜਨਸੰਖਿਆ (ਵਸੋਂ)
work-in-process turnover ratio	ਪ੍ਰਕਿਯਾਈਨ ਕਾਰ੍ਯ ਆਵਰਟ ਅਨੁਪਾਤ	ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਅਧੀਨ ਕਾਰਜ ਵੱਟਕ ਅਨੁਪਾਤ
work load	ਕਾਰ੍ਯ ਭਾਰ	ਕਾਰਜਭਾਰ
workmanship	1. ਕਾਰੀਗਰੀ / ਕਰਮ-ਕੌਸ਼ਲ 2. ਰਚਨਾ-ਕੌਸ਼ਲ	1. ਕਾਰੀਗਰੀ, ਕਰਮ-ਕੈਸਲ 2. ਰਚਨਾ-ਕੈਸਲ
Workmen's Compensation Act	ਕਰਮਕਾਰ ਪ੍ਰਤਿਕਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ / ਕਾਰ੍ਯਕਰਤਾ ਮੁਆਵਜਾ ਅਧਿਨਿਯਮ	ਕਾਮ-ਮੁਆਵਜਾ ਐਕਟ
workout loan	ਤਦ੍ਧਾਰਕ ਕਰਜ	ਉਦਾਰਕ ਕਰਜ
work project	ਕਾਰ੍ਯ ਪਰਿਯੋਜਨਾ	ਕਾਰਜ-ਪਰਿਯੋਜਨਾ
work schedule	ਕਾਰ੍ਯ ਅਨੁਸੂਚੀ / ਸਾਰਿਣੀ	ਕਾਰਜ ਅਨੁਸੂਚੀ
workshop	ਕਾਰ੍ਯਸ਼ਾਲਾ / ਵਰਕਸ਼ੋਪ	ਕਾਰਜਸ਼ਾਲਾ, ਵਰਕਸ਼ਾਪ
work study method	ਕਾਰ੍ਯ ਅਧ੍ਯਯਨ ਵਿਧਿ	ਕਾਰਜ-ਅਧਿਨੈਨ ਵਿਧੀ
World Bank	ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ	ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ

X

x-efficiency	ਏਕਸ-ਦਕਸ਼ਤਾ	ਐਕਸ-ਕੁਸਲਤਾ
x-inefficiency	ਏਕਸ-ਅਕਸ਼ਮਤਾ	ਐਕਸ-ਅਕੁਸਲਤਾ

Y

yellow union	पोषित संघ	ਪੇਸ਼ਤ ਸੰਘ
yield	1. ਤਪਜ / ਤਪਾਦਨ / ਪੈਦਾਵਾਰ 2. ਆਯ / ਪ੍ਰਾਪਤਿ 3. ਪ੍ਰਤਿਫਲ	1. ਉਪਜ, ਉਤਪਾਦਨ, ਪੈਦਾਵਾਰ 2. ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 3. ਪ੍ਰਤਿਫਲ
young economy	ਨਵੋਦਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ	ਨਵਉਦਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ / ਯੁਵਾ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ

Z

zamindari abolition	ਜ਼ਮੀਨਦਾਰੀ ਤਨਮੂਲਨ	ਜ਼ਿਮੰਦਾਰੀ ਖਾਤਮਾ
zero based budgeting	ਸ਼ੂਨ्य ਆਧਾਰਿਤ ਬਜਟ	ਜੀਰੇ ਅਧਾਰ ਬਜਟ ਬਣਾਉਣਾ
zero elasticity	ਸ਼ੂਨ्य ਲੋਚ	ਜੀਰੇ ਲੋਚ
zero population growth	ਸ਼ੂਨ्य ਆਬਾਦੀ ਸ਼ੱਵਦਖਿ	ਜੀਰੇ ਵਸੋਂ ਸਰਵ-ਵਾਧਾ
zero tax-paying capacity	ਸ਼ੂਨ्य ਕਰ-ਮੁਗਤਾਨ ਕ਷ਮਤਾ	ਜੀਰੇ ਕਰ ਦੇਣ ਸਮਰੱਥਾ
zone freight rate	ਕ्षੇਤ੍ਰਸ਼: ਮਾੜਾ ਦਰ	ਖੇਤਰੀ ਭਾੜਾ ਦਰ
zone price	ਕ्षੇਤ੍ਰਸ਼: ਕੀਮਤ	ਖੇਤਰੀ ਕੀਮਤ

**Mobile App of Administrative Terms Glossary is
now available in Google Play Store.**

Step-1: Search CSTT • Step-2: Download • Step-3: Open to use

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग), भारत सरकार
पश्चिमी खंड-7, रामकृष्णपुरम, नई दिल्ली - 110066.

Commission for Scientific and Technical Terminology
Ministry of Human Resource Development
(Department of Higher Education), Govt. of India
West Block-7, R.K. Puram, New Delhi - 110066.
Call: 011-26105211 • Website: www.cstt.mhrd.gov.in
www.csttpublication.mhrd.gov.in